לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', ה' בניסן תשמ"ח, 23 במארס 1988 / שנה מ"ח מס' 13606 / המחיר 1.20 ש"ח כולל מע"מ

בגלל שיקולי סוביודיצה לא שודר סרט אוסטרלי על פרשת ואנונו

ירון זליג

הטלוויזיה הישראלית דחתה אמש את שידורו של סרט טלוויזיה העוסק בפרשת ואנונו והפרסום ב"סאנדיי־טיימס" הלונדוני. הסרט, אותו הפיקה רשת טלוויזיה אוסטרלית, אמור היה להיות משודר במסגרת התוכנית "מבט שני".

בימים האחרונים נעשתה פנייה מטעם בית המשפט הדן בפרשה אל היועץ המשפטי של רשות השידור, נתן כהן, וכה בקשה לרחות את הקרנת הסרט עד לאחר מתן פסק הדין הצפוי להינתן מחר.

העורך המחליף של "מבט שני", דוד ויצטום, ציין שהדחייה נעשתה בגלל שיקולי סוביודיצה, אך לא פירט באיזה סרט מדובר ובאיזו פרשה משפטית הוא עוסק.

שמיר: אין דחיפות בהחלטה על יוזמת שולץ בקבינט

הדיון היום עשוי להתמשך על־פני ישיבה נוספת ■ המימשל אינו מכחיש "חבילת תמריצים" ■ אלפים קיבלו את פני שמיר בירושלים

"המחנה הלאומי" מקבל את פני שמיר בירושלים (צילום: אי.פי)

דליה שחורי, דלית רפאל (ארה"ב) אורי הורוביץ, עתיי"ם

הקבינט יתכנס כנראה היום אחר־הצהרים לשמיעת דיווחו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, על שיחותיו בוושינגטון. ראש הממשלה אינו נוטה להביא לקבינט הצעת החלטה לגבי היוזמה האמריקנית.

בעקבות דיווחו של שמיר לקבינט, צפוי דיון העשוי להימשך על פני ישיבת קבינט נוספת. על־פי דברי שמיר אמש בשובו לארץ, אין

(סוף בעמוד 4)

סוריה דחתה השליח חביב

אורי הורוביץ

פיליפ חביב, שליחו של הממשל האמריקני לאיזור, הגיע אתמול לשיחות בערב הסעודית.

העיתון "אלספיר" הלבנוני יודע לספר, שהסורים סירבו לקבל את חביב בדמשק. הסיבה — לפי העיתון המסתמך על מקורות סורים — ב"חשבון" שיש לסורים עם חביב עוד משנת 82', בכל הקשור בתפקידו בלבנון ואי קיום הבטחתו שישראל תיסוג מכל המדינה.

המערך ויתר על הצבעה לסיוע לקיבוצים — נמנע פיצוץ הישיבה

ועדת הכספים עמדה לאשר הלילה את חוק התקציב לקריאה שנייה ושלישית היום ■ פיליבסטר של צבן, צוקר ודמון סחף את הישיבה אל תוך הלילה

כתבנו הכלכלי בירושלים

אמש בשעה מאוחרת הוסי־קה ישיבת ועדת הכספים, כש־נציגי האוצר הביאו במפתיע לישיבה בקשה לתוספת תקצי־בית בסך 50 מיליון שקל למימון סיוע לקיבוצים ולמושבים. נצי־גי הליכוד טענו שזוהי מחטטות ושמוצידם עדיף שלא יהיה תק־ציב "ובלבד שלא תהיה היענות לסחטנות מצד המערך".

לאחר התייעצויות בין נסים לבין הסיעות, הוחלט שלא להצביע עבור הקצבת כספי הסיוע לקיבוצים אך להצביע בעניין 25 מיליון שקל למושבים. החלטה זו נומקה בכך, שלגבי קיבוצי התק"ם אין עדיין הסכם ואילו לגבי המושבים מרוכר בתרגום תקציבי של הסכם קיים.

היו"ר, אברהם שפירא, אמר שהוא יביא את עניין הכספים לקיבוצים להכרעה בתאריך מאוחר יותר. לאחר הבהרות אלה חודשה ישיבת ועדת הכספים והיא היתה צפויה להצביע במשך הלילה על הצעת התקציב.

על־פי בקשת האוצר, מחצית מהסכומים, 25 מיליון שקל, נועדו למימון פריסת חובות של המושבים על־פי ההסכם הקיים והמחצית השנייה נועדה למימון פריסת חובות של קיבוצים של התק"ם, על־פי הסכם שטרם נחתם. לאיש, מוועדת הכספים לא היה ברור אם הדבר

(סוף בעמוד 4)

פרשת דו"ח אברהם אדן

המבקר נחקר בחשד שהדליף דו"ח המבקר

ברלב: לא אתערב בשיקולי המשטרה

זהבה מרום

אלוף (מיל.) אברהם אדן, המשמש במבקר משרד המשטרה, נחקר אתמול במשרד המשטרה, שלושה חוקרים ... שמונו בהוראה לבדיקת הדלפת דו"ח אדן.

המבקר, שהגיע אתמול למשרד בירושלים, נחקר על־ידי בנימין גלעד וראובן מיניקובסקי, שמונו

(סוף בעמוד 4)

יותר ממאה נהרגו עד עתה בהתקוממות בשטחים

[illegible]

עובדים ב"בזק": הורו לנו לשקר לתושבי השטחים ולא לקשרם

שלמה סלוצקי

האגודה לזכויות האזרח בישראל מגישה היום מכתב מחאה לשר התקשורת, גד יעקובי, עקב תלונה שהגישו במשרדה מספר עובדי "בזק" בשירות "18", שחויבו לשקר לפונים אליהם מהשטחים ולומר ש"תקלה טכנית" מונעת מהם לקשרם עם מבוקשם. העובדים הוזהרו שיהיו צפויים לפיטורים במידה ולא יקיימו את ההוראה וכן אם ידליפו את המידע עליה לגורמים מחוץ לשרות.

כזכור הודיעו השלטונות לאחרונה לאחר מספר שבועות מתחילת התתקוממות בשטחים, על ביטול הקשר הישיר (חיוג ישיר) לחו"ל עד להודעה חדשה. יחד עם זאת הודיעו הממונים על הנושא שהקשר דרך המרכזייה (שירות 18) יימשך, מכאן שאין לכאורה פגיעה קולקטיבית באוכלוסיית השטחים.

במכתב שנשלח היום לשר התקשורת ושהעתקים ממנו נשלחו ליועץ המשפטי של "בזק" ולמתאם הפעולות בשטחים, טוענת האגודה לזכויות האזרח, שצעד זה "חורג מכל דין", ומנוגד לאמנות הבין־לאומיות שעליהם חתומה ישראל. במכתב נדרש השר לבדוק את הנושא, לבטל מיידית הוראה חריגה זו, לאתר את האחראי עליה ולהעמידו לדין משמעתי.

עו"ד תמר פלג מהאגודה לזכויות האזרח אמרה, שישראל מחויבת למספר אמנות ואותן היא מפרה בצעד החריג שנקטה "בזק". אמנת האג מחייבת את השלטונות לדאוג לשירותים סדירים ולרווחה חברתית לאוכלוסיית שטחים כבושים. ניתוק החיוג הישיר ובמיוחד הניתוק הטוטאלי של קשר בין־לאומי, פוגעים באופן ישיר לא רק בתקשורת בין אנשים אלא גם בכלכלה וברווחה התושבים. אמנת ג'נבה, שגם היא מחייבת את ישראל, אוסרת ענישה קולקטיבית.

אלא שאת החיצים מכוונת תמר פלג במיוחד כנגד ההוראה – אם אכן ניתנה – לעובדי "בזק" לשקר: "כל התחברות על האמנות הבין־לאומיות שציינתי קודם, מתגמדות למול ההוראה לשקר שנכפתה על עובדי 'בזק'. זהו שלב נוסף בהתדרדרות בלתי נשלטת של שלטון החוק ובפגיעה בזכויות האזרח, באזורים שתחת שלטון הכיבוש."

הומוסקסואליות בין בוגרים אינה עבירה • עמוד 2

סיכוי לסיום הסכסוך עם רופאי המדינה • עמוד 15

סרבנות שמיר לא סוף־פסוק

ראש הממשלה שב אתמול לארץ מרוצה מעצמו והפגין שביעות רצון מלאה מהעובדה, כי אף אחד לא הצליח לכפות עליו השתתפות בתהליך השלום. כצאתו מגמל התעופה סיפר ראש הממשלה, כי ערב נסיעתו ניסו להפחיד אותו בתחזות קשה של תהליך שלום מהיר, אך לדעתו הסכנה חלפה והגילויים השלילים של שלום אפשרי – התרוקנו. הוא אינו יודע אם יוזמת שולץ עדיין קיימת, ואין שום סיבה לרעתו למהר ולקבל החלטות. הקבינט יתייעץ לו בנחת, עד שסיכויי השלום יחלפו ואז הוא יוכל לשוב בשקט לאווירה הרגועה של "אין עם מי לדבר". והשאלה המדינית תצומצם רק ל"איך לדכא את התקוממות תושבי השטחים".

הבעיה עם סרבנות השלום של שמיר היא, שלא ארה"ב תסבול מתעדר שלום במארח התיכון אלא ישראל ותושביה. הניסיון להכשלת יוזמת השלום של שולץ עלולה להביא רק לשתי תוצאות: או שהוא יצליח וישראל תיאלץ לצעוד בעיניים פקוחות לקראת המלחמה הבלתי נמנעת הבאה; או שהמעצמות יסכמו מהלכים מבלי לשאול את ממשלת ישראל. במקרה זה ישראל תנתק את עצמה גם מהמחויבות האמריקנית לתאם עימה את מדיניותה. שתי האפשרויות שליליות מבחינת ישראל ועמידו אותה במצב של מדינה מבודדת וכגורם שלילי בזירה המדינית הבין־לאומית.

מכל מקום נראה, כי שמחת שמיר עדיין מוקדמת ותחושתו כי הצליח לחזור מוושינגטון בידיים ריקות, אינה מהווה סוף־פסוק לתהליך. תמונת "שמיר חוזר בידיים ריקות" אינו מתייחס, כמובן, להצלחתו לגייס סכומים לקרן הבחירות של מפלגתו.

הקרב של ברן

תפקיד המשטרה להילחם בעבריינות, אך בהיעדר יכולת להנהיג את המשטרה, החליט המפכ"ל דוד קראוס להילחם במבקר המשטרה. העובדות חוזרות בציבור מוכיחות, כי במשטרת ישראל פשטו לאחרונה מגמות טוטאליטריות והתרבו התופעות של פגיעות בזכויות האזרח עד כדי העלמות, מעשי שחיתות והפעלת שיטות חקירה מדרגה שלישית. במקום לפתוח במאבק פומבי נגד תופעות אלה בתוך משטרת ישראל, הגיב המפכ"ל תגובה זועמת עד כדי איבוד עשתונות נגד אלוף (מיל.) אברהם אדן (ברן), שחשף מקצת התופעות. יתכן כי ברן ייאלץ לנהל את אחד מהקרבות הקשים ביותר בחייו, דווקא כנגד צמרת משטרת ישראל.

יש מקום להקמת ועדת חקירה פרלמנטרית בקשר לשיטות עבודה של המשטרה. זו עשויה לטהר את האווירה. בחקירה כזו יוכלו להעיד כל נפגעי המשטרה והמתמצאים שיש להם בסיס להבראתה. כמסקנה מיידית, יש לבטל את הפיקוח של המשטרה לחקור את עצמה ולשפוט את עצמה, ע"י העברת סמכויות אלו לגוף... המשפטי של הממשלה. מסקנה נוספת היא, המשטרה, ... צמרת המשטרה ולהעמיד בראשה אישיות ... ברוח התואמת מדינה דמוקרטית, המכבדת את זכויות האזרח.

בשטח / דפוקים בירוחם

לחם מול כבוד

דופקים אותם, את אנשי ירוחם. פשוט דופקים אותם. 20 יום ש־270 עובדי המועצה לא קיבלו משכורות. 20 יום שאריה דרעי, מנכ"ל משרד הפנים, עושה שרירים לאוצר שעושה לו שרירים בחזרה, ו־20 יום שלאלי דהאן, 46, אב ל־7 ומפרנס יחיד — אין אוכל לתת לילדים. דהאן הוא מרכזן במועצה. עיוור. בבנק יש לו אוברדרפט של 2000 שקל, ולא נותנים לו למשוך יותר. בבוקר לא נתן לבן החייל שלו כסף לאוטובוס, כדי לחזור לבסיס, כי לא היה לו. ביום שישי לווה 10 שקלים משכנה רחמנייה וקנה כמה ככרות לחם.

דניס קרויטרוב, היא ובעלה עובדי מועצה, נשארו עם ששה ילדים רעבים. על ליל הסדר הם לא רוצים לחשוב בכלל. להמשיך את השבוע היא אומרת, אי־אפשר. אז איך נעשה סדר? מחר תבוא הילדה מהפנימייה ודניס כבר עצבנית מהמחשבה שאין לה כסף לשלוח אותה באוטובוס בחזרה לשם.

אתמול הם הפגינו בשלומיאליות במרכז המסחרי סמוך למועצה. הרמקולים השמיעו את "למי תודה למי ברכה, לעבודה ולמלאכה", ויו"ר ועד העובדים, יעקב אוחיון, אמר: "עבודה יש, משכורת אין. רבותי, העובדים, אני שוב מבקש לא להתפזר ולהסתובב במרכז בזמן ההפגנה המצחיקה הזאת."

רוצים לדעת בריוק, רבותי תושבי ירוחם, למה אין להם משכורת? כי שר האוצר קיצץ משהו מסמכויותיו של מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, והורה לו להעביר כל הלוואה המיועדת לרשויות — לאישורו של הממונה על התקציבים באוצר. דרעי נעלב, הודיע שזו "פגיעה בעצמאות שלטון המקומי" ויצא מן המשחק. אין הלוואה, אין משכורות לעובדים. במשרד הפנים גם מאיימים שעד פסח יהיו כבר 150 רשויות בלי משכורות.

באוצר אומרים באצילות: אסור שהרשויות (הרשויות! שימו לב, לא האנשים הרעבים) יהיו בנות ערובה של משרד ממשלתי שיש לו ויכוח עם האוצר. אנחנו, אומרים באוצר, מוכנים לכל פתרון מיידי, רק שדרעי יצטרף. ומה זה הלחם של אנשי ירוחם מול הכבוד של דרעי ושל האוצר.

שלי יחימוביץ'

ספורטק/טפו

חבורת אוחנה־עובדיה

אבינועם עובדית

אינני יודע היכן למר אבינועם עובדיה את הרגלי הירקה שלו לכיוון ספורטאים אחרים, אולם אני כן יודע כי הירקה שלו חיבלה במאמצי מדינה שלמה, לראות את נבחרת הכדורגל שלה בסיאול.

לאחר שהשופט השוויצרי המצוין הרחיק את מקרואל האוסטרלי מהמגרש, בשל עבירה סופר־ברוטאלית, דומה היה כי סוף סוף נפתח שביב של תקווה לנבחרת הלוחמת אך החלשה של ישראל. 11 מול 10 הוא יתרון משמעותי בכדורגל. מתנה זו היתה אמורה לסייע לשחקנינו להגיע סוף סוף למצבים חופשים מול שער אוסטרליה.

אולם מה רוצה הגורל — לא חולמת דקה, ואבינועם עובדיה יורק, יריקה מלאה, הישר בפניו של כדורגלן יריב. זה שאבינועם עובדיה לא שמע את המילה נימוס מימיו, איש לא יחלוק על כך. אולם מאתמול גם ברור כי האיש ממש טיפש. שני מטרים מהשופט, אל מול עיניו הקפדניות, לשחרר יריקה ברוטאלית כזו?

בניגוד למקובל במגרשינו, הפעם איש משחקני ישראל לא ניגש אל השופט כדי להתחנן, לבקש ממנו לבטל את רוע הגזירה. הירקה היתה כל כך אלימה, כל כך ברורה, שגם אלי כהן, אבי כהן (הירושלמי) והאחרים, הבינו כי אבינועם עובדיה קיבל כגמולו.

לפני כשנתיים, במשחק קודם נגד אוסטרליה, ביבשת החמישית, עשה אלי אוחנה תנועה מגונה לקהל והורחק מהמגרש. האם שופטי הכדורגל הבכירים בישראל הפיקו לקח מאותו אירוע מביש? התשובה לצערי, שלילית. שחקנים בכירים בארץ חוזרים על תנועת אוחנה, לפני אלפי אוהדים, ואינם מורחקים. שחקנים מפגינים זלזול משווע בשופטים, שחקנים בועטים ביריביהם — ואינם מורחקים. שחקנים יורקים בחבריהם, שחקנים מפגינים זלזול משווע בשופטים, שחקנים בועטים ביריביהם — ואינם מורחקים. הירקה של אבינועם עובדיה לא נעשתה בחלל ריק.

מוטי בסוק

על המשמר

בשטח / "ה ה ל כ ה" לפארק הירקון

הוצא לפנסייה

ידיעה קטנה בעיתון היתה האקורד האחרון שהוציאה אותו לפנסייה. "היום יועבר גשר ההלכה לפארק הירקון", תיארה את התחלת הסוף בנתיב יסורי איילון. עכשיו, הדרך צפונה פתוחה לביצועים, ובפארק יפגשו את סבא "ההלכה" ילדי המבקרים, רכובים על סוסי פוני וכלבים משוטטים.

נשר ההלכה — בדרך אל הגור החדש

(צילום: שוקי קרן)

למעשה, זה מספר שבועות שההלכה החדש מתנסה, בקימור בטוח, תוך שהוא מעביר את תל־אביב לרמת־גן ולהיפך. שתי אצבעות מתחת לאפם של דיירי השכונה, אצבע אחת מעל הגר המיושן. אתמול באו המנופים הרימו יחד איתו את הצוואר, הטרקטורים תקעו בו את הכף, ניערו ממנו את האספלט, מותירים אותו קר וחשוף ומתכתי. אחרי זה גררו אותו למקומו החדש, לתפקיד פחות מעייף, בלי כובד האחריות שנשא על שיכמו כל אותן שנים.

מן הצד פיקחו אדריכלי הפרוייקט, נזהרים לא לפגוע בו בנקודות הרגישות. שלב אחרי שלב ניתקו אותו מארמתו והתירו את קשריו האיתנים מהמקום. פה ושם עצרו אנשים, יצאו מריכבם, מסתכלים מטה בפירוק ההכרחי, פולטים אנחה ועוד אחת, שבים שפופים מפני הגשם, וכורחים בנתיב המהיר אל יעדם הבא. מרוצים מההשתכללות.

נימה של עצבות ליוותה את המבצע הזה. אולי היה זה מזג האוויר הקודר.

אלישבע איילון

מדף / אגדה

מתחפשת לסיפור ילדים

סטפן קינג: "עיני הדרקון"; מאנגלית: דור קרמן; איורים: דוד פלינר; מורן, הוצאה לאור; מרס 1988; 270 עמודים.

מוזר. כך הייתי אומר לו חייב הייתי להגדיר במלה אחת את "עיני הדרקון". אבל זה לא ממצה. יש מוזר חיובי ויש מוזר שלילי, והמוזר בספר זה הוא, שאיני יודע לאיזה כיוון נוטה ההערכה.

למראית עין, זה סיפור פנטזיה, על מלכים, קוסמים ודרקונים. מסוג הסיפורים שעוזרים לפעוטות להעביר את הלילה במשהו יותר מעשי משינה. אולם, בניגוד לסיפורים לילדים שאנו נהנים לקרוא אותם, או כאלה המיועדים גם לנו, זה הסיפור מתחפש לסיפור ילדים תחת מסווה של דמיון עשיר מאוד. גם דרך הסיפור — הפנייה הישירה של המחבר אל הקורא — אופיינית לסיפורי ילדים. וכאן אנו נתקלים בעוקצים. כאלו, שרוקרים, שגורמים לך לחשוב שזה חשוב, זה משמעותי. כאלה אין בסיפורי ילדים. כמעט ולא.

אז מהו "עין הדרקון"? אגדה קלאסית על הנסיך הטוב, אחיו הפחות טוב, המכשף (שתמיד רע) והדרקון? או "כתיבה שנונה ורבת עוצמה" (כך כתוב, דברי אלוהים חיים, על גבי עטיפת הספר) שעוסקת במאבק בין הטוב לרע? למעשה — אין זה חשוב. העיקר שתהנו.

אמי לנדאו

עורך "עמודאחורי": אמי לנדאו

שטיפת־מוח / בחירות

הליפסטיק של רבין

רבין יכול להמשיך להכות פלסטינים. במפלגת העבודה יש דור צעיר ומוכשר, בעל מבט לעתיד, שמספק לו יופי — באמת, יופיו של תדמית. כזו שמסתירה את המבט הקר, השפתים התשוקות, האלכוהול. את המסיכה הזו אפשר היה למצוא במודעת ענק מטעם המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה, אשר פורסמה בסוף השבוע האחרון. המודעה כללה טור עם שאלות המופנות לקורא הצעיר, לשקול בן ולענות עליהן, על־מנת לסייע לחברי המשמרת לעצב את דעתם. שאר השטח כוסה בקולאז' יפהפה, צבעוני, של ראש צעיר.

— שעון העצר של הזמן האוזל.

שעון העצר הוא הגירוי הוויזואלי שנועד לעורר בנו קצת היסטריה. כך, שנוכל לשלשל לקלפי, כאותו בוחר קטן שבתמונה, את הפתק האמיתי. אבל המעניין יותר, במודעה מועצבת היטב זו, הוא אופיו של הראש הצעיר, המשמש לה כרקע: הוא יפהפה. שפתיו צבועות בליפסטיק אדום עז. עיניו מוכחלות.

בקיצור, הראש הצעיר של המשמרת הצעירה במפלגת העבודה נראה אנדרוגני למדי. זה בטח התכוון להיות משהו פאנקי כזה, עם בליל מחשבות סותרות בראש ומבט מרצין

מודעת צעירי העבודה, כפי שהופיעה בעיתונים. רק השר הצבע

הראש הצעיר היה יפה. גבר בעל עיניים תמות, אף חטוב, שפתים פשוקות קמעא. סביב יופיו שובצו דימויים חזותיים, האמורים, לדעת המעצב עלומי השם, לסמל את המתרחש בראשו של צעיר ישראלי: סמל של מפעל הפיס, קבוצת שחקני כדורסל, כוכב עטור הילה, החצויה במסך טכנולוגי כלשהו, פייצל מלך סעודיה הגאה, מעל קבוצת צעירים, הרב פרץ נואם, בוהר קטן המשלשל פתק לקלפי, יד האוחות שעון־עצר. כלומר, ערכי ההון, ההישגיות, הקולקטיביזם, הדת, הדמוקרטיה לקראת הבאות. אבל זה יצא מיני עד מאוד.

איני יודע איך תראינה הבחירות הקרבות. אפשר לשער שתהיינה אלימות. יותר מזה אני פוחד לכתוב. אבל הנה מראים לנו, כי תהיינה גם אירוטיות. וזה, חברים, כבר משהו אחר. טוב פי כמה. אולי יילך רבין בעקבות צעיריו, ויחליף את האלות וכדורי הגומי בגומי מניעה? זה טוב אפילו לפתרונה של בעיית הילודה.

אילן שיינפלד

ציורמצב

הטילים שקיבלה ערב הסעודית: המשוכללים ביותר שמכרה סין

אורי הורוביץ, ארנון יפה (צרפת), רויטר

המלך חוסיין שלח אתמול מברק למלך ערב־הסעודית, בו נאמר כי ירדן תסייע לסעודיה נגד כל מעשה תוקפנות.

"שמענו לאחרונה על איומי ישראל נגד סעודיה, בעקבות רכישת הטילים מסין, ואנו מגנים איומים אלה". לדברי חוסיין כל תוקפנות נגד ערב הסעודית הינה תוקפנות נגד ירדן.

טילי הקרקע־קרקע שסופקו לע־רב־הסעודית הם המשוכללים ביותר שמכרה אי־פעם פקינג, והדבר מאשר כי סין היא אחת מספקיות הנשק הגדולות בעולם, אמרו אתמול דיפלומטים אסייניים ומערביים בפקינג.

סבורים כי הטילים שנמכרו לסעודיה הם מדגם סי.אס.אס. 2 שיכלול את הטיל הסיני "צעדה ארוכה־1" בעל טווח של 3,200 ק"מ, אך אינו בעל דיוק רב. טילים מדגם זה מצויידים בסין בראש נפץ גרעיני, ולדברי מומחים מערביים, יוכלו לשאת גם ראש נפץ כימי.

מומחים בינלאומיים באירופה תיארו את אספקת הטילים הבאליס־טיים על־ידי סין לערב־הסעודית כהסלמה מדאיגה במירוץ החימוש במזרח־התיכון, וכסיכון גרעיני, על כך מסר העתון "הארולד טריביון" בפאריס.

לדבריו, מטרתם של טילים אלה היא להפציץ בעזרת ראש חץ גרעיני. עוד מוסיף העתון כי וואשינגטון ידעה מזה שנתיים על השיחות לאספקת הטילים בין סין לערב־הסעודית, אולם לא גילתה על כך דבר מתוך מחשבה שאספקת הטילים תרתיע את איראן.

סין אישרה כי סיפקה לערב־הסעודית טילי קרקע־קרקע למשימות הגנה, ולדברי מומחים מערביים המצוטטים ב"הארולד טריביון" טילים אלה אינם מסוגלים לשאת מיטען נפץ רגיל אלא רק מיטען אטומי.

שר החוץ הסובייטי, אדוארד שוורנאדזה, לאחר שיחתו בוושינגטון, עם ג'ורג' שולץ, על צמצום החימוש הגרעיני. בשיחות ינסו האמריקנים לקרב את עמדת הסובייטים לעמדותיה של ארצות־הברית ביחס לוועידה הבינלאומית. (צילום: אי.פי.)

נער יהודי נדקר על־ידי ערבי

עתיים

נער יהודי בן 15 נידקר על־ידי צעיר ערבי בן 24, ברחוב זוננפלד בשכונת "בית־ישראל" בירושלים, ותוך כדי מאבק הצליח הנער לדקור את הצעיר הערבי.

פעוטה מעוספיה נדרסה למוות

עתיים

סאוסן זאהר, פעוטה בת 3 וחצי מהכפר הדרוזי עוספייה שעל הכרמל, נהרגה אתמול אחר־הצהריים מפגיעת מכונית.

המקרה אירע ליד תחנת הדלק בכפר. הפעוטה, שנפגעה קשה, הועברה לבית החולים "כרמל" בחיפה, שם נקבע מותה. הנהג הדרוזי, תושב הכפר בן 49, נעצר לחקירה על־ידי המשטרה. בשלב זה עדיין לא ברורות נסיבות התאונה.

הכנסת תרוקן היום מתוכן חוק חיילים משוחררים שהתקבל אתמול

כתבנו הכלכלי בירושלים, מוטי בסוק

אתמול הוחלט בוועדת הכס־פים של הכנסת, להגיש עוד היום למליאת הכנסת הצעת תיקון לחוק חיילים משוחררים לפיה תחולת החוק תקבע על־ידי שר האוצר ושר הביטחון. מכיוון ששר האוצר מתנגד בתוקף לחוק, אין למעשה סיכוי שהוא יחול בקרוב ובכך הוא יתרוקן מתוכן.

ההצעה לתיקון באה מאנשי המערך, אשר רק כמה שעות קודם לכן העבירו את החוק המוצע במליאה. אנשי המערך החליטו כך, לאחר שהתברר ששר האוצר מאיים בקיצוץ אחיד בתקציב בשיעור של כשלושה אחוזים.

הכנסת קיבלה אתמול חוק המעניק לחיילים בסדיר, מענק הסתגלות של 2700 שקל במהלך שלוש שנות שירותם. החיילים יקבלו 900 שקל מדי שנת שרות. את החוק יזם ז'ק אמיר (מערך) והוא התקבל למרות התנגדות האוצר.

ז'אק אמיר טען, כי בחוק יש משום בשורה לחיילי צה"ל. החיילים ירגישו כי הכנסת והעם, מעריכים את תרומתם למדינה. מתי פלד (המתקדמת) העיר, כי החיילים ראו־יים לפיצוי משמעותי יותר. 2700 שקל בשלוש שנים, זהו כסף חסר משמעות. המענק הופך למחווה ריק מתוכן. לדעתו יש לתת לחיילים 3600 שקל כמענק שחרור, כדי ש־יוכלו, למשל, ללמוד באוניברסיטה.

יאיר צבן (מפ"ם) הציע, בקריאת ביניים, לממן את המענק לחיילים, מהטלת מס יסף על עשירי המדינה.

הודעת המערכת בנושא מאמרו של חיים שור

בעקבות פרסומים מסולפים שלפיהם מערכת על־המשמר פסלה את מאמרו של חיים שור, כביכול בגלל הביקורת על יעקב חזן, ברצוני לקבוע את העובדות הבאות:

1) חיים שור הגיש למערכת מאמר הדן בספרו של יעקב חזן, בהיקף של למעלה מ־4000 מלים. ללא כל קשר לתוכנו, המערכת הודיעה לחיים שור, כי אינה יכולה לפרסם מאמר במתכונת כזאת והציעה לו להגיש מאמר מתומצת יותר.

2) החלטת המערכת נבעה אך ורק מאורכו של המאמר, שכמותו אין אנו נוהגים לפרסם, ולא היתה קשורה בשום פנים ואופן לתוכנו. הטענה, כאילו הביקורת על יעקב חזן גרמה להחלטת המערכת היא דמיונית ומרושעת. העיתון פרסם כבר מאמרי ביקורת לא מעטים על יעקב חזן, כמו על אישים אחרים במפ"ם. אגב, יעקב חזן עצמו לא ידע על קיום המאמר ובוודאי לא על תוכנו.

3) אנו תמהים על התנהגות הטלוויזיה (בתוכנית "זה הזמן") שבניגוד לכללי האתיקה העיתונאית לא דאגה לפנות לעורך "על המשמר", כדי לוודא אם יש שמץ של אמת בטענותיו של חיים שור. או־אז היה מתברר לעורך תוכנית זו, כי טענותיו של שור כולן חסרות שחר.

צלצול מהיר — אלישבע איילון

ששה ארגוב, "המלחין הטוב":

השמים הם הגבול

זכית בתואר המלחין הטוב ביותר בכל הזמנים. הופתעת?

— ועוד איך. בזמנו, מילאתי שאלון שחילקו בין הרבה מאוד אנשים. מאז עבר הרבה מאוד זמן. בערב השמחה הגעתי במטרה להסיע עם נתנאלה, ואז בא החלום הנעים. כשמקבלים כזו מחמאה זה עושה רק טוב.

איזו משמעות יש לתחרות כזו כשמלחינים ידועים אחרים לא נכללים?

— הקריטריון הקובע הוא הטעם האישי של כל אחד שמילא שאלון כזה. ובכל זאת יש לי טענה אחת: כיצד יתכן ששני מלחינים מכובדים ובעלי משקל בזמר הישראלי — משה וילנסקי ומרדכי זעירא — נעדרו. לי זה הפריע מאוד.

כשמילאת שאלון במי בחרת?

— בחרתי בשירים "אנחנו שנינו מאותו הכפר" — נעמי שמר; "ברית עולם" — מתי כספי; "עטור מצחך" — יוני רכטר; "למה לי לקחת ללב" — שלום חנוך. האמת היא, שהיה קשה מאוד לבחור ולוותר על שירים יפים אחרים.

מהן תכניותיך לזמן הקרוב?

— אני מכין עכשיו תקליט עם זמרת חדשה בשם טל אמיר, שמשתתפת במחזמר "עלובי החיים". הלאה — השמים הם הגבול.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121 טל' 233161—3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' מכגור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

רפורמה בתחום עבירות המין

■ הבחנה בין סוגי אונס
■ לא יפורסם שם הקורבן
■ נסיונו המיני לא יפורט
■ הומוסקסואליות אינה עבירה

מוטי בסוק

מליאת הכנסת אישרה אתמול בקריאה שלישית ואחרונה, תיקון מס' 22 לחוק העונשין שמשמעותו רפורמה של ממש בתחום עבירות המין.

התיקון מביא לביטוי שינויים עקרוניים בתפיסות היסוד והתייחסות החברה לעבירות המין. תרמו לו במיוחד שולמית אלוני (רץ) ואמנון רובינשטיין (מרכז). החוק החדש מבחין בין עבירת אונס רגילה לעבירת אונס בתנאים מחמירים. במקרה הראשון, עונש המאסר הוא 16 שנים, ובתנאים מחמירים (אונס קטינה, איום בנשק חם, התעללות) המאסר הוא 20 שנה.

החוק מבחין בין עבירת אינוס לבעילה אסורה. גיל החיתוך הוא 14. מעל גיל זה בעילת קטינה בהסכמתה לא תהווה אונס אלא עבירה של בעילה אסורה. אולם אם מדובר ביחסי רעות בין צעירים, כשהפרש הגילים ביניהם אינו עולה על שנתיים, לא יוגש אישום פלילי.

הורחבה הגדרת מעשה סדום. כל מעשה בעל אופי מיני שמשמעותו החדרת איבר המין לגוף הקורבן ייחשב למעשה סדום, אשר העונש עליו כמו על מעשה אונס. בעילת אישה תוך ניצול מרות ביחסי עבודה, תהווה עבירה שהעונש עליה שלוש שנות מאסר. ייאסר על כל אדם לפרסם שמו של קורבן העבירה המינית. תאסר חקירה של קורבן העבירה המכוונת לחשוף את עברו או נסיונו המיני. חקירה כזו תותר רק אם מניעתה עשויה לגרום לעיוות הדין.

לפי החוק החדש, יחסים הומוסקסואלים לא יחשבו עוד לעבירה.

● "בכל הסדר מדיני חייבת ישראל להבטיח כי אזור בקעת הירדן יהיה גבולה המזרחי של ישראל וישמש כגבול בטחון. הישובים בבקעת הירדן, המהווים רצף התיישבותי, תורמים לבטחון ביחד עם נוכחות צה"ל. זאת בשונה מישובי גוש אמונים המצויים מול אוכלוסייה ערבית צפופה המהווה גורם מתמיד של חיכוך איתה." כך אמר אתמול שר הקליטה, יעקב צור, במהלך פגישה עם ראשי המועצה של בקעת הירדן ונציגי הישובים.

ביתנו אבל על מות חברנו
יעקב עופר
מותיקי הקיבוץ
ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, 23.3.88, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ שמיר

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
חיים שפיגלר
נעלה לבית הקברות לגילוי המצבה
ביום חמישי 24.3.88 בשעה 14.00
בשעה 14.30 נקיים אזכרה באולם יד לבנים ונופלים
מוקירי זכרו מוזמנים
משפחת שפיגלר
ובית שמיר

ישובי המועצה האזורית יואב
מתאבלים על פטירתו של החבר
שמחה לויט ז"ל
לשעבר ראש המועצה
ומשתתפים בצער המשפחה וקיבוץ גת
זליג הליבני, ראש המועצה

יוצאי קן וינה והערגן
משתתפים בצער המשפחה
וקיבוץ גת
על פטירתו של
שמחה לויט

תושב קבאטיה מת בחנק מגז בהפגנה ביום ה־35 לסגר

איפול מלא על הנעשה בעיירה ● תושב טובאס נהרג לאחר שסיור צה"ל ירה בכפר ● חושבים כי הריגת תושב חאן יונס — על רקע פלילי ● פרס ביקר ברצועה

פנחס ענברי, עזרא אבירן, עתיים

בקבאטיה שבגדה נחנק אתמול מגז מדמיע חאג' חוסיין קמאל (70) בעת פיזור הפגנה. העיירה נתונה בסגר זה 35 יום. לדברי מקורות ערביים, המטירו הליקופטרים כמות גדולה של גז מדמיע על המפגינים. הוטל איפול מלא על הנעשה בעיירה, והדבר גורם לחרושת שמועות המתפשטת את איזור ג'נין.

גופתו של תושב הכפר טובאס, שליד קבאטייה, חכמת ג'דוע, בן 25 נמצאה אתמול בבוקר בתוך כפר, לאחר שנהרג יום קודם לכן. משפחתו קברה אותו מיד לאחר שהתגלתה הגופה.

דובר צה"ל אישר, כי סיור של צה"ל נקלע אתמול להתפרעות אלימה בכפר טובאס, כה הושלכו בקבוקי תבערה, אבנים וברזלים. חיילי הסיור ירו שתי יריות לעבר רגלי המפגינים ועזבו את האזור.

הפגנות היו אתמול במקומות שונים בגדה, ונפצעו כמה צעירים. בבית־לחם סגר הממשל הצבאי שלושה בתי־מרקחת אשר צייתו לשעות הפתיחה שציינו בכרוזי אש"ף, ולא לזמני הפתיחה עליהם הורה הממשל.

מצבה של תושבת גינות־שומרון — קשה

מצבה של תושבת גינות־שומרון, יפה נוי שנפצעה ביום ב' בערב מאבן שנזרקה לעברה בקלקיליה, ממשיך להיות קשה.

צעיר בן 18 תושב מזרח ירושלים נעצר אתמול בבית־משפט השלום בירושלים לעשרה ימים, כחשוד בקשירת קשר לרצוח אדם והנחשד בשיתוף פעולה עם שלטונות ישראל ומשטרת־ישראל.

ניסיונות להצית בנייני עיריות

כוחות הביטחון הטילו אתמול בשעות הבוקר עוצר באזור חברון וביצעו מעצרים של חשודים בארגון מהומות והפרות סדר. אתמול בבוקר היה ניסיון להצית את בניין עיריית חברון. כחלק משרשרת ניסיונות להצתת בנייני עיריות ומועצות מקומיות, כדי לאלץ את חברי המועצות והעיריות להתפטר.

חאן יונס: תקף חייל במטע, ונורה

בחאן־יונס נפצע אתמול בצהריים תושב מחנה הפליטים מיריות חיילי צה"ל ואושפז בבית־החולים "נאצר" בעיר, מצבו הוגדר כבינוני. גורם צבאי מסר כי בסינוי מחסום צמיגים בוערים מול הכניסה למחנה, תקף אחד הצעירים במוט ברזל חייל, שירה בו.

בחאן־יונס הוטל עוצר ובמחנה הפליטים של רפיח נמשך העוצר. כוחות הביטחון ממשיכים לחקור את נסיבות מותו של עמאר חסן אבו מרחיל מבית־חנון, אשר גופתו התגלתה שלשום בבוקר בפרדס סמוך לעיירה. חושדים כי הרקע למעשה הוא פלילי.

קבלת פנים אוהדת לפרס ברצועה

שמעון פרס זכה אתמול לקבלת פנים אוהדת בביקורו במחנה הפליטים ג'בליה שברצועה. פרס אף ירד מרכבו ושוחח פנים אל פנים עם התושבים.

קודם לכן קיים פרס מפגשים עם מפקדי היחידות הצבאיות ברצועה וכן עם חיילים. "יש להגיע להסדר מדיני לגבי עזה, כדי לאפשר לחיילינו לחזור לאימונים ולחיים רגילים, אך אי־אפשר לקום ולעזוב את עזה, כי זה ייצור מצב של תוהו ובוהו. אם אפשר להגיע להסדר של אוטונומיה או הסדר עם ירדן, שיאפשר לנו לחיות בתנאי ביטחון, אני בעד הסדר כזה" אמר פרס.

פרס משוחח עם ערבים ברצועת עזה, אתמול. לשמאלו, אלוף יצחק מרדכי (צילום: דובר צה"ל)

שיא: 3307 עצורים בידי צה"ל

אבי בניהו

במתקני הכליאה של צה"ל עצורים כיום 3307 אנשים. זהו מספר שיא של עצורים מאז תחילת האירועים, ומעריכים כי המספר יגדל.

חלק מהעצורים כבר הספיקו להשפט בגין פעילות נגד חיילי צה"ל ופעילות הסתה וחתרנות.

העצירים עצורים במיתקני כליאה בשטחים, וחלקם במתקן הכליאה החדש קציעות, שהוקם לאחרונה וזכה לכינוי "אנסר 3".

רבין: גם למתנחלים מותר לירות במשליכי בקבוקים

יצחק שור

אזרחים רשאים לירות בזורקי בקבוקי תבערה, ודין מתנחלים בעניין זה כדין חיילי צה"ל — אמר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, בוועדת החוץ והביטחון.

השר אמר, כי השבוע נעצרו בגדה כ־700 איש, ובכל השטחים עצורים עתה כ־3,000 איש. ישראל מפעילה מערכת כוחנית לשם סיכול פעילות אלימה, עורכת מעצרים ומשפטים, ונוקטת בצעדים מינהליים וכלכליים. כך, למשל, הקטינה ישראל את הסכום שמותר להכניס לשטחים לחמישית. הוטלו הגבלות על מעבר הלפנים לירדן, ונערכת ביקורת על כספים המיועדים לארגוני סעד, כדי למנוע העברת כספים להתקוממות.

רבין מסר, כי הממשל הפסיק את שירות האוטובוסים של אגד להסעת פועלים מהשטחים לישראל. ההסעות הופסקו לאחר שנשרפו 30 אוטובוסים. לדברי רבין מגלים המתנחלים יותר אחריות בהתנהגותם בשטחים מאשר גורמים שוליים (הוא התכוון ל"כך"), בכמה מקרים הפעיל הצבא כוח נגד ניסיונות פריצה לכפרים ערביים.

על השמועה של גאולה כהן כי כתבים וצלמים זרים ידעו מראש על פיגועים מתוכננים נגד ישראלים, אמר רבין, שלא ידוע לו על שום מקרה, שבו הגיעו עיתונאים למקום פיגוע כתוצאה מקבלת מידע מוקדם.

הובטח לסייע לשיעים לשפר הכבישים ברצועת הביטחון

יהודה צור

אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, הבטיח לנכבדים שיעים, שצה"ל יסייע בכל יכולתו לסלול כבישים ברצועת הביטחון. אתמול נפגש האלוף עם נכבדים שיעים מכל הכפרים ברצועת הביטחון, בכפר מרכבה. בפגישה העלו השיעים את הקשיים הגדולים שבנסיעה ברשת כבישים מתפוררת. לדברי הנכבדים, הדבר פוגע בנוסעים והן באפשרות להעביר סחורות ממקום למקום. כל פניותיהם לממשלת לבנון לא נענו, והם ביקשו מצה"ל לסייע להם.

אלוף פיקוד הצפון הבטיח, שיחידת הקישור של צה"ל בדרום לבנון תסייע ככל יכולתה ליזמים פרטיים להירתם לסלילת הכבישים.

זכו בלוטו

תוצאות הגרלת הלוטו מס' 12/88, שהתקיימה ביום 22.3.88 להלן המספרים שהועלו בגורל: 15, 24, 32, 33, 34, 38 והמספר הנוסף 12.

היום בשעה 17.30 בתכנית "שמיניות באוויר" על הפרויקט "ילדים מלמדים ילדים" של המכון ללימודים ערביים בגבעת־חביבה

מיטראן החליט: ירוץ שוב לנשיאות צרפת

ארנון יפה (צרפת)

נשיא צרפת מיטראן הציג אמש את מועמדותו לנשיאות לשבע שנים נוספות. בהופעה בטלוויזיה תיאר מיטראן את עצמו כערובה לאחדות צרפת, ואת מועמדי הימין שיראק ובר כ"ראשי סיעות וכנופיות של אינטרסים פרטיים, הקורעים זה את זה לגזרים, ועלולים להשתלט על צרפת כדי לשרת את רווחיהם".

בטלוויזיה השוו את ההופעה לזו של דה גול. היא היתה מרשימה, וגימדה את יריביו. על גילו (71) אמר מיטראן, שדה גול היה מבוגר ממנו בארבע שנים כאשר הציג את מועמדותו.

מיטראן הודיע שלא ינהל מדיניות סוציאליסטית כפי שניסה להנהיג בכהונתו הראשונה. אם ייבחר, הוא ימנה ראש ממשלה קרוב אליו מהמפלגה הסוציאליסטית ואם האסיפה הלאומית שבה רוב ימני תפיל אותו, הוא יפזר את האסיפה. מיטראן גם הודיע, שלא ילאים מחדש מפעלים שנמכרו לידיים פרטיות. המשאלים היום צופים למיטראן ניצחון בבחירות, אך המאבק עדיין פתוח: 40% מן הבוחרים עדיין טרם הכריעו במי יבחרו.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה, סגירת מרפסת [illegible] 10% מקו בנין אחורי [illegible] לשימוש חורג [illegible] בקומת קרקע ברחוב שדרות בן־גוריון מספר 35 גוש 6902 חלקה 134.
(תיק בנין 3/0204:035
בקשה מס' 871609)
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה. וצ"ל.
י. בספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

● שופט בית משפט השלום ברמלה ציווה אתמול לעצור ל־24 שעות שתי צעירות, שבחיפוש שנערך בביתן אמש נתגלתה חולצת טריקו, ועליה מצוייר דגל אש"ף.

● מועצת סניף מפלגת העבודה בעכו בחרה אתמול בהלחוד את אלי דיין קטטרו כמועמד המפלגה לראשות העיר, בבחירות הבאות.

השר הגרמני דחה השוואת המתרחש בשטחים לשואה

בצלאל עמיקם

שר המשפטים הגרמני, הנס א. אנגלהרט, דחה בתקיפות ובאורח חד־משמעי כל השוואה בין המתרחש בשטחים לבין מה שאירע בתקופת השואה. השר שהגיע אתמול לביקור בישראל אמר, כי השוואה מעין זו מנותקת מהמציאות ומהעובדות.

בפגישה ראשונה עם עיתונאים אמר האורח, כי יש לחזק ולהבטיח את זכותה של ישראל להתקיים מתוך ביטחון ושלום, אך יחד עם זאת, גם הפלשתינים זכאים להגדרה עצמית. גרמניה תעשה ככל שביכולתה לסייע להשגת פתרון. האירועים בשטחים אינם תוצאה של הסתה, אלא נובעים מקיומה של תנועה עממית.

יגאל עזרתי ל־14 ימי מאסר על סירוב לשרת בשטחים

ירון זליג

רב"ט במילואים, יגאל עזרתי, נשפט אתמול ל־14 ימי מאסר בפועל לאחר סירוב לשרת בשטחים. עזרתי, איש תיאטרון במקצועו, הוא החבר השישי בתנועת "יש גבול" שנשפט למאסר לאחרונה בשל סירוב לשרת בשטחים.

מ"יש גבול" נמסר אתמול, כי עד כה חתמו כ־400 חיילי מילואים על הצהרת סירוב.

בהודעה שפרסמו אתמול נאמר, "שביעות הרצון שהביע ראש הממשלה יצחק שמיר מתוצאות ביקורו בארה"ב רק מוסיפה את התחושה, שהוא מנותק לחלוטין ממצוקתם של חיילי צה"ל, המצווים לבצע מדיניות בלתי אפשרית. הסירוב לשרת בשטחים יגבר, ככל שתמשיך הממשלה לברוח מאחריותה להגיע להסכם מדיני עם העם הפלשתיני".

הוועידה האיסלאמית: להתמיד בהתקוממות המפוארת

רויטר, טי"צ

המדינות האיסלאמיות החליטו אתמול "להושיט סיוע חומרי, מדיני ומוסרי לאחים בשטחים הפלשתינים הכבושים, ולאש"ף, כדי לאפשר להם להתמיד בהתקוממותם המפוארת".

בהודעה מטעם הארגון, בו חברות 46 מדינות, נאמר כי 14 השבועות של ההפגנות "חשפו את פרצופה האמיתי של ישראל".

חוסיין מלך ירדן קרא לארגון, בנאום הפתיחה ביום שני, לתמוך בהתקוממות הפלשתינים ולפעול למען פתרונות שלום במפרץ ובאפגניסטאן. היום פותח המלך בביקור רשמי של שלושה ימים בפקיסטאן.

דוד קמחי הפתיע בז'נווה — מתח ביקורת על שמיר

יוסף אלפרן (ז'נווה)

מנכ"ל משרד החוץ לשעבר, דוד קמחי, הפתיע רבים מאוהדי הליכוד בז'נווה, כשמתח ביקורת על שמיר בהרצאה שנשא אמש במרכז הקהילה היהודית.

קמחי דיבר בערב התרמות לקראת פתיחת תחנת מד"א בחצור הגלילית, והרצאתו על "מלחמה ושלום במזרח התיכון" משכה קרוב ל־300 איש.

"תכנית שולץ פתחה אפשרות להסדר רב־היקף בין ישראל לארצות ערב ולפלשתינים, והיתה זו טעות לדחותה", אמר קמחי.

כן אמר, שישראל טעתה בכך שב־20 השנים האחרונות "שמה כל הביצים בסל של חוסיין", במקום לנסות גם ליצור מגעים עם הפלשתינים.

קמחי לא פסל הידברות עם אש"ף וחזר למעשה על נוסחת "ריב־שם טוב, המתנה שיחות עם אש"ף בויתור על האמנה הפלשתינית ועל הטרור.

מתח במפד"ל לקראת מבחן 60 האחוזים של זבולון המר

דורית גפן

ועידת המפד"ל מתכנסת היום בתל־אביב, באווירה של מתח רב לקראת מבחן 60 האחוזים שעל השר זבולון המר לעבור כדי שיוכל להציג את מועמדותו גם לכנסת הבאה.

לפני שנה נתקבלה במפד"ל החלטה, המחייבת כל חבר־כנסת שכיהן למעלה משתי קדנציות לקבל תמיכה מוקדמת של 60 אחוז. המר הוא היחיד שיצטרך היום לקבל את תמיכת צירי הוועידה, לאחר שהח"כים בורג ודרוקמן הודיעו, שאינם מתכוונים להציג את מועמדותם לכנסת הי"ב.

מקורבי השר המר הביעו אתמול ביטחון, כי הוא יזכה בתמיכה הדרושה, למרות המאמצים הגדולים של אנשי מצ"ד ובראשם השר יוסקה שפירא, הרב דרוקמן וחנן פורת להכשילו ולהוציאו מהמירוץ לכנסת.

בשבועות האחרונים היו הכל עסוקים במפד"ל בניסיונות שכנוע בעניינו של המר. מקורביו עשו למען תמיכה בו, ויריביו למען הכשלתו.

ועידת המפד"ל תקבע היום גם את נוהלי הבחירה של הרשימה לכנסת הי"ב.

ולדהיים: בגלל ברונפמן לא מכניסים אותי לארה"ב

דפנה ורדי (בריטניה)

"החלטתי לא להתפטר מתפקידי למען עתידה של אוסטריה, ולא למען עתידי הפרטי", אמר הנשיא קורט ולדהיים בראיון לעיתון הבריטי "אינדיפנדנט". "אם אתפטר, או אפרוש", אמר, "זה ייצור חוסר ביטחון בארץ. זה יהרוס את הביטחון שהאוסטרים הצליחו סוף סוף להשיג, ביכולתם לנהל את ענייניהם הפנימיים".

ולדהיים ייחס את החקירה בבריטניה באשר לנסיבות מותם של אנשי קומנדו בריטיים בזמן מלחמת העולם השנייה, ללחצים פנימיים על הגברת תאצ'ר, ואילו החלטת ארצות־הברית שלא לאפשר לו להיכנס לתחומה, היא לדבריו, כניעה ללחצו של נשיא הקונגרס הציוני העולמי אדגר ברונפמן, ערב הבחירות בארצות־הברית.

על פעילותו במלחמת העולם אמר ולדהיים: "אני לא חושב שזה חיוני שראש מדינה יהיה ממתנגדי הנאצים, למרות שיש לי כבוד רב לאלה שלחמו במחתרת.. אני שואל את אלה המותחים עלי ביקורת, מה הם עושים, האם זה פגם אופי שאני לא התגייסתי ללחימה במחתרת?"

המשכים

שמיר: אין דחיפות

(סוף מעמוד ראשון)

כל דחיפות בהבאת יוזמת שולץ לאישור הקבינט מאחר ו„אין בפני שום דרישות מיוחדות הקשורות בלוח זמנים" של היוזמה. עוד הוסיף שמיר, כי עד כה לא השיב כל גורם ערבי למימשל האמריקני בנוגע ליוזמה.

שמיר אינו מתכוון ליזום פגישה עם ממלא־מקומו, שמעון פרס, כדי לדווח לו על שיחותיו. מקורבי שמיר ציינו, כי פרס כבר קיבל דיווח בסוף השבוע שעבר ממזכיר המדינה, אליקים רובינשטיין. מקורבי פרס ציינו, כי דיווחו הטלפוני של רובינשטיין לפרס היה קצר ומפורט אף פחות מן הפרסומים בכלי־התקשורת.

גורם מוסמך בישראל דחה אמש כ„שקר וכזב" את הפירסום של בעלי הטור אוואנס ונובק, לפיו החליט מזכיר המדינה האמריקני, ג'ורג' שולץ, שלא להעניק לשמיר את מזכר ההסכם שביקשה ישראל ונועד למסד את שיתוף הפעולה האסטראטגי בין שתי המדינות. לדברי המקור, נמצא מזכר ההסכם בהכנה והוא עומד להחתם בקרוב.

ניו יורק טיימס

„אפשר לשמר ולחזק את תוכנית שולץ באמצעות הניתוח של ראש הממשלה שמיר אלא שניתוח זה נראה כמסך עשן למנהיג הישראלי, אשר מעולם לא תמך בפשרה טריטוריאלית ואף התנגד להסכם קמפ־דייוויד", נכתב אתמול במאמר מערכת ב„ניו־יורק טיימס". לדברי בעל המאמר, דחיית תוכנית שולץ תאפשר הטלת האשמה להכשלת השלום על ישראל.

ה„טיימס" סבור, כי שמיר זכה בביקורו בוושינגטון לניצחון פוליטי לטווח קצר, אולם אל לו לחוש הקלה שהרי „מי רוצה להילחם במנהיג ישראלי בשנת בחירות?" עם זאת סבור ה„טיימס", כי שמיר אכן חשף נקודות חולשה בתוכנית שולץ, למשל ההכרח לתת לישראל ערבויות נוספות כמו הבטחה של ארה"ב לא לנטוש את ישראל.

הקונגרס היהודי

הנרי סיגמן, מנכ"ל הקונגרס היהודי האמריקני, אמר בכנס הלאומי של ה„קונגרס" שנפתח ביום ב' בפילדלפיה, כי הוא שולל את התנגדותו של שמיר לתוכנית השלום האמריקנית, וכי הדרך הטובה ביותר להבטיח את ביטחון ישראל היא באמצעות מו"מ אשר יוביל להחזרת הגדה המערבית ועזה לשליטה ערבית.

„הקונגרס", המונה 50 אלף חברים, נחשב לתומך במדיניות ממשלת ישראל, ומאז החלו המהומות בשטחים הביעו מנהיגיו את תמיכתם בעקרון הפשרה הטריטוריאלית.

„חבילת תמריצים"

צ'ארלס רדמן, דובר הבית הלבן, סירב אתמול לאשר דיווחים מישראל על הצעה אמריקנית לספק לה „חבילת תמריצים" וערבויות שייקלו על ראש הממשלה שמיר לקבל את יוזמת השלום האמריקנית, וכן לספק לישראל בטחונות גם על־ידי הממשלים הבאים.

מקורות בקונגרס אישרו, כי קיימת תקווה ש„מיסוד כלשהו של שיתוף הפעולה בין ישראל לארה"ב" יוביל לגמישות רבה יותר מצד ראש הממשלה, וכי אם יזום המימשל צעד כזה יזכה לתמיכה רבה בקונגרס. „בקונגרס לא רוצים לראות את היוזמה נכשלת, כתוצאה מעמדת ראש הממשלה", אמר המקור.

אלפים קיבלו פני שמיר

„הברכות שליוו אותי בצאתי לארה"ב, נתנו לי כוח, עודדו וחיזקו אותי", אמר אתמול יצחק שמיר בקבלת פנים שערכו לו בירושלים אלפי אוהדים ממחנה הימין, עם שובו מוושינגטון. שמיר הודה לאלפי המשתתפים על קבלת הפנים החמה ואמר, כי במימשל האמריקני יודעים כי עם ישראל רוצה בשלום, „שלום של אמת שיתקיים בכל ארץ־ישראל". הוא הוסיף, כי מרבית יהודי ארה"ב תומכים כאיש אחד בעמדותיו.

המערך ויתר על

(סוף מעמוד ראשון)

מהווה חלק מהסכם פרס־נסים עליו דווח קודם לכן לסיעת המערך.

האוצר הודיע שלא תוגש בסופו של דבר בקשה רשמית לסיוע בסך 350 מליון שקל וככל הנראה יבואו בקשות נפרדות בכל נושא ונושא. לכן לא ברור האם הסכומים אשר הוועדה התבקשה לאשר אתמול הם חלק מהסכום המקורי.

חברים באופוזיציה בוועדת הכספים, אמרו אתמול שהמערך ניהל את מאבקו בצורה כושלת וחשף את עצמו לביקורת. לאחר הפסקת הדיונים בוועדה התקיימה התייעצות בין שר האוצר נסים לבין ראשי הסיעות, על תביעת המערך להצביע קודם על הסיוע להתיישבות בתנאי להצבעתם בעד תקציב המדינה.

הסכם מוקדם

סיעת המערך תצביע בעד הצעת תקציב המדינה בסך 51 מיליארד שקלים ולא תגיש הסתייגויות בנושא של בריאות ותינוך. כך הוחלט אתמול בישיבה שקיימה הסיעה בכנסת בשעות הערב.

מ"מ ראש הממשלה ושר החו"ץ, שמעון פרס, גילה לאנשי המערך שלפני כחודשיים נערך הסכם סודי בינו לבין שר האוצר, משה נסים, לפיו האוצר יזרים סיוע למושבים ולקיבוצים בסכום של 350 מיליון שקלים ובתמורה המערך ישתף פעולה עם האוצר בכל מה שקשור לתקציבי הבריאות והחינוך.

פיליבסטר

בוועדת הכספים של הכנסת עסקו אמש בניסיון לאשר את תקציב המדינה לקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת. במשך כל היום ערכו חברי הכנסת יאיר צבן (מפ"ם) דדי צוקר (ר"צ) וחיים רמון (מערך) תרגילי השהייה. היו"ר אברהם שפירא, הכריז תחילה שההצבעות תערכנה בשעה שמונה בערב, אך כשהגיעה השעה המיועדת התברר שתרגילי הפיליבסטר נמשכים.

בשעות הבוקר ערכו חברי הכנסת צבן, צוקר ורמון תורנות ביניהם ודנו באריכות בתוך חדר הישיבות של הוועדה בנושאים כמו הצורך בשיעורי גמרא, וסיפורה של רפאלה בילסקי על זאב ז'בוטינסקי.

עוד בשעות הבוקר מנעה ועדת הכנסת משלושת הח"כים אפשרות להגיש הסתייגות בעניין מס הייסף בטענה שהנושא מהווה נושא חדש, ועל כן עליהם להעביר את עצתם כחקיקה רגילה ולא כהסתייגות להצעת התקציב.

המבקר נחקר בחשד

(סוף מעמוד ראשון)

כנציגי משרד המשטרה, ועל־ידי עוזר ראש אגף החקירות, תת־ניצב אלכס אישׁ־שלום, כנציג המשטרה.

דובר משטרת ישראל סירב אתמול להגיב בדבר פתיחת חקירת המבקר ואילו דובר משרד המשטרה אמר בתגובה, כי כל עוד הוועדה שמונתה לצורך החקירה בודקת את הנושא לא יתייחס המשרד בשום צורה שהיא לחקירה.

בינתיים שוררת בקרב צמרת המשטרה ובקרב צמרת משרד המשטרה מבוכה רבה ועצב רב. נודע, כי ככל הנראה „יוחקרו" אנשים נוספים מתוך 22 הנמענים של דו"ח ארז. הדו"ח, שהופץ במאי '87, נשלח במשטרה למפכ"ל המשטרה, למפקדי המחוזות, לסגני מפקדי המחוזות, לאגף החקירות, לראש אכ"א, ליועצת המשפטית ולעוד שני גורמים. ואילו במשרד המשטרה הופץ הדו"ח לשר המשטרה, למנכ"ל משרדו, למרכז המשרד ולשתי מחלקות נוספות.

„המדובר במיסמך פנימי שתוכנו הודלף בטרם הספיקה המשטרה להגיש את השגותיה ותשובותיה לסעיפי דו"ח המבקר הפנימי של המשטרה", אמר אתמול שר המשטרה לכתב עתי"ם בעניין הדו"ח הפנימי של האלוף (מיל.) אברהם ארז. ברלב הוסיף, שנעשים מאמצים לאתר את המדליף ואין זו פגיעה כלל במה שקרוי „זכות הציבור לדעת", מוסר כתב עתי"ם.

בתשובה לשאלה נוספת אמר שר המשטרה, שהוא מעולם לא התערב ולא יתערב בשיקולי המשטרה בנוגע לחקירות.

רשימות הקשורות במערך עלו מ־55 ל־64 אחוזים בהסתדרות המורים

ברעם: הוכחה שלתרועות הימין על שינוי לטובתם אין על מה לסמוך

יצחק שור, דורית גפן

תוצאות הבחירות לוועידת הסתדרות המורים מצביעות על עליית הרשימות הקשורות במערך מ־55 ל־64 אחוזים. הליכוד עלה מ־6 ל־9 אחוזים והדתיים מ־17 ל־20 אחוזים בערך.

הצביעו רק 56,000 מתוך 85,000 בעלי זכות הצבעה. שיעור ההצבעה ירד מ־76 ל־66 אחוזים.

את עליית שלושת המפלגות הגדולות ניתן להסביר בהיעלמותה של ד"ש. ש"ס, שקיבלה 8.5 אחוזים שמרה על כוחה — 4.5 אחוזים בקרוב.

והתמקרמות הופיעה זו הפעם הראשונה, וקיבלה 3.25 אחוזים מן הקולות.

רשימת „אמת" כללה הפעם לא רק את „העבודה" ומפ"ם, אלא גם את ר"צ. ר"ל"ע. הקואליציה בהנהלת הסתדרות המורים תהיה זהה לקודמתה: ברית בין המערך לחינוך...

„ניצחון רשימת המערך בבחירות להסתדרות המורים, מוכיח שששעות המוות והדמגוגיה הימנית אין מוצאות אהדה, ותרועות הימין על שינוי אלקטוראלי לטובתם אין להן על מה לסמוך" — אמר אתמול מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, בתגובה על תוצאות הבחירות.

הפתעה בגולן: 90% למערך

יהודה צור

תושבי רמת־הגולן הופתעו לדעת אתמול, ש־90 אחוז מ־240 המורים הדרוזים אשר הצביעו בבחירות להסתדרות המורים נתנו את קולותיהם לצ"א — רשימה דרוזית התומכת במערך.

גורמים ישראלים ברמת־הגולן הביעו את שביעות רצונם מן ההצבעה אשר מוכיחה, לדבריהם, שלמרות כל החששות, מתגברים הגורמים המתונים בקרב הדרוזים בגולן. 95 אחוז מבעלי זכות הבחירה הדרוזים השתתפו בבחירות.

שלום עכשיו: גורן מפלה אותנו בשידורי הרדיו

בצלאל עמיקם

תנועת „שלום עכשיו" קובלת על אפליה בשידור הודעותיה ברדיו בתקופה האחרונה.

צלי רשף טוען, כי בכמה מקרים פנו אליו כתבים במערכת בחדשות של הרדיו וביקשו לעכב ידיעות עד שיתחלף עורך המשמרת גורן, שכן כאשר הוא במשמרת, אין סיכוי רב לשידור ידיעה בעניין שלום עכשיו.

בפנייה למנהל „קול ישראל", גדעון לב ארי, דורשת שלום עכשיו לפתוח בבדיקה מקפת של שיטות עבודתו של עמוס גורן ודרך טיפולו בהודעותיה.

שני נוסחים לעימות משטרה־תקשורת

דפנה ורדי, עתי"ם סי"צ

נוסח ישראל

בג"ץ ידון מחר בעתירת ארבעת הצלמים, המבקשים להורות לצה"ל ולמערכת הביטחון להחזיר להם את הסרטים שהוחרמו מהם לאחר רצח משה כץ בבית לחם.

השופט אהרן ברק הורה לקבוע את הדיון בעתירה בהקדם, כי לטענתם, אם יידחה הדיון, יאבדו הסרטים שהוחרמו את הערך החדשותי שלהם ולא יהיה ניתן להשתמש בחומר.

נוסח בריטניה

בבריטניה הודיעו אתמול ה„בי.בי.סי." ורשת הטלוויזיה העצמאית, „אי.טי.אן." כי סירבו להעביר למשטרה את הסרטים שצילמו בשבוע שעבר בצפון אירלנד „כדי להגן על ביטחונם של הצלמים."

דוברי שתי הרשתות אמרו, כי הסרטים שלא שודרו מראים את ה„לינץ'" בשני החיילים הבריטים בשבת בבלפאסט, וגם את התקרית שהתרחשה ביום ג' בשבוע שעבר בבית העלמין של מילטאון, במערב בלפאסט.

דוברי שתי הרשתות הסבירו, כי באורח עקרוני מסרבים הבי.בי.סי ואי.טי.אן. להעביר לגורם כלשהו את החומר שלא שודר, „כדי להגן על צוותות הטלוויזיה ועל חופש המידע".

ראש הממשלה תאצ'ר, אמרה בפרלמנט, כי היא רואה את החלטת הרשתות כסיוע לטרוריסטים.

הפגנת בני מסורבים פנתה לשולץ שידון עם שוורנאדזה על הוריהם

יוסף גלילי

30 מפגינים שהוריהם מסורבי עלייה בבריה"מ, צעדו אתמול בבוקר ברחובות תל־אביב — כשבידיהם כרזות הקוראות לשלטונות הסובייטיים להתיר את עלייתם של הוריהם לישראל.

התהלוכה, שאורגנה ביוזמת המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, החלה מול האגרירות הפינית בתל־אביב, המייצגת את האינטרסים של בריה"מ, בה גם פועלת המשלחת הקונסולרית הסובייטית בישראל.

כשהגיעו אנשי המשלחת למקום הפגינו קריאות רבה, והתחמקו והמשיכו אל תוך השגרירות הפינית. משם צעדה התהלוכה, עד לשגרירות ארה"ב, ברחוב הירקון. מרווין פויירברגר, עוזר השגריר יצא אליהם, קיבל מכתב למזכיר המדינה שולץ, המבקש ממנו לדון בנושא המסורבים בפגישתו עם עמיתו שוורנדז'ה בוושינגטון. פויירברגר הבטיח להעביר את המכתב מידו ודיבר על מחויבות ארצו ליהודי בריה"מ.

לא מסתכל הצדה — ראש המשלחת הסובייטית חולף על פני התפגנה בדרכו להיכנס לשגרירות פינלנד (צילום: ישראל סאן)

משלחת חברי פרלמנטים מאירופה מגיעה לקראת פרסום פסק הדין במשפט ואנונו

שירות „על המשמר"

היום מגיעה לישראל משלחת שלום לקראת פרסום פסק דינו של מרדכי ואנונו מחר — מסר הוועד למען פומביות משפטו של ואנונו.

ראש המשלחת הוא קן פליט, מנהל מכון ברטראנד ראסל באנגליה. כמו כן משתתפים בה שני חברי פרלמנט ספרדים, שני סנאטורים מאיטליה וחברת הפרלמנט האירופי ממחוז מנצ'סטר באנגליה.

המשלחת תקיים מסיבת עיתונאים בעקבות פסק הדין, מכון ברטראנד ראסל המליץ בשעתו, לתת לואנונו את פרס נובל לשלום.

ג'ון או איוואן

האם היה דמיאניוק בטרבלינקה בסוף המלחמה, או רק צד יהודים לסוביבור?

יעקב שליש, כתב עתי"ם

הודעתו של האוקראיני דלייצ'נקו, כפי שעולה מהמסמך החדש שהוגש לבית המשפט, אם היא מזויפת ואם לאו, אין ספק שדי בה כדי לסתור לחלוטין את מסמך טרוניקי — טען אתמול הסנגור, יורם שפטל, בסיכומו בדיון המיוחד במשפט דמיאניוק.

ביחד עם הודעות שהובאו על ידי הסנגוריה ומקורם באו.אס.איי. — מחלקת החקירות המיוחדות במשרד המשפטים האמריקני — הובא גם מסמך הכולל את עדותו של דלייצ'נקו, כפי שנמסרה בשעתו לשלטונות המשפט בבריה"מ, והועברה אף היא לארה"ב.

שפטל חזר וטען, כי מסמך זה זויף על ידי הק.ג.ב., והוא חלק מהקשר הסובייטי המאורגן נגד הנאשם. „אף פעם לא נדע בדיוק מה התרחש שם בשמונה השעות שחקרו את דלייצ'נקו" — אמר שפטל —, „אבל התמונות שצורפו למסמך זה, מדברות בעד עצמן ותומכות בגירסת ההגנה".

הביא יהודים להשמדה

לדברי הסנגור, ברור מתוך הודעת דלייצ'נקו, כי הוא הגיע למחנה ההשמדה סוביבור בסוף מרץ 1943, וכבר אז ראה שם את דמיאניוק. כן מעיד על עצמו אוקראיני זה, כי הוא היה במחיצתו של דמיאניוק עד אפריל 1945, וכי דמיאניוק לא הפעיל שם את תאי הגזים, אלא עסק ב„ציד יהודים" מהגיטאות שבסביבה ובהבאתם למחנה ההשמדה.

„מכל מקום, גם אם הודעתו של דלייצ'נקו נכונה רק בחלקה, כפי שטוען התובע שקר, הרי גם זה מספיק כדי לסתור את מסמך טרוניקי ואת גירסת התביעה, כאילו הנאשם היה בטרבלינקה באותה תקופה, שהרי אדם אינו יכול להיות בו־זמנית גם בטרבלינקה וגם בסוביבור" — טען שפטל.

שקר: גם בטרבלינקה וגם בסוביבור

לאחר דברי הסנגור ניתנה לתובע שקר להעיר כמה משפטים, והוא חזר וטען, כי אין מחלוקת על כך שהנאשם היה גם במחנה סוביבור — השאלה היא מתי וכמה זמן שהה שם. מכל מקום, הטעים התובע, מתוך „מסמך דלייצ'נקו" ברור לגמרי, שאיש זה „חלש מאד" בכל הקשור בלוח זמנים, אף כי אין ספק שהודעתו ביסודה היא אמיתית ולא מזויפת.

אין גם ספק, מתוך העדות במשפט, שהוכמנים הועברו ממחנה למחנה, לזמן קצר או ארוך יותר — וכך היה גם עם הנאשם, דמיאניוק.

בתום הדיון הודיע אב בית הדין השופט דב לוין, כי הצדדים יקבלו בעוד כשבועיים הודעה על מועד שמיעת הכרעת הדין, מדברי השופט עולה שהדיון יהיה בחודש הבא.

איראן מאשימה את עיראק בהטלת פצצות כימיות על שלושה כפרים

איראן תובעת מהאו"ם לבדוק השימוש בנשק כימי בכורדיסטן ● 54 ימאים נהרגו בהפצצה עיראקית על מכליות איראניות

רויטר, סי"צ

ניקוסיה. — איראן מסרה, כי מטוסים עיראקים הטילו אתמול בשעות הבוקר פצצות כימיות על שלושה כפרים בצפון איראן, בקרבת עיירת הספר מאריוואן, ומתקפה נהרגו ונפצעו תושבים.

עיראק הודיעה אתמול, כי מטוסיה ערכו שורת התקפות על הערים האיראניות טאבריז, דזפול, עילאם, שושטאר, סאלחי, דאשט וראראייה.

איראן פנתה אמש למזכיר האו"ם ותבעה לשגר ועדת חקירה, שתבדוק את השימוש בנשק כימי על ידי עיראק בכורדיסטאן. השלטונות האיראניים טוענים כי 5000 אנשים נהרגו ו־5000 נוספים נפצעו בהפעלת נשק אסור זה.

שר הפנים האיראני, מחתג'אני, טען שעשרים אלף כורדים מצפון עיראק ברחו ביומיים האחרונים משטח עיראק לאיראן מפני התקפה הכימית העיראקית.

נציג איראן באו"ם, מוחמד מחאלאטי, אמר כי ועדה מעין זו לא תצטרך לבקר בטריטוריה עיראקית, כי הפצועים פונו לבתי חולים בטהראן ובמקומות אחרים בעורף האיראני.

54 אנשי צוות של שתי מכליות על איראניות — סאנאנדאג' ואואז' — נהרגו בהתקפה של חיל האוויר העיראקי, מסרו אתמול מקורות במפרץ.

הקורבנות הם ימאים בעלי אזרחות נורבגית, שבדית, איראנית ופיליפינית. היתה זו ההתקפה הקטלנית ביותר על אוניות במפרץ מאז החלה „מלחמת המכליות" ב־1984.

שני מלחים נהרגו וכעשרה נפצעו אתמול בהתקפה איראנית על אוניה בבעלות נורבגית המובילה גז בדרום המפרץ.

אוניות מלחמה, של ארצות־הברית ובריטניה חילצו ימאים משתי מכליות שהותקפו אתמול על ידי ספינות תותחים איראניות בדרום המפרץ.

487 אוניות הותקפו במפרץ מאז תחילת מלחמת המכליות — מסרה אתמול חברת הביטוח „לוידס". העיתון הבריטי „פלייט" מסר אתמול, כי בריה"מ מספקת לאיראן מערכת טילי קרקע־קרקע „סקור־פיון" בתמורה לאספקה יומית של 100,000 חביות נפט.

כתבים זרים מול גוויות הרוגי המלחמה הכימית בכורדיסטן (צילום: איי.פי)

בותה התערב לדחיית עונשם של חיילים שהרגו מפגין שחור

נאסרה הפצתו של שבועון קאתולי הנלחם באפרטהייד

יוהנסבורג. — נשיא דרום־אפריקה, פ.ו. בותה הורה אתמול לתובע הכללי של נמיביה, מדינת חסות של דרום־אפריקה, להתערב לדחיית ביצוע גזר הדין של שישה חיילים, המעורבים בהריגת איש הארגון „סוואפו", בהפגנה נגד האפרטהייד.

צעדו זה של בותה, שנומק כ„הגנה על הביטחון", נעשה שבוע לאחר שנשיא דרום־אפריקה סירב להתערב במשפטם של ששת נאשמי־שארפוויל, ששה שחורים שנידונו לתליה על הריגת פקיד מקומי שחור, בנימוק כי „אינו מתערב בהליכים משפטיים".

דרום אפריקה אסרה אתמול הפצתו של השבועון בשפה האנגלית, „ניו־נייישן", הנלחם במדיניות הפרדת הגזעים ונתמך על ידי הכנסיה הקאתולית.

שבועון זה הוא הקורבן הראשון של חוקי הצנזורה, שהונהגו באוגוסט אשתקד, ופירסומו נאסר עד ל־10 ביוני, וניתן להארכה.

לשבועון תפוצה של 60,000 עותקים ומספר קוראים הרבה יותר גדול.

הסנקציות הכלכליות יפגעו בדרום אפריקה

הארי אופנהיימר, איש העסקים שעסקיו הם מהגדולים בדרום אפריקה, הזהיר אתמול את הנשיא בותה מפני גל חדש של סנקציות כלכליות העלול לפגוע במדינה, בעקבות צעדי השלטונות נגד האופוזיציה השחורה.

אופנהיימר יעץ לשלטונות פרטוריה לא להסתכסך עם ידידים לשעבר במערב, כפי שעשו בתחילת חודש זה, כאשר הוציאו אל מחוץ לחוק 18 ארגונים הפועלים נגד האפרטהייד.

„מקום בצמרת"

„מקום בצמרת" — מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' — קול ישראל — 22.3.88

1. שטוף נרתשים – ריטה
2. נב – גלי עטרי
3. חלון לים התיכון – יהודה פוליקר
4. חמנה – דני סנדרסון
5. לא שבנות בשביל אף אחד – סי חיימן
6. תחת עץ האהבה – נורית גלרון ויוסי בנאי
7. ארץ חדשה – שלמה ארצי
8. אני חיה לי פיום ליום – ריטה
9. לא לוקח בקלות – אדם
10. אלו יכולתי – ריקי גל
11. עבודה בעיניים – הבטלנים
12. אבא חכמה – דור החמשך
13. כמו חמה – עליזה עזיקרי
14. מכשט אני שרה לבד – להקת הנח"ל
15. עד שתגיע – ארנה דץ
16. נטאל – גלי עטרי
17. מכאן ועד מתי – מרי אלוני
18. האשר – חוה אלברשטיין
19. דור חדש – להקת חילות השדה
20. רק בן שש – משה נקר
21. השלום של כל אחד – טער שוליים
22. כמו משוגע – רוני
23. כדי לחיות – שלום חנוך
24. לפני הסערה – אסתר שמיר
25. גדי – בני אלבז
26. כמה טוב – בני ברמן
27. החום הגדול – שגית לביא
28. פינה ירוקה – מיקי גבריאלוב
29. שרה – אסתי כץ
30. ילדי שלי – חיים משה

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)
31א. רכה כמו משי – אריק סיני
31ב. מתייאש לאט – יצחק קלפטר
32. שעשועי כאילו – אלון אולארצ'יק
33. מתגעגעת אליך – ורדינה
34. את שהלכת אחרי – כמו צעצוע
35. את המלכה – טובה גרטנר
36. כשאת מתחיל לזוז – דני ליטני
37. האהבה עלה כיתה – להקת פיקוד דרום
38. כיוון שאין לדעת – יאיר כהן
39. תשע המש דרום – דורון ויטנברג
40. עד מתי – גקו מקייטן

„כטוב באזניכם" – הפינה לשיפוטכם
41. סוף הלילה רחוק – שלווה ברטי
42. ברית התה – צביקה בר
43. תחת שמי ים התיכון – שלמה ארצי
44. הצגה עמית – מזי כהן
45. מגדלים בשמים – אילנית אביטל
46. גבר מאוהב – יוני נמרי
47. את אצבעותיך – חבריה הטבעית
48. ימים באים – קני גל

יצאו את המצעד
● את נרה לבד – ראובן ארז (שבועיים)
● דרך ארץ – נידי גוב (4 שבועות)
● נוזה ונראה – חביבי (5 שבועות)
● בין ערבים – שלווה ברטי (6 שבועות)
● ארבעים – עפרה חזה (11 שב') (שבועיים בראש)

גזור ושלח – אולי תזכה בפרס
בין המשתתפים יוגרלו פרסים

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ירושלים, מיקוד 91010
זה הדירוג שלי (ציין את מספר השיר)

1☐ 2☐ 3☐ 4☐ 5☐ 6☐
7☐ 8☐ 9☐ 10☐ 11☐ 12☐

שם:
כתובת:
מיקוד: תאריך:

שר החוץ הסורי: עמדות פאריס ודמשק — קרובות

ארנון יפה (צרפת)

שר החוץ הסורי פרוק שרעה, אמר אתמול בתום מסעו באירופה, כי עמדות סוריה וצרפת על השטחים הכבושים „קרובות", פאריס הביעה תמיכה בצורך לנסיגת ישראל מהשטחים הכבושים, בזכות הפלשתינים להגדרה עצמית ובכינוס ועידה בינלאומית בחסות האו"ם.

שרעה אמר, כי סוריה מנסה לשכנע את וושינגטון לקבל עמדתה, לפיה אי אפשר לקבל את תכנית שולץ משום שאין בה לא הגדרה עצמית לעם הפלשתיני, לא קץ הכיבוש הישראלי ולא ועידה בינלאומית ממשית. עם זאת הוא שיבח את ארצות הברית על דאגתה מן ההתקוממות בשטחים.

משרד החוץ הצרפתי הבהיר בהודעה רשמית, כי עמדת צרפת מבוססת על שני עקרונות: זכות מדינות האזור ובהן ישראל לחיות בגבולות בטוחים וכן צדק לעמים, כלומר זכות העם הפלשתיני לקבוע גורלו בעצמו.

ההפגנות בארמניה התחדשו בגלל מאמר ב„פראוודה"

רויטר, סי"צ

מוסקווה. — אלפים הפגינו שלשום ואתמול בירוואן, בירת ארמניה הסובייטית, במחאה על מאמר ב„פראוודה", שדחה את תביעות ארמניה על אזור נאגורני־קאראבאך שבאזרבייג'אן.

המארגנים החליטו בפברואר להפסיק את ההפגנות עד ל־26 במרץ, לאחר שגורבאצ'וב הבטיח כי הנושא יידון במושב מיוחד של הועד המרכזי של המפלגה. אך נראה כי המאמר ב„פראוודה", עורר רוגז בקרב הארמנים, והם חידשו את ההפגנות.

בהתנגשויות הבין־עדתיות ב־28 בפברואר בסומגאיט שבאזרבייג'אן נהרגו 32 אנשים ונפצעו 197, ביניהם כ־100 שוטרים. — לפי סיכום חדש שפורסם אמש על ידי משרד התובע הכללי של בריה"מ.

בסיכום נאמר עוד, כי דווח על 12 מעשי אונס, כ־100 דירות נבזזו ונגרם נזק ל־26 מוסדות ציבור.

כאשר ל־32 ההרוגים נאמר בהודעה כי בין אלה היו „אנשים המשתייכים ללאומים שונים", כי בדיווחים קודמים נאמר, כי רוב הקורבנות היו ארמנים.

עובדי הכור המושבת חסמו את התנועה לצפון איטליה

אהרן ניר (איטליה)

הפגנות אלימות נערכות בפרברי העיירה מונטאלטו, כ־100 ק"מ מצפון לרומא, סביב בנייתו של כור אטומי, סמוך לעיירה.

עבודתם של ששת אלפים חמש מאות עובדי־הכור הופסקה בעקבות משאל־עם. העובדים מקיימים מזה יומיים הפגנות ענקיות ליד הכור ודורשים הבטחת תעסוקה, אם תיפסק בניית הכור. הם חסמו את הכביש המהיר מרומא לצפון מערב איטליה, צרפת ושוויץ. וכן הפסיקו את תנועת הרכבות באותו כיוון.

נושא הכור במונטאלטו, הפך סלע מחלוקת במצב הפוליטי הרגיש באיטליה: ממשלת גוריה החליטה לפני התפטרותה על השלמת הכור האטומי, ואילו הסוציאליסטים, הקומוניסטים, הרדיקלים „הירוקים" התנגדו לבנייתו, מתחו בשביתות רעב ובהפגנות מחאה.

באיטליה הוחרפו באחרונה המאבקים הסוציאלים אתמול התקיימה שביתה של כל רכבות איטליה, בארץ שבה עשרים אלף ק"מ של קווי רכבת.

בנווה המדבר הנעלם רק כלי אחד מברזל — גרזן

סי"צ

אלג'יר. — נווה מדבר שאינו מופיע על אף מפה נתגלה בדצמבר באלג'יריה. במרחק של כ־200 ק"מ מדז'אנט, מסרה הטלוויזיה האלג'ירית.

נווה המדבר שוכן בקניון ענקי והגישה אליו קשה במיוחד — הליכה ברגל שנמשכת שעות. יש בו בקתות אבן עם גג עשוי קש. במקום מתגוררים כארבעים אנשים. מדריך מקומי אמר, כי בנווה מדבר זה לא ביקר איש בעבר.

נווה המדבר משופע בירק, ותושביו מספקים את כל צרכיהם בעצמם. יש להם עדר עזים קטן והם מעבירים את השטח בהשקיה בשיטה מקורית.

המכשיר היחיד העשוי ברזל שבידיהם הוא גרזן, שבעליו אומר כי קיבל אותו בירושה מאביו. כל שאר הכלים, כולל כלי המטבח, עשויים עץ או עור.

3,500 ספרים אסורים חזרו לספריות בבריה"מ

רויטר

מוסקווה. — כ־3,500 ספרים שהוחרמו בעבר, כולל ספריו של ניקולאי בוכארין, שב הופיעו בשנה שחלפה בספריות ציבוריות בבריה"מ — מסר היום יו"ר ועדה מיוחדת.

ולאדימיר סולודין, יו"ר ועדה הממונה על ספרות שאיננה עומדת לרשות קוראים מן השורה, אמר כי יתכן שיצירות מסויימות מאת סופרים שעזבו את המדינה בעשור האחרון, יועמדו גם הן לרשות הציבור, אם אינן אנטי־סובייטיות.

כ־500 ספרים לא אושרו לקריאה על ידי הוועדה, בנימוק כי יש בהם מידע העלול להיות פרובוקאטיבי או להיות מנוצל לרעה.

ליבריה: סיכלנו קשר לרצוח את הנשיא, דו

סי"צ, רויטר

מונרוביה. — ליבריה הודיעה אתמול, כי כוחות הביטחון שלה סיכלו בשבוע שעבר ניסיון נוסף להפיל את הממשלה ולרצוח את הנשיא סמואל דו, ועצרו 12 אנשים שהיו מעורבים במזימה.

שר ההסברה הליברי מסר, כי 19 אנשי צבא ואזרחים היו מעורבים בניסיון זה. בין 12 העצורים, המועמד לשעבר לנשיאות, גבריאל קפולה, נשיא המפלגת האיחוד של ליבריה, וכן סגן הנשיא של תנועה זו, שקיומה נאסר, הדולנר אנדרמה. כמה קצינים שהיו מעורבים בקשר, הצליחו לחימלט.

עצמותיו של מנגלה — מוכרים בלבד

עתש"א

אמסטרדם. — השלד שאמור להיות שרידיו של פושע המלחמה הנאצי, יוזף מנגלה מוחזק כיום בחדר סגור במכון הפתולוגי בסאו פאולו. משפחתו של מנגלה, כולל בנו רולף בורנטנברג, שבמערב גרמניה, סירבו לקבל את הגופה ולקבור אותה, למרות הפצרות משטרת בראזיל — מסר ביום שלישי העיתון ההולנדי „האנדלסבלאד", בידיעה מבאונוס איירס.

מנהל המכון הפאתולוגי, ד"ר דאבן מעלוף, שרצה ממוצא לבנוני, הפתיע השבוע עיתונאים והציג בפניהם את השלד.

שלטונות בראזיל אינם יודעים בינתיים מה לעשות בעצמות. הם אינם רוצים לקבור אותן מחדש, מחשש שבית הקברות יהפוך למקום עלייה לרגל של ניאו־נאצים.

הרב הראשי של דנמרק התעמת עם נציג אש"ף

עלי כהן (דנמרק)

ויכוח פומבי ראשון במינו בין רבה הראשי של יהודות דנמרק ובין נציג אש"ף, התקיים בעיר הקטנה נסטווד. הרב בנט בנימין מלכיור התעמת עם עבדול רחמן עלאוני, נציג אש"ף בקופנהגן.

האולם בבית העם של העיר נסטווד היה מלא מפה לפה. רבים מן היושבים באולם הצפוף היו עטורי כפיות והולצות עם כתובות פרו פלשתינאיות. גם רבים מן השואלים, מכל הגילים, היו אנטי ישראלים בגישתם.

תשובותיו החדות של הרב והעובדה שנציג אש"ף הכיר בזכות קיומה של ישראל, לפי החלטה 242 הניקוה את העוקץ האנטי ישראלי, אך לא חסרו גם אפיזודות מכאיבות.

הרב הראשי אמר בועס כי הוא יודע ששמו מצוי ברשימות המוות של אש"ף ושל הנאצים החדשים, ובכלל החשש מטרור ילדים יהודים בדרכם לבית הספר הייבים להיוודע הלכה בין גדרות. גם בית הכנסת איננו חפשי מחשש טרור. על כך ענה עלאוני: „כל זמן שלעם הפלשתיני אין בית לאומי, הוא חייב להשתמש בכל האמצעים שברשותו להסב את תשומת לב העולם".

על היום
23.3.88

הליכוד מחוץ לקואליציה

עלייה ניכרת למערך, היעלמות ד"ש וירידה בשיעור המצביעים — אלה הם המאפיינים של הבחירות למוסדות הסתדרות המורים

יצחק שור

עליית ניכרת למערך, ירידה ניכרת בשיעור המצביעים והיעלמות ד"ש מן הבמה — אלה הם שלושת החידושי הבחירות למוסדות הסתדרות המורים, שנערכו ביום ב' השבוע ברחבי הארץ.

הרכב הקואליציוני לא ישתנה: המערך ימשיך לצעוד עם הדתיים. הליכוד, חר"ש והמתקדמת יישארו מחוץ לקואליציה. ואולם, המזכ"ל המחוזק, יצחק ולבר, יוכל להיאבק ביתר תוקף לא רק נגד קיצוצים, אלא בעיקר בעד הצבת החינוך במקום חשוב יותר בסולם הקדימויות הלאומי.

את העלייה הניכרת בכוחו של המערך, מ־55 ל־64 אחוזים, אין להסביר רק בהיעלמות ד"ש ובהעברת 8.5 אחוזים מקולות הבוחרים לידי המערך. עובדה היא שגם הליכוד עלה, מ־6 ל־9 אחוזים וגם הדתיים עלו מ־17 ל־20.

את עליית שלוש המפלגות הגדולות בהסתדרות המורים ניתן להסביר גם בהיעלמות הרשימות הקטנות. הפעם הלכו לבחירות 11 רשימות, לעומת 26 לפני ארבע שנים. עשר מהן עברו את אחוז החסימה.

מתוך עשר רשימות אלה היו חמש רשימות של המערך. ברשימת המערך המרכזית, אמ"ת, הלכו הפעם לא רק העבודה ומפ"ם, אלא גם ר"צ ול"ע. הפעם למד המערך את הלקח והציב ברשימות מועמדיו לוועידה ולוועדי הסניפים יותר מורות מן השורה, ופחות מנהלים ומפקחים. גם הליכוד ריענן את מועמדיו וזוהי הסיבה לגידולו, הגבוה יחסית. "המתקדמת" הופיעה לראשונה על הבמה וזכתה ב־3.25 אחוזים מן הקולות. חר"ש זכתה ב־4.6 וזוהי עלייה בארבע עשיריות האחוז. בסניף אחד, בנצרת, איבד המערך את הרוב המוחלט שלו, לחר"ש ול"מתקדמת".

שיעור המצביעים ירד מ־76 ל־66 אחוזים. לירידה תלולה זאת אין עדיין הסבר מוסמך, אך יש מקום לכמה השערות: הגידול מ־65,000 ל־85,000 בעלי זכות בחירה הוא מלאכותי, בחלקו. יתכן שכמה מורים החברים בארגון המורים העל־יסודיים הופיעו גם בפנקס הבוחרים של הסתדרות המורים, שהם חברים בהסתדרות הכללית. יתכן שהירידה משיעור המצביעים מוסברת בכך שגדל מספר הגימלאים, וחלק ניכר מהם לא טרח ללכת לקלפיות. במזרח ירושלים לא הצביעו רוב המורים.

נצחון בירושלים

את הנצחון הגדול ביותר יכול המערך לזקוף לזכותו בירושלים, עיר ימנית עם שיעור מצביעים גבוה לליכוד ולדתיים. כאן חיזק המערך את כוחו מ־58 ל־64 אחוזים. כאן התנהל מאבק בין הליכוד למערך על שישה מתוך 31 מנדטים, שלושה מהם השתייכו לד"ש ושלושה לרשימות הערביות הקשורות במערך. בירושלים חיזקו הדתיים את כוחם מ־26 ל־29 אחוזים ואילו הליכוד הגביר את כוחו באורח מזערי, מ־5 ל־6.7 אחוזים. כל הנתונים, מקומיים וארציים, אינם סופיים.

יו"ר הסניף הירושלמי, דליה איציק, לא תזדקק לחסדי הדתיים, שהיו קשורים בהסכם עודפים עם הליכוד. בסך־הכל היא תזכה, יחד עם הרשימות הקטנות הקשורות במערך, ב־19־20 מנדטים מתוך 31 חברי ועד הסניף. הדתיים יזכו ב־9־10 והליכוד ב־21 מנדטים. נצחונה של דליה איציק יעודד אותה להמשיך בדרך שבה התחילה לפני ארבע שנים לקיים הידברות מתמדת עם משרד החינוך והעירייה, להיאבק נגד פיטורי מורים ונגד צמצום משרות, ולדאוג לכך שהחינוך הממלכתי לא ייפגע מן הקיצוצים יותר מאשר הדתי.

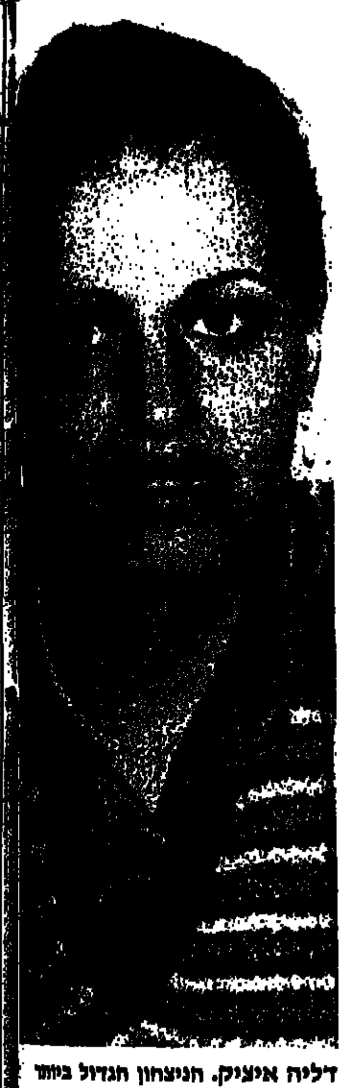
דליה איציק. הניצחון הגדול ביותר

מאחורי סינר החסינות

מאת יהודה לחב

לגבי גאולה כהן השתרש, דווקא בקרב אנשי השמאל, מין סטריאוטיפ כזה: אפילו אם דעותיה בלתי נסבלות ומקוממות, הרי אין להטיל ספק בכנותה; ואפילו אין היא חכמה במיוחד, הרי מכל מקום אין היא מרשעת. זה זמן רב אני מטיל ספק בתוקפה של הערכה זו, ולאחר מה שגאולה כהן עשתה השבוע, כאשר האשימה את צוותי הטלוויזיה שקיבלו מידע מראש על ה"אירוע" של רצח החייל בבית־לחם, הרי הגיע הזמן להשתחרר סופית מן הסטריאוטיפ הזה.

גאולה כהן, שאין עוד חבר כנסת המנצל לצורכי פרסומו את כלי התקשורת שנואי נפשה, הזדרזה לספר באמצעותם, כי במקום הרצח בבית־לחם היו בשעת המעשה עתונאים וצלמים רבים, שעל־פי המידע שבידה, נודע להם, כנראה מראש, על העומד להתרחש. לאחר הרצח המשיכו אלה לצלם ולא הגישו עזרה לפצוע ולמי שטיפל בו.

אילו היתה זו שעת בדיחות, אפשר היה לספר את הבדיחה הידועה על אדם שזכה בהגרלה בסכום נאה ורכש מכונית מפוארת; אחר כך התברר, כי לא הוא אלא שכנו, לא זכה אלא הפסיד בקלפים, לא מכונית כי אם אופניים ולא רכש, כי אם גנבו ממנו. שכן, במקום הרצח לא היו עתונאים רבים כי אם עיתונאי אחד. הוא לא קיבל מידע מראש, אלא נקלע למקום בדרכו למקום אחר. הוא לא המשיך לצלם, אלא הציע את עזרתו בטיפול בפצוע.

אך השעה איננה כשרה לבדיחות. ההסתה הפרועה והשיטתית נגד העתונאים, המתנהלת מזה זמן רב, מתירה את דמם של אנשי התקשורת במלוא מובן המילה. אם היא תימשך, היא עלולה לגרום לאסון, ואם יקרה אסון, גאולה כהן ושכמותה ישאו על כך באחריות מלאה וישירה. דמם של העתונאים יהיה בראשכם, ראו הוזהרתם!

כאשר צלם רשת אי.בי.סי דודו ביאנקו (אזרח ישראל דרך אגב), הפריך בקול ישראל את גירסתה של גאולה כהן והיא נתבקשה על־ידי כתב קול ישראל להגיב, היא לא מצאה לנכון לחזור בה ולהתנצל, אלא טענה, כי יש כאן מעין "רשומון", שכן היא קיבלה מידע אחר, מפי אזרח בשם עזרא אהרון, שלטענתו היה במקום. הדבר הספיק לה, לגאולה כהן, כדי להפריח את העלילה המופרכת והמסוכנת, המטילה דופי בעשרות צלמים ועתונאים.

דיווח חד־צדדי

גאולה כהן עשתה, בלי נקיפת מצפון, מה שלא היה עושה אחרון העתונאים הטירונים, שהיא כה אוהבת להשמיץ אותם. שכן עיתונאי, לפני שנותנים עט בידו, מלמדים אותו שיש לאמת כל ידיעה ממקורות שונים, לוודא את כל העובדות ולתת את תגובת הצד המותקף. עיתונאי, שלידיעתו יגיע דרך משל, מידע שגאולה כהן מזוהה עם אנשי המחתרת הטרוריסטית־היהודית, מצדיקה את מעשיהם ומעודדת אותם להמשיך בהם, לא יפרסם את המידע, אלא לאחר שישתדל לקבל את תגובתה של גאולה כהן.

העתונאים, המוצגים כרודפי סנסציות מוותרים במקרים רבים על פרסום ידיעה שפרטיה לא נבדקו כהלכה, מעכבים את פרסומה ובלבד שלא יחטאו בדיווח חד־צדדי, שכן האתיקה העתונאית מחייבת אותם. אבל פוליטיקאים מסוגה של גאולה כהן, אשר בכל הזדמנות מציגים חורצים לשון לעתונאים, לא מכירים לא באתיקה עתונאית ולא באתיקה אחרת, ובמקום באתיקה פרלמנטרית, הם נאחזים בחסינות הפרלמנטרית שבחסותה הם עוסקים בדמגוגיה ובהסתה חסרת מעצורים.

גאולה כהן מנצלת לרעה את מעמדה הציבורי ואת חסינותה הפרלמנטרית והיא עושה כן במודע ובכוונה תחילה, מן הצירוף "קנאות כנה" ו"טיפשות תמימה", נעדרים אצלה הכנות והתום.

הרהורים של כפירה

לעם הפלשתיני אין בהכרח זכות למדינה עצמאית בשטחים ■ הנסיגה לא תפתור את בעיית העובדים הזרים; הפשיזם לא בדרך

אלכס ספינרד

צר לי להפריע לחגיגת הצדקנות הבללית המתחוללת בימים אלה בשמאל הישראלי בעקבות מה שמכונה ה"התפרעויות" בשטחים, אשר מוכיחות כביכול את צדקת כל טענותינו. העירבוביה המשונה של בכיינות (סמיכויות כלליות לגבי יכולתה של החברה הישראלית לשנות כיוון ממה שנראה אסון) וצדקנות (חשיבה בסיסמאות בלבד, בצורה השיטתית ויותר) — הפכה כמעט לאמת מקובלת בתקשורת ועוד יותר אצל פרשני "על המשמר" למיניהם.

לפיכך ברצוני לנסות לקלקל קמעה את חגיגת ה"סלוגאנים" בחלק זה של השמאל שכה השתרש.

"זכות להגדרה עצמית" של כל עם אינה בלתי מוגבלת; בסופו של דבר היא אפילו מנוגדת לעקרונות הסוציאליזם. הרי רצוי להעניק לכל יחידה חברתית (וביניהן עמים) אוטונומיה מירבית ושליטה עצמית כל עוד שהדבר לא בא בניגוד ליחידות אחרות. אולם עקרון זה לא עוזר לנו כהוא זה בהחלטות מעשיות: כי הרי אף אחד לא חי בחלל ריק ובמיוחד לא עמים. לעם הבאסקי ה"זכות" להגדרה עצמית — אך גם לעם הספרדי; לעם הבלגי הזכות לשליטה על ארצו; אך לעם הפלמי ובתוך העם הפלמי — העיירה הרובנית צרפתית; ובתוך העיירה — המשפחה הפלמית. הקונץ הוא לא להגדיר "זכויות" אוטונומיות — ליברליות, אלא לראות את המכלול. במילים פשוטות — אין לשום עם הזכות האבסולוטית להגדרה עצמית, וקל וחומר אין לו זכות לצורה מסויימת לביטוי זכות זו. לעם הפלשתיני אין "זכות" למדינה מיניאטורית בשטחים הכבושים רק בשל היותו עם. (כמו כן — אין לעם היהודי זכות בלתי מסוייגת למדינה משלו: הכל תלוי בטיבה של הנהגת העם ובסוג המדינה שרוצים להקים, מה יהיו סמכויותיה וגבולותיה.

המושג המטופש של זכות בלתי מעורערת להגדרה עצמית הוא פרי עטו של לנין: הרי קרל מרקס בחן את תמיכתו ב"זכות" במכלול הנסיבות: הוא תמך בזכות להגדרה עצמית של אירלנד, אך התנגד לתנועות בדלניות בשוויץ ובדרום ארה"ב.

זאת ועוד: ייתכנו ביטויים שונים של ה"זכות", שהם מתחת לריבונות: האפשרויות הן מגוונות, החל מאזור אוטונומי ועד מדינה מפותחת.

מה שברור — אין זה מובן מאליו כי לעם הפלשתיני תהיה מדינה משלו רק בשל היותו עם או בגלל "זכותו" ל"הגדרה עצמית". לדעתי, הפתרונות של השמאל הדמוקרטי־ציוני (המכונה בטעות "המתון") הרבה יותר מעשי ואף מוסרי: איזור אוטונומי בגדה המערבית בריבונות ירדנית. בסופו של דבר, עמדה זו הרבה יותר "סוציאליסטית" מהפתרון המופשט והמגוחך, של "שתי מדינות לשני עמים".

הפשיזם לא בדרך

זה שלושים־ארבע שנים מנסים כמה מחברינו בשמאל להלך עלינו אימים עם הסיסמה כי "הפשיזם בדרך" או "הפשיזם לא יעבור". לא בדקתי, אך בטוחני כי אם היינו פותחים את דפי "על המשמר" משנות ה־50 או ה־60 — היינו לומדים כי הפשיזם כבר אז התחיל בדרכו הארוכה. גם נושאי הפשיזם כביכול, הולכים ומשתנים מדי כמה שנים: פעם מנחם בגין, לאחר מכן שרון, רפול, ולאחרונה — כהנא.

האמת היא, כי בישראל אין הרבה סימנים של "פשיזם" ומה שיש אינו חורג מתופעה הימנית המתמתנת בכל החברות המערביות. האם "הפשיזם בדרך" בצרפת או באנגליה מפני שמפלגות קיצוניות ימניות מקבלות בין 5 — 10 אחוזים מהקולות? שמא סיסמאות אלה מהווה מעין היפנוט נצחי אשר דרכו השמאל מנסה לחזור לעולם פשוט יותר של שחור־לבן, של טובים מוחלטים ורעים מוחלטים.

הכיבוש לא יצר את בעיות העובדים מהשטחים ונסיגה לא תפתור אותה

האין זה ברור על פניו, כי הבעיה של "עובדים זרים", תופ… את המשרות הכי נמוכות במשק, מנוכרים מן החברה ו… ומומרמרים על רקע לאומני־פוליטי, אינה ייחודית לישראל? … אותה בעיה קיימת בארה"ב עם ההיספאנים, בגרמניה עם התו… בצרפת עם צפון־אפריקאים. אצלנו נוצר בלבול מושגי … מקרים: כיבוש השטחים ב־67' התרחש בו בזמן שהתחילה … כלכלית (הזנב הישראלי של הצמיחה הכללית במערב־אירופה … שנות השישים). צמיחה זו היא שגרמה להתמרת בעיית ה… זרים. אפילו איש חכם כמו פרופסור לייבוביץ נתפס לטעות … כאשר הוא מאשים את הכיבוש באובדן המוסר של "עבודה עברית".

הבעיה, לפיכך, כלל אינה לאומנית־פוליטית אלא … כלכלית ביסודה. אם חברות הבנייה היו משלמות משכורות … ומכובדות לעובדיה, מעולם לא היה מחסור בעובדים ישראלים … אך מאחר שישראל הפכה לחברה מעמדית (כמו שאר ארצות המע…) — פתרונם של בעלי ההון הוא לייבא עבודה זולה. אם הפלשתינאים לא היו בהישג יד, היו מיבאים ברזילאים, פורטוגזים, או אפר… או דרום־לבנונים; ואכן, בימים אלה, חברות הבנייה הטקסטיל … בדיוק זאת. אחרי נסיגתנו מן השטחים, סביר להניח שנתייצב … הבעיה של עובדים זרים אלה, ומצוקתן וסכנתן של גיטאות … לבנונים, פורטוגזים או אפריקנים כלל לא תפחת מזאת של … הפליטים בעזה.

אין אפשרות של שלום עכשיו

צר לי להזכיר זאת, אך החלום הישראלי של "שלום בר־קי… באזור", של פתיחה מירבית של גבולות עם לבנון, ירדן וסוריה … הם חלומות באספמיה, המנוגדים להנחה סוציאליסטית … "שלום" במלוא מובן המילה (של פתיחה הדדית של … החברתיים של שתי מדינות) יכול להתקיים רק בין שתי … מתועשות ודמוקרטיות. החברה הישראלית היא חברה מערבית קפיטליסטית ודמוקרטית. אין אף מדינה או עם ערבי אשר … בצורת החברתית, הכלכלית או הפוליטית של חברתנו. … מעמדית־דודניות, נשלטות על־ידי עילויות שבהן כח פיסי … הוא הקובע.

בין חברות שונות ומנוגדות בעלת כלים רעיוניים … בתכליתם, אין אפשרות של שלום כמו במערב אירופה. הדבר … ביותר שאפשר לשאוף אליו הוא — הפסקת אש. הפסקת … היא תנאי מוקדם לשלום אמיתי — יחד עם הורדת סיוע … וארצות המפותחות, כדי לאפשר שינוי מהפכני במבנה …

המעבר בין ישראל לבין הארצות השכנות נשאר עצום …

העם היחיד באזור שאפשר לעשות עימו שלום (כפי ש… באגדות שלנו) הוא העם הפלשתינאי אשר הושפע על־ידי … עימנו. יש להם כבר מסורת של מפלגות, אגודות … נמוכה והשכלה גבוהה; יש לו הרגלי צריכה וביטוי ודפוסי … מתאימים לדמוקרטיה מלאה. לפיכך — תמוהה ביותר … לאוטונומיה פלשתינאית, כי הרי הפלשתינאים הם תקוותנו … לשלום בר־קיימא.

מיתוסי השמאל — שרק חלקם פירטתי לעיל — … לאחרונה ונעשו נחלת הכלל (או לפחות 50% מהכלל). נכון ש… מפ"ם לעתים קרובות מוסרים את טיעוניהם בצורה יותר … אך לפעמים גם הם מתפתים לפשטנות ה"סיסמולוגית" … בכך, שלנציגי הימין קל לנפץ את הסיסמאות האלה וכך … מידרדר לחילופי חצאי אמיתות, הגיע הזמן שלא נחמיה … אשר בסופו של דבר תחזור אלינו כבומרנג.

על הפרץ

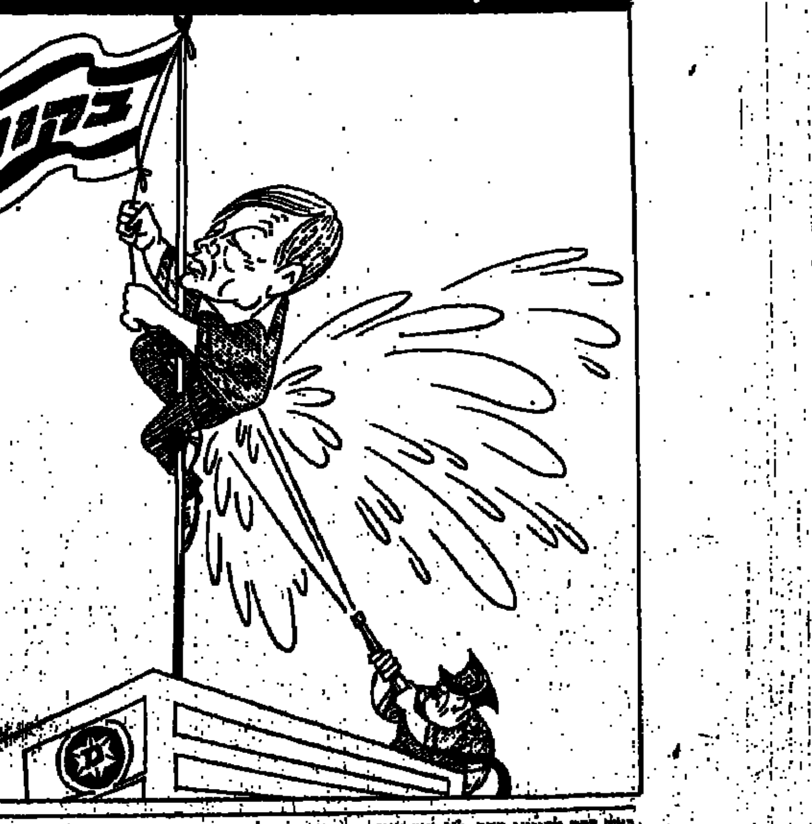

ראש דסק לענייני היום: [illegible] עורכת אחראית של עמודי הענינים: [illegible]

בריה"מ: מיעוטים מזועזעים

מיהו אברמוביץ ומיהו צ'נאידזה

במסווה של סיכסוכים לאומיים מסתירים בבריה"מ מועקות חברתיות, כלכליות ומדיניות. באסיה לוחשת אש איסלמית. כל תנועה וכל תזוזה עלולות לזעזע את היסודות ■ ד"ר מיכאל וולודרסקי, מהמכון ללימודים רוסיים באוניברסיטת ת"א

חיים מרגלית

ברית־המועצות, שנראית כלפי חוץ כפירמידה איתנה שבראשה דיקטטורה השולטת במצב, הולכת ומשתנה. השינוי החשוב ביותר — תורת היחסים בין העמים השונים בברית הרפובליקות הסוציא־ליסטיות. כך קובע ד"ר מיכאל וולודרסקי, מהמכון ללימודים רוסיים באוניברסיטת תל־אביב, מומחה לבעיות העמים השונים בברית־המועצות.

הוא מרגיש, כי ב־9 במארס אמר המזכיר הכללי מיכאיל גורבצ'וב, בישיבה מיוחדת של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית בבריה"מ, שהוקדשה לבעיה הלאומית, כי ברור שהפרסטרויקה עוררה את הבעיה הלאומית. מה שקורה עכשיו בנאגורנו־קרבאך, בין הארמנים והאזרבייג'נים, הוא "פיצוץ" ממש. וולודרסקי מציין, כי מדובר בסכסוך אלים בין העמים האזרבייג'אני, שהוא מוסלמי, לבין העם הארמני שהוא נוצרי, ויש מאות הרוגים ואלפי פצועים.

יש בכך, לדבריו, שינוי ממשי במצב. וולודרסקי עוצר לרגע ומזכיר, כי במשך 71 שנות בריה"מ, לא היה אף פעם סכסוך לאומי בעוצמה כזאת כפי שקורה עתה. הסיכסוך הנוכחי מראה כי ראשי ברית־המועצות הצליחו לטייח את הבעיה אך לא לפתור אותה. היו, הוא אומר, שלוש תקופות ליברליות, אם אפשר לכנות אותן כך, בתולדות ברית־המועצות. הראשונה, בימיו של לנין, בשנים 1917־1922 בריה"מ עוד לא התגבשה. כל העמים שבכר היו אז עמים, כמו האוקראינים, הפינלנדים, הפולנים, הגרוזינים, הארמנים ועוד מספר עמים, ניסו לממש את זכויותיהם להגדרה עצמית לאומית. לכך הטיפו ודיברו חברי המפלגה הסוציאל־דמוקראטית הבולשביקית והמומחה שלהם לבעיות לאומיות, יוסף ויסריונוביץ' סטאלין, שפירסם אז את סיפרו על השאלה הלאומית. לאחר מותו של לנין, בשנת 1924, שלח יורשו, סטאלין את אנשיו בראש משלחות עונשין שמשימתן היתה חיסול מנהיגי העמים שרגלו בהפרדה מבריה"מ והם הצליחו בכך. מבין אלה שנשלחו היה הכן ביותר אורג'יניקידזה, בולשביק גרוזיני ותוך שהצהיר בבהירות, כי אין לשלטון המרכזי של בריה"מ כל כוונה לנהל מערכת מדינית כפולה. יש שלטון מרכזי ואסור לתת עצמאות לאומית לרפובליקות.

וולודרסקי מוסיף, כי עד 1925 לא שורטטו גבולות לרפובליקות ולמחוזות האוטונומים של בריה"מ. עד אז, למשל, המאמינים באיסלם באסיה התיכונה, הגדירו עצמם כבעלי לאום מוסלמי. ב־1925 שורטטו גבולות והוגדרו הרפובליקות כמו אוקראינה, רוסיה הלבנה, תורכמניה גרוזיה ומדינות אחרות המרכיבות את ה"סאיוז" (הברית).

התקופה השניה היתה בימיו של חרושצ'וב, בין השנים 1954 ל־1959. חרושצ'וב הרים את המכסה בו אטם סטלין את הלאומים השונים. הבעיה הלאומית באה לידי ביטוי במיוחד באוקראינה. המזכיר הכללי של המפלגה באוקראינה, פיוטר שלסט, תבע מחרושצ'וב יותר עצמאות לעמו. בזה נגמר תפקידו כמזכיר כללי, והוא הושלך לכלבים. היו חיכוכים בין קזחים לאוזבקים. מגמות לאומיות התגלו בליטא ואפילו במולדאביה. עם סילוקו של חרושצ'וב, שוב הודקו הכבלים על הלאומים השונים. ברז'נייב החזיק אותם ביד קשה. כדי להבהיר את התמונה שנראית מבחוץ כבלתי ניתנת לחדירה, מזכיר וולודרסקי מאמר שפירסם בוריס ברמן, ב־6 במארס, בעיתון "מוסקובסקי נובוסטי" (חדשות מוסקבה), ובו שואל ברמן את קוראיו, מי יודע מיהו זוראב צ'נאידזה? והוא משיב: צ'נאידזה הוא גרוזיני. אולי הוא פועל, אולי הוא מהנדס, ברור שהוא גרוזיני. מדוע אם כך, כאשר שואלים מיהו מיכאל אברמוביץ, לא משיבים — הוא יהודי, אלא מגדירים אותו כאישיות השייכת ללאום היהודי. למה, שואל ברמן, כל אחד בבריה"מ מגדיר עצמו ללאום ואילו היהודים מוגדרים אחרת? לדברי ברמן, זה לא מקרי. זאת מדיניות שהנהיג סטאלין במאבקו נגד "הקוסמופוליטים", והיינו היהודים. וכך ממשיכים להתייחס ליהודים כאל "אישיות" שאותה אפשר לסלק מעבודתה, לזרוק מדירתה ואפשר לא להתייחס אליה בכלל. זאת פעם ראשונה, אומר וולודרסקי, שבעיתון סובייטי שמופיע במוסקבה מתייחסים כך לשאלה היהודית.

תגובות שרשרת

אם כלפי היהודים הולכת ומשתנה העמדה, נוצר מצב שאי־אפשר יהיה לעצור תגובות שרשרת במתיחויות הקיימות בין העמים השונים. "עמים שונים", מרגיש וולודרסקי, "ולארדווקא רפובליקות שציירו להן גבולות מלאכותיים כטוב ליבו של סטאלין. הדוגמה הטובה ביותר הוא הסיכסוך הנוכחי בין הארמנים לבין האזרבייג'אנים, המבטא את עומק התיסכול והניכור הקיים. הרפובליקה האזרבייג'אנית שבירתה בקו, משתרעת על שטח של 86 אלף קמ"ר. אוכלוסייתה כ־5 מיליון ויש בה מיעוט ארמני גדול. בעיר הבירה בקו הם מהווים כמחצית האוכלוסיה. מחציתם האחרת מתגוררת באזור האוטונומי קראבך־עלית, אזור חקלאי עשיר מאד, בחוף המערבי של הים הכספי. המנהיגים של תושבי קראבך הארמנים הם טוענים עכשיו, כי מטרתם היא סיפוח האיזור לרפובליקה הארמנית, שגבולה המזרחי נמצא במרחק 150 ק"מ. נוצר מצב, שראשי השלטון באותו אזור

(המשך בעמוד 8)

המחומות בארמניה. סכנת התפשטות לערים וכפרים

אחים מאוחרים לנשק

ממשלת ארה"ב החלה לייחס חשיבות לעמים הלא־רוסיים בבריה"מ ■ הכוח האלקטוראלי הלא מבוטל שלהם והאיום שהם מהווים למשטר הקומוניסטי גורמים לדוד סם לומר — "מאבקכם הוא מאבקנו"

אריק לי

תמיכת ממשלת ארצות־הברית במאבקי המיעוטים השונים בברית־המועצות איננה תוצאת של לחץ פוליטי פנימי בלבד. מדיניותם של האמריקנים לגבי מיעוטים אלה מבוססת גם על אינטרסים אסטרטגיים של ארה"ב, ובכך המניעים דומים לאלה שקובעים את מדיניות ארה"ב כלפי ישראל.

לא ה"לובי הישראלי" והקהילה היהודית האמריקנית בלבד, אלא גם אינטרסים אובייקטיביים, ממשיים, הם הכופים על ארצות־הברית את תמיכתה בישראל וגם במיעוטים בברית־המועצות.

בתחילה, ארה"ב כלל לא תמכה במאבקם של העמים האלה. כוחותיה השתתפו במלחמת האזרחים ברוסיה, אך רק בסיביר, ושם תפקידם העיקרי היה לשים עין על היפאנים ושאיפותיהם באיזור. כשאנגליה וצרפת תמכו בכסף, בתחמושת ובחיילים במדינות השונות שקמו בגבולות רוסיה — אוקראינה, פולין, גרוזיה, פינלאנד, ארמניה, הארצות הבלטיות — ארה"ב התנגדה לפירוק רוסיה הגדולה ותמכה בנסיונות שונים לאחד את רוסיה מחדש על בסיס ומוקרטי.

ב־1921, כשכל המעצמות הצהירו על תמיכתן בגרוזיה העצמאית, רק ארה"ב שמרה על עמדתה הקודמת והמשיכה להתנגד לכל צעד שפוגע בשלמות האימפריה הרוסית. כשהאמריקנים הכירו בבריה"מ בשנות ה־30, הם גם הכירו בכיבוש כל הארצות שהיו אז תחת שלטון סובייטי. אך כשסטאלין כבש את הרפובליקות הבלטיות במסגרת ההסכם עם היטלר, ארה"ב סירבה להכיר בכיבוש זה. כתוצאה מכך, בוושינגטון היום יש שגרירים משלוש הארצות האלו, שממשלותיהן בגולה. האמריקנים אפילו אינם משדרים לארצות הבלטיות ב"רדיו ליברטי" שלהם, שיעדו בריה"מ, אלא בגלי "רדיו אירופה החופשית", שמכוון לעמי מזרח־אירופה.

ב־1921, כשכל המעצמות הצהירו על תמיכתן בגרוזיה העצמאית, רק ארה"ב שמרה על עמדתה הקודמת והמשיכה להתנגד לכל צעד שפוגע בשלמות האימפריה הרוסית. כשהאמריקנים הכירו בשנות ה־30, הם גם הכירו בכיבוש כל הארצות במסגרת ההסכם עם היטלר, ארה"ב סירבה להכיר בכיבוש זה, כתוצאה מכך, בוושינגטון היום יש שגרירים משלוש הארצות האלו, שממשלותיהן בגולה, האמריקנים אפילו אינם משדרים לארצות הבלטיות ברדיו "ליברטי" שלהם, שיעדו בריה"מ, אלא בגלי "רדיו אירופה החופשית", שמכוון לעמי מזרח־אירופה.

גם המלחמה הקרה וגם הגלים השונים של המהגרים, שהגיעו מבריה"מ לעולם החדש, השפיעו על ארצות־הברית במשך שנים. פוליטיקאים בוושינגטון רואים במיעוטים מבריה"מ כוח אדיר שמאיים על המשטר הקומוניסטי. בנוסף לכך, באזורים שונים בארה"ב הכוח האלקטוראלי של מהגרים אוקראינים ואחרים אינו מבוטל, ודורש תשומת לב וטיפול.

הנשיא רייגן מרחיק לכת ואומר דברים על העמים הלא־רוסיים בבריה"מ, שנשיאים קודמים לא היו אומרים. בהודעתו על יום השנה ה־69 לעצמאות אוקראינה (עצמאות שבוטלה ועד היום אינה מוכרת רשמית על־ידי שלטונות ארה"ב), הוא הצהיר: "בזמן הזה של מבחן קשה לעמך האמיץ, אנו ממשיכים לצפות לעתיד בתקווה שבעזרת השם, אוקראינה שוב תכיר את שמחת החירות והעצמאות."

הצהרות כאלו, מפי פוליטיקאים אמריקנים, נשמעות לא רק ביום העצמאות הזה, אלא גם ביום השנה ל"עצמאות" אוקראינה מתחת לכיבוש הנאצי, ביוני 1941. ימים ספורים לאחר הפלישה הגרמנית, ארגון הלאומים האוקראיניים (OUN) הכריז על עצמאות אוקראינה וביקש מהגרמנים להכיר בו ולסייע לו. הצהרת העצמאות של 1941 גינתה את הקומוניזם ללא מילה על גרמניה או הנאציזם. חלק מההנהגה האוקראינית נעצר על־ידי הגרמנים, וכמה חברים מן ההנהגה נפלו קורבנות לגסטאפו — וגם לאשליותיהם. אירוע זה משמש היום הזדמנות לפוליטיקאים אמריקנים להצהיר על תמיכתם במאבק האוקראינים וחידוש עצמאותם.

עצמאות בעזרת הגרמנים

ביוני 1986 למשל, קמו חברי קונגרס לברך את העם האוקראיני בחג זה. אחד מהם, חבר בית־הנבחרים מאילינוי, קרא את הטקסט המלא של הצהרת העצמאות של יוני 1941. חבר קונגרס אחר, ממישיגן, קרא לסולידריות עם וותיקי המאבק המזוין האוקראיני נגד הרוסים, בזמן מלחמת העולם השניה. הוא בירך במיוחד את הוותיקים האוקראינים מצבא המורדים, החיים כיום בארה"ב. חבר קונגרס רפובליקני מניו־יורק אמר פשוט: "מאבקכם הוא מאבקנו."

גם ביוני 1986 קמו חברי קונגרס וסנאטורים לברך על עצמאות אוקראינה — לא זו של 1918, אלא זו של 1941, עצמאות בעזרת הגרמנים.

קשה לקבוע מה הוא הכוח האלקטוראלי של האוקראינים והאחרים בארה"ב. קרוב ל־7% מכלל המהגרים שהגיעו לארה"ב משנת 1820 באו מרוסיה וברית־המועצות. רבים מהם באו לפני המהפיכה, ורבים מאלה היו יהודים. כמובן, שבין היהודים ובין האוקראינים, אין יחסים ידידותיים. אך גם בין הרוסים והמיעוטים יש אינסוף סיכסוכים. לאומנים רוסיים, ובראשם הסופר אלכסנדר סולז'ניצין, לא מכירים עד היום בזכויותיהם או בשאיפותיהם של העמים הלא־רוסיים. הקבוצה הזאת דומיננטית בשידורי "קול אמריקה" ו"רדיו ליברטי", וכתוצאה מכך אין תוכניות ברוסית על בעיית העמים הלא־רוסיים אלא רק בשידורים שמשודרים בשפות שלהם.

הישגים לא מבוטלים

שתי תחנות הרדיו האלה הן האמצעים העיקריים של ארה"ב להגיע לעמים הלא־רוסיים בברית־המועצות. "קול אמריקה" משדר ב־8 שפות בנוסף לרוסית, ומספר שומעיו בבריה"מ מגיע ל־32 מיליון לשבוע (לפי הערכתם). "רדיו ליברטי" ו"רדיו אירופה החופשית" משדרים ב־15 שפות סובייטיות, ומגיעים לכ־22 מיליון מאזינים בשבוע.

אין ספק שאפילו בלי מהגרים מבריה"מ, ארה"ב היתה מתעניינת בבעיה הלאומית בבריה"מ. ה"לובי" של האוקראינים והאחרים לא חזק כמו ה"לובי" הישראלי, אך גם לו הישגים לא מבוטלים.

בנוסף לקולותיהם בארה"ב וגם לחשיבות המיוחסת לבעיית העמים הלא־רוסיים בבריה"מ, יש עוד גורם שאסור לשכוח. העובדה הפשוטה היא שממשלת ארצות־הברית, כמו רוב אזרחיה, מזדהה עם העמים האלה, כפי שהיא מזדהה עם ישראל מסיבות היסטוריות עמוקות ואידיאולוגיות. ארצות־הברית בעצמה נולדה ממאבק נגד אימפריה רב־לאומית ועד היום האמריקנים רואים עצמם כחלוצי הדמוקרטיה והחופש. הם נוטים באופן טבעי לתמוך בעמים הלא־רוסיים, כפי שטבעם לתמוך בישראל.

כששמיר יגיד „לא"

שמיר אמר „לא" לאמריקנים, אך הוא לא השתמש במילה. האמריקנים הבינו שהוא אמר „לא", אבל העדיפו להאחז בעובדה שמילולית הוא לא השתמש במילה. הנשיא רייגן הודיע, ששמיר לא אמר „לא", ויצר בכך רווחה מיידית לשמיר, אם כי אולי כרה לו בור לעתיד לבוא.

ההעדפה האמריקנית לתרגם את העמדה השלילית של שמיר כלפי יוזמת שולץ כאילו שמיר לא אמר „לא", איפשרה להם לסיים בסבר פנים יפות את הביקור, ועתה היא מאפשרת להם להמשיך לגלגל את היוזמה כאילו שמיר אינו מתנגד לה. עד היכן הם יוכלו לגלגל אותה לכאורה, עד למעמד זימון הוועידה הבינלאומית. כי אם שמיר לא אמר „לא", ואם שוורנאדזה יאמר „כן", אזי לא תהיה מניעה לרייגן ולגורבצ'וב לפנות אל מזכ"ל האו"ם ולבקשו לזמן במכתב את חמש החברות הקבועות של מועצת הבטחון ואת הצדדים למו"מ במזרח־התיכון, לוועידה בינלאומית.

שמיר ועוזריו היו מודעים לאפשרות זו ולכן מיהר שמיר להוציא משולץ הבטחה שארה"ב לא תפתיע את ישראל. עתה נותר לנחש למה מתכוון שולץ כשהוא מבטיח לא להפתיע. האם הוא מתכוון לכך, ששבוע או יום לפני הפנייה למזכ"ל האו"ם הוא יודיע על הפניה לשמיר (כך מבינים את ההבטחה בלשכת פרס), או שמא הוא מתכוון שללא תיאום מוקדם וללא הסכמת שמיר לא תפנה ארה"ב יחד עם בריה"מ למזכ"ל האו"ם (כך מבינים את ההבטחה בלשכת שמיר). טיב ההבטחה עדיין נתון לפרשנות, כאשר האפשרות, ששולץ לא יחכה להסכמתו — שאינה נתונה — של שמיר, כדי לכנס את הוועידה הבינלאומית, היא סבירה בהחלט.

שמיר מנסה להפעיל את מתודת הסחבת, בה הוא מיומן היטב עוד מימי המו"מ לקראת הבוררות על טאבה. הוא שמע את תוכנית שולץ וביקש הבהרות. הוא קיבל הבהרות בכתב, מספר פעמים, ובעל־פה. אך גם אחרי ששולץ בכבודו ובעצמו ביקר כאן, עוד היו לו שאלות שעליהן הוא ביקש הבהרות. הוא קיבל את מכתב שולץ, ובו פירוש היוזמה, בצירוף לוח זמנים. שולץ ציפה לקבל את תגובת ישראל לתוכנית עד ה־15 בחודש זה, או עד לפגישתו עם שמיר. אך שמיר החליט, שקודם ייפגש עם שולץ ורייגן ורק אחר־כך יביא את הנושא להכרעת הקבינט. הוא נפגש עם שולץ ועם רייגן הבטיח שהקבינט יכריע בשובו לארץ, אך כששמע ששולץ שוקל לבוא לכאן בחול־המועד פסח, שוב נטה לסחוב את ההכרעה עד לאחר ביקור שולץ. כאילו שולץ צריך להביא איתו תשובה, או הבהרה, או שכן. כאילו שולץ לא הבהיר, שתוכניתו היא מכלול אחד שאפשר לקבלו או לדחותו בשלמותו.

המחסום בפני תרגילי הסחבת של שמיר הוא לוח הזמנים הלא־גמיש של שולץ, שמועדי הבחירות בארה"ב ובישראל מכתיבים אותו. על־פי לוח זמנים זה תתקיים הוועידה הבינלאומית ב־15 באפריל, ושבועיים לאחר מכן, ב־1 במאי, ייפתח „המו"מ בין ישראל לבין כל אחת משכנותיה שתהיה מוכנה לשאת ולתת עמה" (מתוך מכתב שולץ לשמיר מה־4 במ.ז.). לפי לוח זמנים זה יוכל שמיר להתפתל עוד שבועיים שלושה. אם שולץ ירים ידיים — שמיר יזכה, ואוי לאותה זכיה. אם שולץ ילך על היוזמה — שמיר יהיה בבעיה.

בטאקטיקת ההמתנה שלו קיווה שמיר, שחוסיין יגיד „לא" לאמריקנים לפניו, ושוורנאדזה יגיד „לא" לשולץ לפניו. אבל חוסיין, כדרכו מאז ומתמיד, לא אמר „לא". גם הוא שחקן השהייה ידוע. לשוורנאדזה עוד מחכים. אם ברה"מ תתן לארה"ב אור ירוק, יגיע שולץ לכאן, כמאמץ אחרון להפעיל את יוזמתו בהסכמת ישראל וירדן. שמיר יהיה אנוס אז, ולוא רק מחמת כבודו וחשיבותו של מזכיר המדינה של ארה"ב, להביא הצעת החלטה להצבעה בקבינט. איזו הצעת החלטה זו תוכל להיות?

כבר נכתב בעתונות על הטריק היכול לקבוע את גורל ההצבעה בקבינט על פי הניסוח של מציע ההצעה, בגלל יחסי השוויון בין הליכוד והמערך. כלומר, אם נוסח הצעת ההחלטה לקבינט יהיה — לדחות את יוזמת שולץ, המשמעות של תוצאת התיקו תהיה קבלת היוזמה, ואם נוסח הצעת ההחלטה יהיה לקבל את היוזמה, משמעות התיקו תהיה, דחייתה. כאורח פאראדוכסאלי יוצא, שאם שמעון פרס ירצה שיוזמת שולץ תתקבל, יהיה עליו להציע לקבינט להצביע על דחיית היוזמה...

ובכל זאת, ארה"ב תוכל להביך את שמיר אם תבקש תשובה ספציפית לשאלה אם ישראל מקבלת או דוחה את יוזמת שולץ. הליכוד לא יוכל להצביע בקבינט בעד דחיית יוזמת שולץ. אך אפילו אם כן יצביע בעד הדחייה, חמשת שרי המערך ינטרלו אותו

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

שמיר ורייגן – רווחה מיידית או כריית בור לעתיד

וארה"ב תקבל אור ירוק להפעיל את היוזמה.

המקור היחיד לתקווה, מבחינת שולץ ומבחינת מחנה השלום בישראל הוא, ששמיר מבין את חשיבות המשך היחסים ההדוקים עם ארה"ב והוא אכן לא רוצה להגיד „לא" לאמריקנים. השאלה היא, אם בנתונים אלה הוא יהיה מוכן לרכך את עמדתו ולהסכים לוועידה בינלאומית, כתמורה לשורת ההתחייבויות בכתב שיקבל משולץ. אם שמיר רק יראה סימן שהוא נוטה לכך, יציף אותו שולץ במכתבי התחייבות על סמכויותיה המוגבלות של הוועידה הבינלאומית.

אם האמריקנים יחתרו לקדם את יוזמת שולץ (שיש בארה"ב שכבר המיתו אותה), תוך התעלמות מתרגילי ההתחמקות של שמיר, עשויה ישראל לקבל יום בהיר אחד מכתב הזמנה מאת מזכ"ל האו"ם להשתתף בוועידה בינלאומית להשכנת שלום במזרח התיכון. זו תהיה הנקודה, שבה שמיר לא יוכל להימלט מאמירת „לא". וכאן צריך להביא את דברי הערות של הנשיא רייגן: „ארה"ב לא תפרוס את תוכניתה לפרוסות ולא תנטוש אותה. אלה שיאמרו 'לא' לתוכנית, לא יצטרכו להשיב לנו. הם יצטרכו להשיב לעצמם ולעמיהם מדוע הם דחו תוכנית ריאלית והגיונית להשיג מו"מ".

בקיאים בלקסיקון האמריקני בכלל והוושינגטוני בפרט אומרים, כי זו אמירה נשיאותית תקיפה מאין־כמוה. שמיר ומפלגתו, המעדיפים לקשיב לניגונים החיצוניים של המלים לא שמעו את הניואנסים. הם אולי ישמעו אותם בגדול אחרי הבחירות, כשבוושינגטון יתחלף מימשל והקונגרס ישלוף את אגרוף הברזל שלו.

אך גם הממשל הנוכחי, הידידותי כל כך, חייב עצמו ליוזמת השלום במידה שאין למעלה ממנה: שולץ פרסם את פרטי היוזמה ב„וושינגטון פוסט". הוא דיבר עליה בפרוט רב בפני ועדת ההקצבות של תת בית הנבחרים לפעולות חוץ. עוזרו ריצ'ארד מארפי דיבר עליה בפני תת ועדת בית־הנבחרים לאירופה ולמזרח־התיכון בטון החלטי, ברור ומפורט. הממשל מרגיש, כי היוזמה היא מיקשה אחת. המימשל הטיל עליה את כל כובד משקלו. מי פתי ויאמין, שסטירת לחי ליוזמה כזו תסתיים בהמשך החיוכים והסיוע.

אמנם, שמיר קיבל בביקורו הבטחה להאיץ את משלוח 75 מטוסי האפ־16 לישראל. כן שמע היענות לבקשת ישראל למיזכר הסכמה, אשר ימסד את שיתוף הפעולה האסטרטגי בין ישראל וארה"ב. אך יש לראות את אלה כגזר, ואפילו טבול בדבש. כשיגיע רגע האמת, אם יגיע, ושמיר יגיד „לא", רייגן כבר לא יוכל להגיד, כפי שאמר עד עכשיו, שאף אחד לא ירק, רק יורד גשם.

רשות הקורא

אסמכתא אלוקית להשתמטות

מכתבו של עמיקם אסם („רשות הקורא", 15.3.88), „הטמונים מעול", ביטוי לתאור אחד המחדלים החברתיים הנוראים שהמדינה — מדינת ישראל — יצרה במו ידיה. השלימה עם קיומו ועושה כל שביכולתה להגבירו ולהאדירו ללא ליאות — הפטור אברכי הישיבות משירות בצה"ל.

אין הדעת קולטת כיצד נבחרי־עם, וחברי כנסת משכילים, נאורים ומלומדים, מוכנים לעשות שקר בנפשם — ובניגוד לאמונותיהם, למצפונם ולעקרונות חייהם־שלהם, למכור כל ערכיהם למימסד הדתי בעבור „כמה דולרים". נדמה שדווקא היום, כאשר כוחותינו אינם נלחמים מלחמה קונבנציונלית גרידא, אלא נאבקים על קיום עצמאותנו מפני אנושי מתסכל ובלתי שגרתי עד מאד, הסתתרותם הכרונית של אברכים צעירים ובריאי־גוף תחת סינרי רבותיהם בתוך כתלי מדרשם, מדגימה את השקר הגדול והמביש. הנקרא „ממיתים עצמם באוהלה של תורה". קשה להאמין שאנשים בוגרים, השומעים לבלבדיות על ערכי המוסר של העם היהודי ימשו בחייהם את ההיפך הגמור מזה, ויקבל עולם מורך־לב והעדר אומץ אף מינימלי.

„אבוי לאומללים" קרא, ובצדק, עמיקם אסם, והייתי מוסיף לכך — „ולרבותיהם". שאילמלא הרבנים, אותם שמים אלוהים עלי אדמות, פוסקי הלכות ושופטי דינים, המכתיבים לצאן מרעיתם מעשיהם, שהמפר אותן דינו גהינום — לא היתה קיימת „אסמכתא אלוקית" להשתמטות הזאת. מסווה „רוחני" כביכול למחדל חברתי שלא נסלחת. בל נשכח רק, שעם האומללים הללו נמנים גם מנהיגינו שלנו, שבהתנהגותם המביש לא אזרו כוח למנוע מעצמם את התרפה הבלתי נסלחת.

יובל אלפסי, תל־אביב

מיהו אברמוביץ

(סוף מעמוד 7)

החליטו פה אחד לפנות למזכ"ל [illegible] אורבירו'אן ולבקשה כי תאשר את [illegible] למולדתם. האורבירו'אנים השיבו „ניֶט" חד־משמעי. בתגובה ל„ניֶט" [illegible] הפגנות המונים בקראבך. בארמניה [illegible] מיליונים לרחובות. בירבאן, בירת ארמניה, הפגינו מליון ארמנים. ההפגנות הגיעו למוסקבה, שם צעדו אלפי ארמנים תחת הסיסמה „קראבך לארמניה". [illegible] המועצות הוקמה לראשונה בתולדות [illegible] חזית לשיחרור קראבך ובראשה אקדמיקאי אמבראציאן, אחד מגדולי האסטרונומים בעולם. דובר החזית הוא זורי באליאן, אחד מבכירי העיתונאים של „ליטראטורניה גאזטה" במוסקבה. „החזית" קיבלה תמיכה מראש הכנסייה הארמנית, הקתוליקוס אנגיאן, ואף מזכיר המפלגה בארמניה, דרמציאן, הביע אהדה, אם־כי [illegible] ל„חזית". ראשי „החזית" נפגשו לאחרונה עם גורבצ'וב, עובדה המעידה על חריפות המצב. גורבצ'וב אמר להם — [illegible] פורסמו לפני יומיים — כי אין אפשרות לשנות את הגבולות של הרפובליקות. [illegible] הורה, כי נעשו שגיאות ב־1925, [illegible] אפשרות לתקנן.

מצע פתוח

וולודרסקי טוען, כי כל צעד וכל [illegible] של המזכיר הכללי בנושא הלאומי [illegible] תהודה ותפוצה. יש עמים שמחכים [illegible] שינוי בסיכסוך והיענות לתביעה [illegible] הארמנים תביא לתגובות שאין להעריך מראש.

לדוגמה הוא מביא מצע פתוח של הרוסים, שהם העם הגדול ביותר בבריה"מ. חרושצ'וב, שהיה אוקראיני, החליט [illegible] 1956 לנתק את חצי־האי קרים מהרפובליקה הרוסית ולהעבירה לידי הרפובליקה של אוקראינה. בקרים [illegible] התושבים רוסיים והמיעוט הגדול [illegible] וולודרסקי, שהוא עצמו עולה מבריה"מ [illegible] ואשתו ילידת קרים, מציין כי קרים היא „פנינת" רוסיה — מרכז קיט ונופש [illegible] עוד מימי הצארים. והנה בא חרושצ'וב ובימי עפרון העביר את קרים לידי אוקראינה. אם גורבצ'וב ישנה משהו לטובת הארמנים, יהיו לו מיד מהומות [illegible], והן עלולות להתפשט לאלפי [illegible] וכפרים בבריה"מ. המתיחות רבה. [illegible] של הסיכסוך הלאומי מסתירים מוקשים חברתיים, כלכליים ואפילו מדיניים. [illegible] אינו הכל — באסיה לוחשת [illegible] כשקט האש האיסלמית. בעיניהם [illegible] הוא במקום הראשון [illegible] המשפחה, אחריה המדינה [illegible] המפלגה והברית־המועצות. ביניהם [illegible] שם שקט, אך איש אינו יודע מה [illegible] תזוזה וכל תנועה עלולות [illegible] המשטר.

התגנבות יחידים למוסקווה

לפני שבוע נקבע: בראש המשלחת הדיפלומטית הישראלית למוסקווה יעמוד מירון גורדון, 41, יליד ברה"מ שעלה לארץ לפני כ־20 שנה, הצטרף למשרד החוץ ב־1957 והיום הוא יועץ הסברה בשגרירות ישראל ברומא. חבר המשלחת השני הוא דן מגידו, יועץ בשגרירות ישראל בהאג, הולנד. בין השיקולים למינויו — הקשר המקצועי עם הולנד, שגם מייצגת את האינטרסים של ישראל במוסקווה. אל השניים יתלווה צוות טכני קטן, שימנה עוד ארבעה איש.

מיד עם קבלת ההחלטה של הרכב המשלחת, פנה משרד החוץ לשגרירות פינלנד בישראל, המייצגת את האינטרסים של ברה"מ כאן, וביקש אשרות כניסה לברה"מ לחברי המשלחת לחודשיים. מעריכים, שתוך ימים אחדים יתקבלו האשרות ועד סוף החודש תצא המשלחת לדרך. גורדון ומגידו חזרו בינתיים לרומא ולהאג.

עתונאים שירצו ללוות את המשלחת, יצטרכו לדאוג לעצמם. משרד החוץ אינו מרכז הרשמה ולא מטפל בהעברת דרכוני העתונאים לשגרירות פינלנד. אין ספק, שיש בכך רצון לשמור על פרופיל נמוך סביב צאת המשלחת, כפי שגם הרכבה הנמוך יחסית מעיד על רצון לשמור על פרופיל נמוך. האם כך, כמעט בהתגנבות יחידים, תיראה החזרה שלנו לברה"מ?

ואולי לא צריך לשאול שאלה כזו היום, כאשר מדינות ידידותיות ממש מתביישות להיראות אתנו בפומבי בגלל המצב בשטחים.

אגב תופעה חדשה: ברה"מ מתירה באחרונה ביקורי תיירים סובייטיים בישראל, האם הכוונה היא לאפשר להם לבוא ולהיווכח במו עיניהם, שגן העדן הישראלי אינו ירוק כפי שחשבו ממרחקים? או אולי זה סתם גלאסנוסט.

חילופי קיץ

כשמונים דיפלומטים, בדרגים שונים, עומדים להתחלף בקיץ הקרוב בשרות החוץ. במשרד החוץ מתקיימים עתה קורסי הדרכה ממינים שונים, החל בקורס בכיר לראשי נציגויות, דרך קורס הסברה ותקשורת וקורס כלכלי וכלה בלימודי שפות ועריכת שולחן.

מסימני הזמן — כל צוות מחלקת העתונות עומד להתחלף. דובר המשרד אהוד גול יוצא לבראזיל, לכהונת הקונסול הכללי בריו דה ז'אנירו, סגן הדובר אביב שיראון יוצא לבון, שם יכהן כיועץ לענייני עתונות והסברה, עוזר הדובר דני שק יוצא לרומא, שם יהיה קצין העתונות של השגרירות, ויאיר רקנטי, ראש מדור המבקרים במחלקת העתונות, יוצא למיאמי, פלורידה, לכהונת הקונסול לעתונות והסברה.

ביום ג' הבא עומדת להתכנס ועדת המינויים, כשעל סדר יומה ספיחי מינויי הקיץ: מינוי הדובר החדש של המשרד, המנכ"ל, הציר בוושינגטון, הקונסול הכללי בהונג קונג, הקונסול הכללי בלוס אנג'לס. לדובר משרד החוץ מוצעים היועץ למנכ"ל המדיני דר' אלון ליאל, ודובר השגרירות בוושינגטון יוסי גל. טובים סיכוייו לתפקיד של ליאל, הבכיר יותר, הנהנה גם מתמיכת ועד העובדים.

לתפקיד הציר בוושינגטון (במקום אשר נעים) מוזכרים ד"ר אלון ליאל ודוד פלג, מנהל מחלקת ארגונים בינלאומיים (ארב"ל) 1. לתפקיד הקונסול הכללי בהונג קונג (במקום ראובן מרחב, שהביע את רצונו לסיים את התפקיד) עשוי להתמנות יואל שר. לתפקיד הקונסול הכללי בלוס אנג'לס (במקום איתן בן־צור) יתמנה מועמדו של שר החוץ, העתונאי שמואל שגב. ועד העובדים אינו מאושר מן המינוי, מאחר שלטענתו מדובר בתפקיד הסברה מרכזי שיש לו מועמדים מתאימים מן המשרד. אך הוועד מכיר בזכות השר למנות את שגב במסגרת מיכסת המינויים הפוליטיים.

לתפקיד המנכ"ל של משרד החוץ (במקום בנימין נבון, היוצא לכהן כשגריר בבון) יש רשימה של לפחות שמונה שגרירים־בכירים. לשעבר, בישיבת ועדת המינויים האחרונה הוצעה מטעם שר החוץ מועמדותו של דוד ששון, מנהל אגף הכספים. ועד העובדים התנגד למועמדות ששון, בטענה שמדובר בתפקיד המשלב רקע כלכלי עם רקע מדיני, שדוד ששון חסר אותו. נציג הוועד ויקטור הראל איים לעזוב את הישיבה ועל סף פיצוצה נדחה הדיון במינוי לישיבה הקרובה. בין השמות המוזכרים עתה — שמואל הדס, השגריר לשעבר בספרד, משה בן־יעקב, השגריר לשעבר בתאילנד, ושמאי כהנא, השגריר לשעבר בדנמרק.

שגריר המוסיף לשרת, זו השנה השמינית, הוא עובדיה סופר, שגרירנו בפאריס. במשרד החוץ מגחכים „סופר הוא הדבר היחיד שפרס ושמיר מסכימים עליו". כיורשים אפשריים לעת מינוי מוזכרים יועץ ראש הממשלה לענייני תקשורת אבי פזנר והסמנכ"ל להסברה במשרד החוץ קולט אביטל. בינתיים ראוי סופר לקטע בספר השיאים של גינס.

קהות חושים

שמעתי ביום א' בבוקר בגלי צה"ל קריאה נואשת של מנהל מחלקת הלב בבית־החולים „שיבא" פרופ' דני גור על המתרחש (או על מה שלא מתרחש) בחדרי הניתוח בבתי־החולים. הוא אמר, שאנשים הצריכים ניתוח לב זה מספר חודשים, נדחים בלך ושוב ואם מישהו בינתיים מת — אי־אפשר להוכיח שהוא מת מפני שלא נותח בזמן, אך זו השערה סבירה. משפחות החולים שותקות, חוששות מהתנכלות, וכך אין אפילו מי שיצעק והחולים מתים בשקט.

והממשלה? אפשר לחשוב שהיא עסוקה בעניינים יותר חשובים: התהליך המדיני, מלחמה ושלום. מה מתאים. האימפוטנטיות, שהיא סימן ההיכר שלה בכל, מתבטאת גם כאדישות כלפי המתרחש בבתי־החולים. „לא", השיב לשאלתי סגן מזכיר הממשלה ד"ר מיכאל ניר לאחר ישיבת הממשלה ביום א', „המצב בבתי־החולים לא עלה כלל בישיבת הממשלה".

רשעות או טפשות?

ח"כ גאולה כהן היא פוליטיקאית עקבית. דבר לא יזיז אותה מסברות כרס שהיא מעלה, גם לא עדויות של אנשים שהיו בשטח. המדובר, כמובן, בהאשמותיה הזדוניות, המליצות, כביטוי שהשתמש בו משה שרת, על כך שכלי התקשורת זימנו מראש לזירת הרצח של משה כץ ז"ל והם עמדו וצילמו במקום למלא את חובתם האנושית הראשונה ולהגיש עזרה. הצלם דורון ביגאקו, שהיה הראשון שהגיע לשטח והזעיק עזרה מן המימשל הצבאי, כפר ברבריה. כתב „ידיעות אחרונות" בשטחים רוני שקד, שהיה בשטח, כפר ברבריה. אבל היא בשלה: „כל מה שאני מבקשת הוא חקירה". נוכח העובדות היא לא מאשימה, היא רק מבקשת שיחקרו. וכיוון שהיא חברת כנסת, ומן הקולגיות שבהן, לא אמר שר הבטחון יצחק רבין „אין מה לחקור", אלא מורה על חקירה.

מעצם ההוראה לחקור משתמעת האשמה כלפי העתונות, שהיא בכלל מסוגלת להעדיף את הסקופ על פני חובה אנושית ראשונית. נכון, זה כבר קרה בעולם. אבל לפי כל העדויות זה עדיין לא קרה אצלנו. העלאת האשמות מגעילה כזו, שאינה נעשית בידיים נקיות, כוונתה הגלויה היא מוסרית־טהורה כביכול וכוונתה הסמויה היא להביא לגירוש מוחלט של התקשורת מן השטחים, מוסיפה עננה לחשרת העבים העומדת זה שלושה חודשים ויותר מעל הארץ. לגאולה כהן ולשכמותה אין תרופה להתקוממות בשטחים פרט לריכוז, טרנספר והדרמת המצב על־ידי מיסוד הסתרת האמת מן הציבור.

מחקר חדשני

עלות העבודה בתעשייה והערך המוסף

● רווחיות נמוכה בגלל ריבית ומיסוי ולא בגלל שכר עבודה גבוה

משקל התמורה להון בתפוקה בישראל גבוה מזה שבמדינות המפותחות — קובע עדי ברנדר בטיוטת מחקר שפורסמה ע"י מכון פאלק למחקר כלכלי.

המחקר המוקדש לבדיקת „השפעת עלות העבודה על תחרותיות התעשייה הישראלית", מחסל פרה קדושה נוספת. גישת החוקר היא חדשנית. הוא בודק מה משקל הערך המוסף בתעשייה הישראלית בהשוואה למדינות המפותחות ובהשוואה למדינות המתפתחות. התפוקה מוגדרת במונחי פדיון. „ערך מוסף" כולל, בנוסף לעלות העבודה, גם את רווח המפעלים, פחת והוצאות כלליות, אך בעיקר מסים והוצאות מימון.

משקל גבוה של העבודה בתפוקה יכול לנבוע, על־פי קביעת החוקר, ממשקל גבוה של ערך המוסף בתפוקה או ממשקל גבוה של עלות העבודה בתוך ערך המוסף. אם ההנחה השנייה נכונה, הפגיעה בכושר ההתחרות טמונה בגורם השני, אך אם ההנחה הראשונה היא הנכונה, פירוש הדבר שלא עלות העבודה היא הגורם המפריע.

המחקר מוכיח באופן חד־משמעי, כי „משקל הערך המוסף בתפוקה בישראל גבוה מזה שבכל המדינות האחרות, המפותחות והמתפתחות כאחת. הערך המוסף בתעשייה הישראלית גבוה בכ־15 אחוז מזו של ארה"ב, גרמניה או שוודיה ואף ב־40־35 אחוז לעומת פינלנד, קנדה ויפאן. הפער עם רוב המדינות המתפתחות הוא מעל 45 אחוז ומגיע עד כדי 86 אחוז, בהשוואה לסינגפור. (ולכן כאשר משווים את גידול היצוא של ישראל בהשוואה לסינגפור יש להשוות לא את היצוא פלאט, אלא רק את ערך המוסף ביצוא).

מסקנת המחקר באופן חד־משמעי היא, שמשקל הערך המוסף בתפוקה מסביר את המשקל הגדול של עלות העבודה בתפוקה. משמע, הערך המוסף גבוה בישראל מאשר במדינות אחרות. בדרך כלל, פרט לענפי המזון וההלבשה, משקל העבודה בתוך הערך המוסף נמוך יחסית, או דומה לזה שבמדינות המפותחות, וגבוה רק מאשר במדינות המתפתחות. עדי ברנדר מסביר את הערך המוסף הגבוה בתנאים הספציפיים של המשק הישראלי, כגון הגנה אפקטיבית גבוהה לתעשייה בשוק המקומי, אך בעיקר בהיותה של ישראל משק קטן ומרוחק. „במצב זה, חייב המשק להתמחות במוצרים ובשיטות ייצור בעלי מרכיב ערך מוסף גבוה". בישראל לא כדאי לייבא חומרי גלם לעיבוד פשוט ולייצאם מחדש, שכן הוצאות ההובלה לא יאפשרו רווחיות מפעילות כזאת. אין לישראל שום יתרון יחסי המאפשר ייצור בסדרות גדולות עם ערך מוסף נמוך.

כך, שמשקל הערך המוסף בתוך התוצר מסביר במלואו את עלות העבודה במשק הישראלי, ואף משאיר עודף בהשוואה למדינות המפותחות. מכך נובע, כי רווחיות התעשייה בישראל היתה צריכה להיות גבוהה יותר מאשר ברוב המדינות המפותחות. במידה שלא נמדדת רווחיות יתרה, כרוך הדבר בחלוקת יתרת הערך המוסף בין רווח תעשייתי, הוצאות הון (ריבית) ומיסים, „ולא בהתחלקות התפוקה בין הון לעבודה".

אכן, זאת היא מסקנה חדשנית, שאומנם הושמעה כבר מעל דפי עיתון זה, אך לא על בסיס של מחקר אמפירי ולכן יש לייחס את מלוא החשיבות למחקר זה, שיצריך שינוי תפישה ועיכובים במכון לפריון העבודה, במכון לחקר התפוקה וההכנסות בהסתדרות ובהתאחדות התעשיינים.

המחקר בודק לא רק את התעשייה בכלל אלא גם בפירוטים ענפיים. נקבע בו, כי הפער בין ישראל לבין המדינות האחרות גבוה במיוחד בענפי המתכת והאלקטרוניקה, בהם ברוב המדינות משקל התמורה להון בתפוקה נמוך מהממוצע בתעשייה, בעוד שבישראל הוא גבוה בהרבה. בענפי הכימיה דומה התמורה להון בישראל לזו שברוב המדינות המפותחות והמתפתחות, המתבססות על שכר עבודה נמוך במיוחד.

אומנם משקל העבודה בישראל עלה בהשוואה למדינות אחרות בעשור שנבדק, אך יש לבדוק האם נבע הדבר מעליית משקל עלות העבודה בערך המוסף, או מגידול הערך המוסף בתפוקה.

בסיכום מגיע המחבר למסקנה, כי „מדיניות של שחיקת שכר מתוך מגמה שהתחרות במדינות המתפתחות במוצרים בעלי מרכיב ערך מוסף נמוך נידונה לכישלון".

ניתן לקוות, כי מכון פאלק יאפשר לחוקר לעדכן את מחקרו לשנים האחרונות של תקופת היציבות שהושגה, כי למחקר זה חשיבות מרובה בכל הכרוך בכיווני פיתוח התעשייה ובקביעת מדיניות שכר והכנסות.

צבי טימור

פנמה

נורייגה הוריד את המיפלס הפיננסי

סגירת הבנקים בפנמה, בראשית החודש, והמשך המשבר הפוליטי, הנחיתו על המרכז הפיננסי במימי תוכה מהלומה שלדברי בנקאים ודיפלומטים לא יתאושש ממנה במשך שנים.

קשה להשיג מפקידי ממשלה או מבנקאים נתונים ברורים על השפעת המשבר, אך לפי האומדן ברחו מפנמה שליש הנכסים הפיננסיים מאז ראשית המשבר האחרון. „עתידה של פנמה כמרכז פיננסי תלוי על בלימה", אומר מקור בנקאי.

כושר הקיום הכלכלי של פנמה פוחת והולך במהרה מסוכנת, ולהערכת בנקאים מלאי מטבע החוץ של המדינה הוא פחות מ־10 מיליון דולר. החודש הגיע מועד התשלום של 50 מיליון דולר על חשבון תוכנית החוץ של פנמה בסך 4.9 מיליארד דולר ולמעשה קופת האוצר ריקה. הממשלה לא היתה מסוגלת לשלם משכורות.

„על כף המאזניים מוטלים לא רק מרכז הבנקאות ו־10,000 מקומות תעסוקה, אלא גם אזור הסחר החפשי ומימון הסחר, שייפגעו אף הם", אומר לואיס אלברטו אריאס, לשעבר מנהל „באנקו נאסיונאל דה פנמה".

נוכח בעייתיה התמורות, סבורים בנקאים מסויימים כי כבר הקיץ הקץ על המרכז הפיננסי במימי פנמה, ואפילו יתייצב המצב הפוליטי והכלכלי, יחלפו שנתיים עד חמש שנים עד שיבריא. בנקים בינלאומיים רבים שוקלים להפסיק את פעולותיהם וכמה מהם כבר החליטו לעשות כן. לדברי מקורות בשוק הזה, עם אלה האחרונים נמנים „קרדיט סוויס" „באנקרס טרוסט" ובנק „מיטסוביישי" היפאני.

סגירת הבנקים באה בעקבות צו של בית־משפט בארה"ב, שנקט למען הנשיא המודח של פנמה אריק ארטורו דלוואל, להפסיק העברת דולרים מבנקים אמריקניים לפנמה. כך עוכבו 50 מיליוני דולארים.

לפנמה אין בנק מרכזי ואין מטבע משלה, וכמעט אין בה פיקוח על זרימת ההון. „באנקו נאסיונאל", בנק מסחרי בבעלות המדינה הממלא כמה תפקידים של בנק מרכזי, חילק עד לחודש האחרון דולרים לבנקים לשם עסקות קמעוניות. אך כיום, למעשה, אין לו כסף. כ־35 בנקים בעלי זכיונות בינלאומיים, החלים על פעולות בים בלבד, ממשיכים בעסקים, אך כפי שהתבטא אחד הבנקאים — „הזירמה היא כולה חד־סטרית".

כספים שהופקדו בפנמה על־ידי חברות ומשקיעים בינלאומיים, עוברים למקומות אחרים, ברובם לאיי קיימן, לנאסאו, למיאמי ולניו־יורק. לדברי אריאס, הגיעו הפקדונות בפנמה, ביבשה ובים, לפני המשבר הפוליטי ל־40 מיליארד דולר. 80 אחוז מזה היו מופקדים במרכז הפיננסי הימי.

כ־700 מיליוני דולרים הוצאו במחצית השנייה של 1987, ואף כי בחודש וחצי הראשונים של 1988 חזרו 150 מיליונים, מעריך אריאס כי מאז ההפיכה, ב־26 בפברואר, בה הודח דלוואל, הוצאו 8 מיליארד דולר.

לדברי מקורות פיננסיים אחרים, אבדו 50 אחוז מן המערכת — כ־15 מיליארד דולר. הבנקאים מציינים, כי עם המשך הפעולות בים נמשכת הזרימה החוצה. המשבר הממשלתי, שנגרם על־ידי נסיונו של דלוואל לפטר את ה„איש החזק" של פנמה, הגנראל נורייגה, גרם לצמצום הפעילות הבנקאית אף לפני סגירת הבנקים. לדברי אחד הבנקאים, אפילו פעולות מימון ללילה אחד — הלוואות שנוטלים הבנקים כדי לאזן את פנקסיהם בסוף היום — נפסקו, כאשר בנק פנמי לא היה מסוגל לגייס כספים, למרות שהציע ריבית העולה פי שלושה על הרגילה.

לבנקים ניתן כיום להשיג כספים רק ממקורות אחרים, אך כל עוד נמשך המשבר הדרך הזאת איננה מציאותית. לדברי פקידי ממשלה, השיחות עם מדינות אחרות לשם השגת כספים עלו בתוהו.

חוקי בנקאות שהציעו יתרונות במיסים וחשאיות משכו לפנמה בשנות ה־70' בנקים בינלאומיים רבים והם הפכו את המדינה לנמל המבטחים הימי הגדול ביותר לכסף בחצי כדור המערבי. כיום רשומים בפנמה כ־117 בנקים וכן אלפי חברות רב־לאומיות — 12 בנקים אמריקניים, 27 אירופיים וחצי תריסר יפאניים.

קית' גראנט, רויטר

מבזקים כלכליים

ישראל — הסיכון גדל

ישראל ירדה ב־3 מקומות בדירוג הסיכון של הבנקאות האמריקנית. אשתקד דורגה ישראל במקום ה־58 בדירוג הסיכונים של המדינות, ביוני השנה במקום ה־61. בדירוג העולמי מובילה שווייץ במקום ראשון, יפאן במקום השני ולוקסמבורג במקום השלישי. מדינות אלו מקדימות את גרמניה המערבית, שירדה למקום הרביעי, מהמקום השני לפני שנה. גם הולנד ירדה 2 מדרגות ומופיעה במקום ה־5, לעומת ה־3 אשתקד.

ברירת ריבית הצמדה

בנק הפועלים מפעיל מיום ראשון הקרוב תוכנית חיסכון חדשה, המשלבת בין הצמדה למדד כעבור שנתיים לבין האפשרות לקבל ריבית שקלית המבוססת על ריבית ה„פריים", כעבור תקופות זמן קצרות יותר. התוכנית מבטיחה הצמדה מלאה למדד בתוספת ריבית צמודה בשיעור 4.2 אחוזים לשנה, כעבור 24 חודש. ניתן למשוך עד מחצית מסכום החיסכון כעבור 6 חודשים, ולאחר מכן מדי 3 חודשים, ולקבל ריבית של „פריים" + 1 אחוז לשנה בשנת החיסכון הראשונה, ו„פריים" + 2 אחוזים בשנת החיסכון השנייה. (א.נ.)

רווחי „משכן" גדלו ב־180%

בנק משכן, בנק למשכנתאות מקבוצת בנק הפועלים, סיים את 87 ברווח נקי של 6.8 מיליון ש"ח, לעומת 2.4 מיליון ש"ח ב־86. הרווח לפני מס הסתכם בשנה שעברה ב־16.6 מיליון ש"ח. מאזן הבנק גדל ריאלית ב־7.4 אחוזים והגיע ל־2.56 מיליארד ש"ח. תיק ההלוואות גדל ריאלית בכ־12 אחוז והסתכם ב־2.4 מיליארד ש"ח. תשואת הרווח הנקי להון העצמי הגיעה לכ־26 אחוז. בסוף דצמבר 87 הסתכם ההון העצמי ב־33.2 מיליון ש"ח — גידול של כ־26 אחוז לעומת 86. (א.נ.)

בקבוקי הגולן

יקבי רמת הגולן חתמו על עיסקה לאספקת בקבוקי יין למספר חברות תעופה במזרח הרחוק ובארה"ב, בהיקף של 700 אלף דולר. על־פי הסכם שנחתם עם ספק מרכזי, המייצג את החברות יצאו משלוחי יין „ירדן" ו„הר חרמון" לאנגליה ומשם יופצו ליעדים השונים. החברה מנהלת עתה מו"מ עם יקבי „כרמל" למילוי הבקבוקים הקטנים ב„כרמל", עד שיגיע ציוד שהוזמן במיוחד לצורך זה ל„יקבי רמת הגולן". (א.נ.)

רווחיות היצוא בירידה

ברבעון השני של 88, בעקבות תשלום תוספת היוקר ועדכון שכר המינימום, תרד הרווחיות התחשבונית של היצוא ותגיע ל־2.6 אחוזים — מעריך חוי גוטמן, ראש אגף הכלכלה וסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים.

גוטמן מסר, כי על־פי מודל הוועדה לבדיקת רווחיות היצוא, המשותפת למשרד האוצר, בנק ישראל, החמ"ס והתאחדות התעשיינים, עומדת רווחיות היצוא ברבעון הראשון של 88 על 5.1 אחוזים, לעומת ממוצע של 8.2 אחוזים ב־87 וממוצע של 10 אחוזים ב־86. עיקר הירידה ברווחיות היא ביצוא לגוש הדולר. המודל לבדיקת רווחיות היצוא הוכן בתחילת שנות ה־80, ועד 85 נעה הרווחיות בין 12 ל־15 אחוז. (א.נ.)

יש עוד מקומות לפסח

במספר ערים בארץ נותרו עדיין מקומות בבתי־מלון בהם ניתן לבלות את חופשת הפסח. במלון „קיסר" החדש שבטבריה ניתן למצוא מקום לחג. חופשת במחיר מיוחד — 220 ש"ח כולל מע"מ לזוג ללינה וארוחת בוקר.

בירושלים ניתן למצוא עדיין מקומות במלון „רמדה רנסנס" והמחיר לזוג ללינה וארוחת בוקר הוא 152 דולר (לא כולל מע"מ). בנתניה נותרו עדיין מקומות במלון „שלמה המלך" והמחיר ללינה וארוחת בוקר לזוג הוא 148 ש"ח כולל מע"מ. באילת בתי המלון בפסח ובחוה"מ בתפוסה מלאה. במלון „שלמה המלך" המחיר לזוג ללינה וארוחת־בוקר 288 ש"ח. במלון „נפטון" מחיר לינה וארוחת־בוקר לזוג 225 ש"ח ובמלון „ספורט" מחיר לינה וארוחת בוקר לזוג 256 ש"ח. כזכור אין מע"מ באילת.

שותף חדש

הפרסומאי שלמה (שלומי) אבנר הצטרף כשותף וכמנכ"ל משותף לחברת הפרסום „בינג ליניאל", יחד עם אפרים ליניאל. עם הצטרפותו לפרסום ישונה שם החברה ל„בינג ליניאל אבנר". אבנר, בן 37, פרש מפרסום „סנגל", [illegible]

חישוב נפרד

נעמת מתנגדת להצעת ועדת הכספים של הכנסת בעניין תיקון פקודת מס־הכנסה, לפיה לא תתאפשר פתיחת תיק נפרד במס־הכנסה לאישה בגין הכנסותיה מיגיעה אישית. בעקבות הפנייה של נעמת החליטה ועדת הכספים לדחות את הדיון בהצעה למושב הבא של הכנסת.

על־פי הנוסח המוצע בוועדת הכספים, יוכלו בני הזוג לפתוח תיק על שם שניהם, אך כדי שהאישה תוכל, אם תרצה בכך, לייצג את המשפחה בפני שלטונות המס, יהיה עליה לקבל את הסכמת בן־זוגה. מכך שלא תתאפשר פתיחת תיק נפרד לאשה לא תהיה הפרדת הכנסות וקבלת האחריות של האשה על הכנסותיה, והבעל ימשיך להיות אחראי לתשלומי המס בגין הכנסות בת־זוגו.

גידול בפלסטיקה

ענף הפלסטיקה גדל ב־87 בשיעור שנתי של כ־30 אחוז, והצמיחה מתבטאת בהרחבה והקמה של מפעלים שרוב תפוקתם מיועדת ליצוא. יצוא הענף בשנה שעברה הסתכם ב־192 מיליון דולר, כמחציתו לשוק האירופי המשותף. מנתונים שנאספו במשרד התעשייה והמסחר עולה, כי 8 מתוך 120 היצואנים בענף מבצעים 45 אחוז מכל מחזור היצוא. מפעלי הענף מעבדים כ־200 אלף טון חומרי גלם פלסטיים, מהם כמחצית מייצור מקומי. (א.נ.)

השקעה ב„תפרון"

חברת „השקעות דיסקונט" רכשה עם החברה־האחות שלה, „פי.אי.סי.", 50 אחוז בחברת „תפרון", בהשקעה כוללת של 2.5 מיליון דולר. סכום ההשקעה הסופי ייקבע לאחר סיכום התוצאות העסקיות של „תפרון".

„תפרון" היא חברה פרטית העוסקת בייצור הלבשה תחתונה איכותית. מהנהלת „השקעות דיסקונט" נמסר, כי הוחלט להיכנס לתחום זה מאחר ש„תפרון" נראית חברה מעניינת, בעלת מוצרים ייחודיים. כ־70 אחוז מתוצרתה מיועדים ליצוא, רובו לאירופה.

תקשורת ממשלתית

מל"ם מערכות, המטפלת במשכורות עובדי המדינה, שע"ם (שירות עיבודים ממוכן) השייך למס הכנסה, הביטוח הלאומי והחשכ"ל (החשב הכללי), מתחברים בימים אלה לרשת התקשורת הממשלתית שנוצרה כשיתוף פעולה בין משרד האוצר לבין חברת „בזק". גאור טל, המרכז את נושא המיחשוב באגף התקציבים, מסר כי הקמת הרשת תחסוך לממשלה הוצאה של 10 מיליון דולר תוך חמש שנים, וכן היא מציעה פתרונות מתקדמים בטכנולוגיות מתקדמות. (ת.מ.)

חיטה על 630 אלף דונם

סיכום מזרע חורף 1988 מראה כי נזרעו 630 אלף דונם חיטה — בדרום כ־480 אלף דונם והשאר בצפון הארץ. בשנת 1987 נזרע שטח של כ־600 אלף דונם. היבול היה 263 אלף טונות, יבול טוב לעומת 1986, בה נזרעו 560 אלף דונם והיבול היה 117 אלף טונות.

ארגון עובדי הפלחה מנהל עתה מו"מ עם אגף התקציבים באוצר ודורש להעמיד את מחיר החיטה על 220 דולר לטונה. מחיר החיטה צמוד לנוסחה הכוללת את מחיר החיטה בשוק העולמי ועוד הובלה וביטוח. (ת.מ.)

דוחה תולעים

„בונזו 2000" של מפעל „מוצרי מעברות" בקיבוץ מעברות מביא בשורה לבעלי הכלבים: שנתיים של מחקר, בהשתתפות מדענים, רופאים וטרינריים ותעשיינים טכנולוגיים, הניבו פריצת דרך במזון לכלבים — „בונזו 2000", הדור החדש של „בונזו", העשיר במרכיבים תזונתיים והיחיד בעולם הדוחה תולעים ומרחיק טפילי מעיים. המתכננים חשבו אף על הצד האסתטי של המזון, ולדבריהם נראה את „בונזו 2000" בצורת טבעות המזכירות חטיפי מזון שונים בשוק המקומי. במפעל מקווים לייצא ההמצאה למדינות שונות בעולם.

עסקי תיירות

משרד התיירות ובית הספר המרכזי לתיירות בישראל, בשיתוף עם המכללה הפיננסית, קיימו ב־29.3.88 כנס בנושא ייזום וניהול עסקים בענף התיירות. מטרת הכנס — להפגיש משקיעים, יזמים, מומחים ומנהלי מפעלים תיירותיים, ולהגביר את המודעות לפרוייקטים עתידיים בענף התיירות.

העורך הכלכלי: צבי טימור

דורית גפן

יפה ונאדירה

אלמלא הסכסוך האומלל בינינו לבין העם הפלשתיני אפשר היה, כי יפה ונאדירה היו מוצאות ביניהן הרבה דברים משותפים, כשתי ישראליות מעורבות, אחת יהודיה והשניה ערביה־פלשתינית. אך הסכסוך והידרדרותו מובילה כל אחת מהן לעמדה קיצונית, שרק מרחיבה את הפער ומעמיקה את התהום.

איני יודעת אם יפה ונאדירה הן בבחינת נשים מייצגות, אך אין זה משנה כל כך. הן נותנות ביטוי להלכי הרוח השוררים ברחוב היהודי כמו גם ברחוב הערבי. רון בן־ישי ב„זה הזמן" ניתב את השיחה עמן. דווקא יפה ביקשה לקיים דיאלוג, למרות שעמדותיה קיצוניות ובלתי פשרניות. נאדירה, לעומת זאת, מסייגת יותר. את השינוי שהתחולל אצלה, מילדה ערביה שגדלה ולמדה בחיפה המעורבת, היא מגדירה כתהליך, שנמשך שנים בגיבוש זהותה הפלשתינית. היום היא גרה בירושלים המזרחית, ברובע היהודי.

גם אצל יפה חלו שינויים והיא מתגוררת עתה בבית־חורון. שתיהן חיות בעין הסערה, המכה עתה על ישראל ותושבי השטחים. אצל כל אחת מהן נתחדדו העמדות, התקצנו. הרקע להזמנתן הוא ראיון שפורסם באחד העיתונים, עם כל אחת מהן בנפרד. ספק אם המיפגש המשותף באולפן מקרב ביניהן, אם כי שתיהן בנות אותו גיל בערך, שתיהן אמהות לילדים, שתיהן ישראליות.

לא קראתי את הראיונות עמן, והתרשמותי היחידה היא מן השיחה באולפן. יחד עם זאת מורגש היטב, כי יפה לפחות, באה עם הרבה שאלות, וכי הדברים שהשמיעה נאדירה באותו ראיון עיתונאי, חלק מהם, קוממו אותה. אלא

רון בן־ישי לא הותיר דבר ליד המקרה, ולא איפשר דו־שיח ישיר בין השתיים, וכך התנהלה מרבית השיחה דרך שני מסלולים מקבילים, ללא מגע ועימות של ממש.

מבין השתיים, נאדירה מאופקת יותר. הניסוחים שלה מדודים וזהירים, אם כי המסר ברור, תביעה לזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני והכרה בזכותו למדינה משלו. על כך יש ליפה תשובה מוכנה מראש. היא מציעה לנאדירה ללכת לירדן ולהקים שם את מדינת הפלשתינים. הסטכים מרוחקים זה מזה.

את רון בן־ישי מעניין לשמוע על תפקידה של האשה הפלשתינית במאבק הנוכחי, ולנאדירה יש הסברים סוציולוגיים ותרבותיים. מטבע הדברים, נאדירה מעוררת יותר סקרנות. לא כל יום מזדמנת לאולפן אשה ערביה בעלת השכלה רחבה וכושר ביטוי מעולה, שהיא גם בעלת מודעות פוליטית ולאומית עמוקה, ואשר בנוסף לכל אלה גם חוקרת את החברה הפלשתינית ובעיקר את האשה הפלשתינית.

בעוד נאדירה משווה לדבריה מעין טון ענייני, יפה היהודיה נוקטת בנימה רגשנית יותר. מכל מקום, המיפגש ביניהן מעורר תחושה של זרות וסגירות, כמעט ניכור. אך מה שמפחיד יותר היא התחושה של ההרחקות, של אי יכולת להתקרב, כמו התבצרות בתוך קליפה. איזו איבה הדדית מוטמנת. והרי שתיהן ישראליות, שצריכות להמשיך ולחיות יחד. ההתקשות וההתקשחות הזאת, שאינן אופייניות רק להן בימים אלה, אינן מבשרות טובות דווקא.

חלום רע

עכשיו, חכמים לאחר המעשה, אנו כבר יודעים, כי מוטב היה לישון שינה עמוקה ולא לעבור את חלום הבלהות בהקיץ של המשחק נגד נבחרת אוסטרליה. אילו המשכנו בשינה יכולנו לפחות לחלום על נצחון, ולשמוע את האמת „המרה" רק בבוקר.

נכון, האוסטרלים היו קשוחים. תמיד ידענו שהם אנטישמים, שונאי ישראל וכמעט קניבאלים, ושעליהם ללמוד פרק בהתנהגות אנושית מהקנגרו שלהם. אבל מה כל זה משנה אם לא הצלחנו בסופו של דבר להכניס אפילו גול אחד מסכן.

גם המורים שלנו יכולים ללמוד משהו. נכון, אף אחד לא ביקש מהם להושיט את הלחי השניה מול הפרובוקציות האלימות של עמיתיהם האוסטרלים, אך להוריד יריקה ברגע קריטי של המשחק, זו שערורייה, לפני סיומו, זה כמו לירוק לעצמך בפרצוף.

ספק, אם האוסטרלים יתנו לשחקני גוויליבר או טייואן לעשות להם מה שהם לא אישרו לשחקנים הישראלים, וגם חלום של סיאול יוכל להיכנס לאחר כבוד למגירה.

אני לא יודעת אם לאוסטרלים מגיע יותר מאשר לנו להשתתף במשחקים האולימפיים של סיאול, אבל העובדה היא, שהם ניצחו אותנו, ואנחנו לא הצלחנו לנצח אותם.

מי שמחפש נחמות קטנות מצא אותן בנצחון של קבוצת הכדורסל מכבי תל־אביב נגד קבוצת אורטז הצרפתית. זה לא אותו הדבר, אבל בזמנים אלה, זה יותר טוב מלא־כלום.

נסים ונפלאותיו

כל פוליטיקאי שאפתן, גם אם הוא צנוע ידוע כשר האוצר משה נסים, לא יכול היה לחלום על תשדיר שירות מחמיא כמו זה שנעשה לנסים במסגרת „מבט שני". מרוב מחמאות אפשר היה פשוט להתבלבל.

משה נסים – תשדיר שירות

אכן, סבר פנים נעים, נימוסים והליכות, לשון נקייה, וצניעות מופגנת, כל אלה הן תכונות מבורכות, במיוחד בהשוואה לכמה מחבריו של השר נסים, שאינם יכולים להתהדר בכגון אלה. אך כל אלה אינם יכולים להסתיר או לחפות על העיקר, על השקפת העולם ועל המדיניות של האיש, שנושא בתפקיד כל כך מרכזי וכל חשוב. מאחורי החיוכים והשפה הנקייה עומד האיש, שקופץ את ידו בקשיחות נוראה כלפי מערכת הבריאות, שבכל מדינה מתוקנת היו אנשים יוצאים לרחובות כדי להפגין נגד מה שמתרחש בה כבר חודשים ארוכים. זה אותו האיש שמקצץ בחינוך ובקצבאות הילדים. זה האיש ששערו מסתמר כאשר הוא חושב על כך, שהשכירים יקבלו את תוספת היוקר המגיעה להם, או אם חלילה יקבלו תוספת שכר. לעומת זאת ידיו נפתחות לרווחה כאשר מדובר בבעלי יכולת. כאן הוא מגלה רוחב לב גדול, כדי שאלה שיכולים ממילא, יוכלו קצת יותר. שהרי הם מורגלים בכך, ומי הוא שיפריע להם. אדרבא, הוא נכון להיטיב עימם יותר. אשר לכל אלה שבקושי מסתדרים, אלה כבר מורגלים בקושי, וקושי נוסף לא יהווה זר להם.

עודד שחר מכר לנו את שר האוצר משה נסים בסופרלטיבים, שיכולים לגרום לכל אדם, גם אם אינו כריזמטי צנוע, להסמיק במבוכה. אמנם פה ושם, לאיזון כביכול, שמענו כמה דברי ביקורת, אך אלה הלכו לאיבוד בשפע המחמאות שגדשו את הכתבה, ועימעמו אף במעט את הצבע הוורוד העז שבו נצבעה הכתבה על נסים. לא פלא, שאחרי כל מה שאמר עליו עודד שחר, הוא כל כך השתכנע כי לפניו איש מושלם, שהוא אף שאל אותו, אם הוא רוצה להיות ראש הממשלה. נסים, כמובן, לא הפתיע. כצנוע ידוע עטה ארשת תדהמה על פניו, ושלל מכל־וכל אפשרות כזאת. תגידו, זו הרי מלכתחילה שאלה היפותטית, אבל נסים כבר יודע, כי גם כאשר עלה שמו כמועמד לשר האוצר נראה הדבר כמו בדיחה, והנה הוא זכה להגיע לתשדיר פירסומי, שעשה ממנו כמעט אחד שאין שני לו.

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

קצין ולא ג'נטלמן

גיורא מנור

„שטח מחיה", מחזה מאת מריה איירין פורנז; תרגום ובימוי: אבישי גרינפלד; עיצוב בימה ותלבושות: מאירה שפי; תאורה: זהר שוף; בהשתתפות השחקנים יואל דרורי, שרה גילאון, דווי כהן, יעל מרום ודבי לונדון — ב„תיאטרון הספריה" ברמת־גן.

עד שלא הסתיים המחזה הקצר על חייו הפרטיים של חוקר המפעיל „לחץ פיזי" לא כל־כך מתון על נחקריו, ועיינתי בתוכניה, הייתי בטוח שהמחזה נכתב בדרום־אמריקה, לא רק משום שהמצב, שמות הדמויות ומדי הקצינים רמזו לכך, אלא משום שבכתיבה יש בה תערובת של מודעות חברתית רדודה עם לא מעט תיאטראליות סנסציונית, האופיינית לחלק זה של העולם. אבל התברר לי, שזה מחזה שלידתו והורתו בחיקה של מחזאית ניו־יורקית, שאמורה היתה להיות יותר מתוחכמת.

הפעם, בניגוד לספרים ומחזות רבים אחרים המתעסקים בבעיה, איך מתנהגים קלגסים בנעלי־בית, בעיה די שולית, בעצם. הקצין, אותו מגלם יואל דרורי כרכיכה אכזרית, מחזיק במרתף ביתו איזו נערה נפחדת — תחילה חשבתי שזה בכלל תא בבית־הכלא בו הוא עובד — לתענוגותיו הפרטיות, המבוי מים בצורה צמחונית למדי. מלבד פגישתם הראשונה, בה הקצין מדביק את הקורבן שלו על הקיר, כאילו היתה איזה פרפר באוסף שלו, וזה מרשים ובימתי, פגישותיהם מסתיימות באוננות וקצת מזמוז.

מה טיב יחסיו עם אשתו, אשת קצין משועממת, הבורחת לה מהבית לנסיעות, לא ברור לגמרי. שרה גילאון, שהחליפה ברגע האחרון שחקנית שחלתה, „מצאה את עצמה" אחרי התחלה הססנית, והעניקה לדמות זו של רווקית ילדותית, כאשה המבקשת אפילו ללמוד באוניברסיטה, על אף שאין לה השכלה כלל, והיתה משכנעת. את כעסה על בעלה העלוב היא מוציאה על המשרתת, אולימפיה, ודמות זו של מטומטמת פיקחית היא המעניינת שבדמויות המחזה, העשויות רובן מקרטון, ודבי לונדון ראויה לשבחים רבים בשל משחקה, שהפך את המשרתת לדיוקן מהנה, משעשע ומשכנע.

יעל מרום, כנערה הכלואה במרתף, ההופכת לעוד משרתת בבית הקצין, שיחקה היטב את העכבר הנפחד, כילדה שהחיים לימדו אותה, שכל מה שמצפה לה מאנשים הן מכות.

יואל דרורי ושרה גילאון „בשטח מחיה" חזותיות נאה, דלות תכן השעשוע

מלבד כל אלה יש עוד קצין, עמיתו המבוגר של אורלנדו, שכבר נואש מהסיכוי להשתחרר משיגרת החקירות והאכזריות, אותו מגלם דווי כהן.

הבמאי והתפאורנית פתרו בצורה מבריקה את הבעיה, איך לחלק בימה זעירה כל־כך לשטחי משק נפרדים, בעזרת רשת שחורה, הנעשית שקופה על־ידי הדלקת אור מאחוריה, וגם זהר שיף תרם לעיצוב הבימה בתאורה הצנועה אך המגוונת.

אני מנחש, שאמור היה להיות בכל המעשייה הזאת איזה מסר. מכל מקום הירייה, הקוטלת לבסוף את המפלצת הביתית, כשאישתו של אורלנדו כבר אינה יכולה אלא לשים קץ ליצור המגעיל לו היא נשואה, מסיימת את המחזה מבלי להציע רעיון כלשהו. וזאת דווקא ברגע, שהעניין שלנו בגורלן של שלוש הנשים, האשה המרומה, הנערה המסכנה, והמשרתת, מתעורר. האם מעכשיו תשלוט אולימפיה בלטיסיה (אשת הקצין), ותהפוך אותה ואת הנערה העזובה למשרתותיה שלה? האם חברו של המת יגלה להגן על הרוצחת, ואולי לשאת אותה לאשה על־ידי הסוואת המות ברצח פוליטי על ידי אחד מקורבנות חקירותיו של אורלנדו?

אין לדעת, כי המחזאית איבדה, כנראה, את העניין בדמויות שבראה, ברגע שהן מתחילות לחיות חיים עצמיים משלהן.

הבימוי של אבישי גרינפלד יש בו מידה רבה בכל הנוגע לתנועה על הבימה, יכולת לנצל את הבימה הזעירה בצורה מצוינת, אבל מצד שני גם חוסר רגישות משווע, לטקסט, הדיאלוגים קצוצים ויבשים, אין להם מנגינה וקצב ביגורי. מלבד דווי כהן, היודע איך להיות, ודבי לונדון בסצינה המשעשעת מאוד, בה המשרתת מונה בצורה כפייתית את סדר יום השומם, הדיבורים אינם הופכים לדרמה ורוטט. וכך נוצר ניגוד משונה בין החזותית הנאה של ההצגה לבין דלות תכן השעשוע שלה.

בתוכנייה נאמר, שהמחזאית זכתה לפרסום על יצירותיה. אני, מכל מקום, לא הייתי מכבד אותה באות־הצטיינות על „שטח מחיה" שלה.

ג'אז

ג'זמאניה

פסטיבל ג'ז ירושלים

יוסי ונונו

כבה במפתיע, בלי הרבה הכנה מראש, נוחת עלינו פסטיבל ג'ז בירושלים עם מיטב אמני הג'ז שפועלים בארץ, ואפילו פסנתרן אורח מחו"ל. הסיבה הרשמית לעריכת הפסטיבל, אם בכלל צריך סיבה כזו, היא הפריחה וריבוי ההרכבים בג'ז הישראלי בשנים האחרונות. אגב, לירושלים יש מקום של כבוד בג'ז המקומי, חלק גדול מההרכבים היותר טובים שפועלים בג'ז הישראלי הם ירושלמים. כדאי גם לציין את תיאטרון „פרגודי" שהוא לג'ז הירושלמי מה ש„בית לסין" לתל־אביבי.

הפסטיבל יתקיים בין התאריכים 29 ל־31 במארס ויתרחש בו־זמנית בכמה אולמות. מופע הפתיחה (29/3) יוקדש לג'ם סשן חגיגי של מיטב נגני הג'ז הישראלי עם הפסנתרן האורח מחו"ל מרסיאל סולאל, פסנתרן אירופאי, בעיקר מאריס, שהספיק לנגן עם מוסיקאים כמו: דג'נגו ריינהרדט, סטפאן גרפלי, דיזי גילספי, אריק דולפי, קליפורד בראון, קני קלארק ועוד. סולאל הוציא כ־50 תקליטים מאז שנת 53', הופיע ברחבי העולם והביקורות שהוא זוכה להן בהחלט משובחות. הערב יועבר בשידור ישיר בקול־ישראל. המשך הפסטיבל יוקדש ברובו להרכבים ישראלים. 30/3 — להקת „הנאה קדמית" שזכתה בפרס בפסטיבל הג'ז באילת. 30/3 — סולאל בקונצרט חגיגי אליו מצטרפים רוני הולן (תופים) ואלי מגן (קונטרבאס). 31/3 — רביעיית דני גוטפריד בקטעי בי־בופ והארד־בופ. הרביעייה כוללת את גוטפריד, רומן קונצמן, אהרל'ה קמינסקי ואלי מגן. 31/3 — קונצרט נוסף של סולאל עם מלווים הישראליים. כל המופעים הנ"ל באולם דראר בכר. המופעים הבאים ייערכו באולם ליאו מורל וב„פרגודי".

30/3 — „משיכת יתר" — עמיקם קימלמן, גורי אגמון, אריה ולניץ, ירון גוטפריד ורוני הולן, בי־בופ משולב בפיוז'ן ומוסיקה לטינית [...] חמישיית גיל־ידור, להקת „זוויות" — [...] עכשווי, מודרני, הרכב נוסף שזכה [...] בפסטיבל אילת.

עוד מופע מעניין ב־30/3 — [...] הפסנתרן העולה מרוסיה מלווה ב[...] (סקספון) ומיכה מרקוביץ (תופים) [...] מומלץ למרות מורכבותו. ב־31/3 — להק[ת] הג'ז של אלברט פיאמנטה [...] זיקה למוסיקה ערבית ובלקנית. [...] שתקליטם יצא סוף־סוף לשוק, הצליל [...] שלהם מאופיין בנטייה לפיוז'ן, הרכב [...] מהנה לשמוע. „קרמה" — אחד ההרכב[ים] היותר מעניינים, לטעמי, בג'ז המקומי [...] כשילוב מוסיקה ים־תיכונית, ג'די [...] תופים, טרומבון ומצב רוח, סטיב [...] גיטרה, ז'אק־קלוד גונס — גיטרה־באס [...] אקוסטית וחשמלית.

התוכנית מעניינת גם אם אין בה [...] מפתיעים, לחובבי הג'ז הלא־ירושלמים [...] לעשות את המאמץ ולהגיע, יש מה לשמוע.

מחול

תפוש אותם כשהם עדיין קטנים

גיורא מנור

ביום ה', ה־24 במרס, באולם „אהל שם" בשעה 20.30, יתקיים ערב נוסף של מפגשים עם כוריאוגרף־אורח, שהיו כבר למסורת בלהקת המחול „בת־שבע" הפעם עם אמריקני צעיר, דאג וארון שמו, העובד עכשיו עם הלהקה על שתי יצירות שלו.

הוא רקד בלהקותיהם של מתיו דיאמונד וזמן ממושך עם לאר לובוביץ (העומד להופיע עם להקתו במסגרת פסטיבל ישראל), ויש לו כעת להקה משלו. עם בת־שבע הוא עובד על עבודה חדשה, לפי מוסיקה מוזמנת, מאת המלחין כריסטופר היימס־הארט, שהמוטו שלה שאול משיר על אחת, „הטובעת במים עמוקים," בכל המשמעויות של המלה.

מלבד זאת מכין וארון את יצירתו „קנטטה 78" לי.ס. באך, שזכתה לביקורות מצויינות בעת שבוצעה בלהקתו שלו בניו־יורק.

וארון מצטרף לשורה שלימה של יוצרים צעירים, שבת־שבע התלבשה עליהם בראשית הקאריירה שלהם, לפני שהפכו לכוכבים, שאי־אפשר להשיג אותם עוד, כגון דני עזרלה, מרק מוריס (שהוזמן למלא את החלל שהותיר אחריו מוריס בז'אר בבריסל), או דייויד פארסונס, שביקר אצלנו לאחרונה. בדרך זו זוכה הלהקה הישראלית לעבודות טריות ומעוררות עניין.

במפגש יום ה' עם קהל מיודדי בת־שבע ירקדו הרקדנים גם סולו שלו, „ווקסוורד" למוסיקה מאת פרודיק שופן.

בעריכת יואב אביב

מתירים את הפלונטר

עיריית ראשון־לציון ומע"צ חברו יחדיו בניסיון לפתור את חלק מבעיות הכניסה לתל־אביב. ראש עיריית ראשל"צ טוען, כי עירו סגורה עד 9 בבוקר בגלל פקקים בצומת המטאורולוגית. עכשיו מבטיחים שעד סוף השנה העסק יזוז

יש סיכויים סבירים, שכבר בראשית השנה הבאה לא יזהו נוסעי המטוס הקל של „אל־על" טורים ארוכים של מכוניות המתחים מהכניסה הדרומית של תל־אביב ועד לכניסה הצפונית לראשון־לציון. ראש עיריית ראשון־לציון, מאיר ניצן, העלה הצעות לפתרון חלק מבעיות התחבורה של העיר, ובמע"צ הבטיחו להתחיל ליישם לפחות את חלקן כבר השנה.

בעיות התנועה של ראשון־לציון נובעות מהיותה קרובה לתל־אביב. אלפי כלי רכב העושים את דרכם מדרום הארץ (אשדוד, אשקלון) נתקעים בכניסה לתל־אביב. דרך ראשון־לציון עוברים גם תושבי רחובות ונס־ציונה בדרכם לעיר הגדולה, ויחד עם תושבי ראשון־לציון הם מצטרפים מדי בוקר לבאים מהדרום, ויוצרים פקק המשתרך לאורך של כשמונה ק"מ מדי בוקר.

יש לציין בחיוב, כי כל הפתרונות שנבחנו לא נועדו להגביל את המשתמשים בדרך באורח שרירותי, והכל מדברים, לפחות בשלב זה, על פיתוח התשתית כבישים (חבל שלא נוהגים אפשרות של שימוש ברכבות).

נתיב שלישי

הכביש המהיר אשדוד תל־אביב יורחב, ולשני הנתיבים המוליכים צפונה ודרומה יתוסף נתיב שלישי ממחלף רמת־אליהו עד התחנה המטאורולוגית. במע"צ דחו בשלב זה את בקשתו של ראש העירייה להוסיף נתיב לגשר מעל צומת המטאורולוגית ולהוסיף יציאה מראשון־לציון לכביש אשדוד־תל־אביב. גם הבקשה להתקנת מערכת תאורה בקטע הכביש רמת אליהו — מטאורולוגית, נדחתה בינתיים. תושבי רמלה, חלק מתושבי ראשון־לציון ותושבי היישובים באיזור רמלה, משתמשים בכביש המוביל מרמלה לתל־אביב דרך צריפין. צוואר הבקבוק של כביש זה הוא צומת בית־דגן, שעוברים בו מדי יום כ־30 אלף כלי־רכב. ראש עיריית ראשון־לציון טוען כי כתוצאה מכך נפקק הכביש בין השעות 6:30 בבוקר עד לשעה 9 בבוקר, וטורי המכוניות מגיעים עד למרכז ראשון־לציון ופוקקים את העיר כולה.

שלושה צמתים

כדי לשפר את המצב, מתכננים במע"צ לפצל את צומת בית־דגן לשלושה צמתים במטרה להגדיל את הקיבולת של הצומת ולהרחיב את הקטע ממחלף שפירים. כמו כן תיבדק האפשרות של הרחבת קטע הכביש מראשון־לציון עד לצומת בית־דגן.

פתרונות אלה — מקווים במע"צ ובעיריית ראשון־לציון — יביאו להקלה משמעותית בכניסה הדרומית לתל־אביב מדי בוקר וכן בשעות אחר־הצהריים.

יואב אביב

פולקסווגן — מקום ראשון באירופה

קונצרן פולקסווגן מכר בשנת 1987 באירופה כ־1,850 מיליון מכוניות ונטל 15% (מתוך זה נטלה אודי 2.9%) מכלל השוק. נתונים אלה עושים את פולקסווגן ליצרן הרכב האירופי שמכר באירופה יותר מכוניות מכל יצרן אחר.

פרטים על כך מביא מגזין הרכב הגרמני „אוטו מוטור וספורט" בגליונו האחרון. במקום השני ניצב קונצרן פיאט, אשר נטל 14.2%. במקום השלישי — קבוצת פיז'ו־סיטרואן (12.1%). המגזין מציין כי זו השנה השלישית ברציפות שפולקסווגן ניצבת בראש במכירות הרכב באירופה.

חלוקת השוק בין שאר היצרנים היתה זו: פורד (12%), היצרנים היפאנים (11.3%), ג'נרל מוטורס (10.7%), רנו (10.5%), מרצדס (3.5%), קבוצת רובר (3.4%), ב־מ־וו (2.4%), וולבו (2.2%).

הדגם הנמכר ביותר באירופה בשנת 1987, לפי דיווחי המגזין הגרמני, היה פולקסווגן גולף — 826,000 מכוניות (6.7% מכלל השוק באירופה) ואחריו — פיאט אונו — 660,000.

עוד מציין המגזין כי בשנת 1987 כולה נמכרו ביבשת 12,370,000 מכוניות — עליה בשיעור של 6.7% לעומת אשתקד.

(צילום: עמנואל אילן)

● פולקסווגן גולף – גבוה בסולם המכירות

הערכת מצב – לפתוח עיניים ואוזניים

[illegible]

דודג'־רנו אנגליה

המכוניות המסחריות והמשאיות הקלות של חברת דודג' המיוצרות באנגליה, שיובאו ארצה לפני ארבע שנים, וייבואן הופסק, ייובאו שוב על־ידי חברת „כ.ס. משאיות ומרכבים" השייכת לקונצרן „כור". המסחריות והמשאיות הקלות ייובאו ארצה ב־15 גרסאות שונות של מרכבים מסחריים, טנדרים ואחרים באורכים שונים ובמשקל של בין 3.5 טון ל־7.5 טונות ויוצגו לציבור בתערוכת תובלה ושינוע 1988. חלק מהמסחריות הקלות יאפשר נהיגה ברכב לבעלי רשיון נהיגה למכונית פרטית כמו כן ייובאו ארצה גם משאיות של החברה. דגמי הדיזל יצוידו במנועי פרקינס. על סמל המכונית יתנוסס גם סמל חברת רנו הצרפתית שרכשה את המפעל האנגלי של קרייזלר בעת המשבר הגדול שעבר על החברה האמריקנית. המכלים המבניים של הרכב נשארו זהים לאלה של דודג'.

מתאם הצתה אוטומטי גם למכוניות אודי

חברת אודי הודיעה כי פיתחה מתאם־דפיקות הצתה אוטומטי־אלקטרוני למנועי מכוניותיה וכי מתאם זה כבר מותקן בחלק בדגמי החברה, המיוצרים בייצור סדרתי.

המתאם נועד להתאים את תיזמון ההצתה של כל גליל וגליל (צילינדר) במנוע בהתאם לתנאי הנסיעה של הרכב: גובה הנסיעה, המשנה את הלחץ הברומטרי ומשנה את תנאי הפעולה של המנוע; הטמפרטורה השוררת מחוץ למכונית; איכות הדלק. כן מתזמן המתאם מחדש את ההצתה במנועים, המתודלקים באוקטן נמוך מזה שהומלץ על־ידי היצרן ללא צורך בקידום מוקדם של ההצתה.

המתאם החדיש מורכב משלוש יחידות עיקריות: מעבד זעיר (מיקרו־פרוססור), וסת נקישות וחיישן, ואופן פעולתו הוא זה: עקומת־שדה־ההצתה, מבוקרת המעבד הזעיר, יחד עם בקרת הנקישות הנפרדת לכל גליל, גורמות לכך שזווית ההצתה בכל גליל תתכוונן בנפרד. חיישן נקישה, המותקן במנוע, מספק למערכת החדישה את המידע הדרוש לביצוע פעולת התיאום וויסות ההצתה.

פעולת המתאם מביאה לכך שההצתה בכל גליל במנוע תהיה נפרדת ולכן אופטימלית עד לגבולות הנקישה. בדרך זו, פחיתת ההספק (הכוח) של המנוע נמוכה מזו של מנוע, שבו כל הגלילים הם בעלי הצתה אחידה.

מתאם דומה הותקן לראשונה בייצור סדרתי באודי כבר ב־1985 במנוע 1.8 ליטר מוזרק הדלק, של אודי GTE 80. המתאם פותח, למנוע בעל יחס דחיסה גבוה (1:10), המאיץ העיקרי לפיתוח המתאם האוניברסלי היה הצורך במכוניות בעלות פליטת גז נמוכה ביותר. תזמון הצתה אופטימלי הוא אחת הדרכים להקטנת פליטה מזהמת זו.

● מנוע מכוון־בחורף, בקיץ ובגובה

היה מנוע

דיזל טוב, דיזל רע

דיווחים, מאמרים וסקרים רבים כבר פורסמו בנושא זה, שרובם מצטטים במנוע הדיזל העדיף על מנוע הבנזין בבחינות רבות. על־ידי סקרים ומחקרים ערכניים בגרמניה וארה"ב נמצא, כי מידת החיסכון של רכב דיזל לעומת רכב בנזין בעלי משקל וגודל דומים, נע בין אחוז ל־35 אחוז במונחי קמ"ם לליטר.

יתרון הדיזל לעומת הבנזין גדול יותר בשטח עירוני מאשר בשטח בין־עירוני. יתרון זה הוא מרכיב נוסף בחסכוניות ובעדיפות מנוע הדיזל, נוסף לנצילות התרמית הגבוהה יותר, שהיא תוצאה של יחס דחיסה גבוה, בלי לדבר על בעיית איכות הסביבה שהיא הסיבה העיקרית להכנסתו של המנוע לשימוש.

מכירת רכב דיזל בארה"ב נמצאת, אמנם, בירידה, אך הגורמים לכך הם ההפרש הקטן שבין תעריפי הבנזין והסולר לצרכן, ובמידה מסוימת גם הביצועים הגרועים של רכב הדיזל מתוצרת מקומית. באירופה, לעומת זאת, ישנו גידול מתמיד ברמת הדיזליזציה, עד לשיעור של 15 אחוז בצרפת, ואיטליה ו־27 אחוז בגרמניה המערבית. באירופה, כידוע, מקובל הרכב הקומפקטי ובשנים האחרונות התקדם בצעדי ענק פיתוחו של דור רכב הדיזל הקומפקטי באיכות טובה, העונה גם על דרישות הנוהגים הרגילים לרכב בנזין.

סוג נוסף של רכב דיזל, המתחיל לתפוס מקום נכבד, הוא המצויד במערכת טורבו שביצועיו הם ברמה גבוהה מרכב משפחתי או ספורטיבי. שני סוגי רכבים אלה יצרו את השילוב של מנוע חסכוני בדלק ופטור מחולשות היסטוריות ידועות, והמכירות עולות בהתאם.

בישראל החליטה ועדת שרים להתיר את השימוש במנועי דיזל ברכב פרטי מעל 3.2 טונות עוד בשנת 1981. לאחר ישיבות רבות ופירסומים אין־ספור, החליטה בפברואר 1982 ועדת הרכב הבין־משרדית על הרחבת הרשות השימוש במנועי דיזל ברכב פרטי, משיקולים כלכליים ולא טכניים. באוקטובר 1985 התכנסה הוועדה שוב לדיון בנושא. לאחר עשרות ישיבות החליטה הוועדה לא להחליט, וזאת — פה אחד. באפריל 1986 הסתיימה עבודת מחקר מיוחדת בנושא ופורסמו המסקנות: „על־פי מודל הדיזליזציה אין לעודד כניסת רכב דיזל פרטי לשוק בגלל החשש ששימוש במנועי דיזל ברכב פרטי יביא להפסד דוחי למשק הלאומי".

בשאלת השאלה מה עדיף: משק לאומי בריא או אזרחי מדינה בריאים המקימים את המשק הלאומי...

י. מושקוביץ

בוקר טוב, ניו־זילנד

נכון שהבוקר אנו משחקים מול נבחרת טאייוואן אבל מאחר שאיש לא מעלה בדעתו אפשרות של הפסד ישראלי, מעניינת אותנו התוצאה של אוסטרליה – ניו־זילנד. המשחק הזה יחל ב־6 בבוקר וניו־זילנד יכולה לעשות לנו את היום, את השבוע, את החודש, את ארבע השנים האחרונות * הנבחרת שלנו תשב ביציע בוולינגטון ולבטח תהיה האוהדת מספר 1 של הניו־זילנדים

בוולינגטון, ניו־זילנד, מיעטו לדבר אמש על המשחק בין ישראל לטאייוואן שהחל ב־4 לפנות בוקר. העימות בין אוסטרליה לניו־זילנד שיחל בשעה 6 מעניין הרבה יותר הן את הניו־זילנדים והן אותנו.

היריבות בין אוסטרליה לניו־זילנד היא עצומה, עובדה שיכולה להיות לטובתנו. אחרי ככלות הכל הבוקר עלול מבחינתנו להסתיים הטורניר הקדם אולימפי ועימו „חלום סיאול".

מאמן נבחרת ישראל מיליאנקו מיחיץ' שב ואמר אמש (שעות הבוקר בניו־זילנד) לשחקניו שעליהם להתייחס למשחק עם טאייוואן כאילו ניו־זילנד גברה על אוסטרליה. במלים ברורות יותר: לא להיות שפופים, להאמין שהכל יכול להיות.

הטבלה
(לפני משחקי הבוקר)

1.	אוסטרליה	4	3	1	–	3:8	7
2.	ישראל	4	2	1	1	3:7	5
3.	ניו־זילנד	4	2	–	2	5:4	4
4.	טאייוואן	4	–	–	4	11:3	0

אף אחד לא דיבר אמש במחנה הישראלי על הפרש שערים. הכל דיברו על נצחון ולא חשוב באיזו תוצאה. לפי המערך שמיליאנקו מיחיץ' עמד להציב ברור שהשאיפה היא התקפה, התקפה, התקפה.

ניר לוין שכבר פתח בהרכב במשחק הראשון עם טאייוואן (1:5) ואף כבש שער תופקד גם הבוקר בחוליה הקדמית. לדניאל בריילובסקי היו אמש בעיות ואולם הוא הבטיח שלא יחמיץ את המשחק.

את מקומו של אבינועם עובדיה המורחק ימלא מוטי איוניר, עוד שחקן בעל תכונות התקפיות יותר.

אם לא חלו שינויים של הרגע האחרון התייצבה הנבחרת למשחק בהרכב: בוני גינצבורג, אבי כהן (בית"ר ירושלים), אבי כהן (גלאזגו ריינג'רס), ניר אלון, ניר קלינגר, אלי כהן, מוטי איוניר, אורי מלמיליאן, דניאל בריילובסקי, ניר לוין ודוני רוזנטל.

המאמן השחצן של אוסטרליה פרנק ארוק גילה אתמול, אולי בפעם הראשונה, הגינות ספורטיבית כאשר הרחיק את בלמו מקדרמוט מהנבחרת. יתכן ומקדרמוט יוכל מבחינה טכנית לשחק במשחק האחרון של אוסטרליה עם טאייוואן אבל ארוק כבר החליט „לא" והלא הזה כולל משחק של נבחרת אוסטרליה עם בראזיל בעוד כמה חודשים. ארוק ראה את הדריכה של מקדרמוט בראשו של פרסלני כמקרה שאין עליו סליחה.

מכל מקום נבחרת ניו־זילנד היא הבוקר הנבחרת האהודה ביותר עלינו הישראלים. הכל יחזיקו לה אצבעות כדי שתותיר לנו פתח להגשים את חלום סיאול. נצחון אוסטרלי הבוקר יגנוז לנו את התוכניות. אנחנו מאחלים לא רק לנבחרת שלנו, אלא גם לניו־זילנדים שיהיה בוקר טוב.

דניאל בריילובסקי
חש ברע אבל...

היריבות באינטרטוטו: שטונגראף ואקסיאת

ראובן חנניה

בית"ר ירושלים ושמשון תל־אביב, נציגות ישראל באינטרטוטו, ישחקו נגד שתי יריבות מאוסטריה ומדנמרק במפעל זה.

היריבה האוסטרית היא שטונגראף והדנית היא אקסיאת.

המשחקים יחלו ב־26 ביוני ויסתיימו ב־13 ביולי.

הכח על הנוער – 0:2

יוסי פנטילט

נבחרת הנוער של ישראל גברה אתמול, במשחק אימון, על הכח רמת־גן מהליגה הארצית 0:2.

בדקה ה־17 ניצל רואי חדד מהפועל יהוד הרחקה לא מוצלחת של הגנת הכח וקבע 0:1 לנבחרת.

בדקה ה־75 כבש אברהם לוי שער עצמי וקבע את תוצאת המשחק — 0:2 לנבחרת הנוער.

שפט אמנון רוזמן, ברמת־גן.

המלצה: לא לעשן באולמות כדורסל

יצחק וייסהוף

רלף קליין ומשה ויינקרנץ אושרו אתמול על־ידי נשיאות איגוד הכדורסל לשמש בתפקידי מאמני הנבחרת הלאומית בכדורסל כאשר קליין יהיה מאמן ראשי ואילו ויינקרנץ ישמש כעוזרו וכמאמן נבחרת העתודה.

חבר הנשיאות, נציג אליצור שלום גרינבוים, הביע הסתייגות מכפל התפקידים של ויינקרנץ שישמש הן כעוזר לנבחרת הלאומית והן כמאמן נבחרת העתודה. גרינבוים סבור שהעומס על וינקרנץ בנוסף להיותו מאמן קבוצה בליגה הלאומית עלול להיות רב. אולם, כאמור בסיכומו של דבר אישרה הנשיאות את בחירתם של המאמנים.

כן אישרה הנשיאות את יציאת נבחרת הנוער בכדורסל למחנה אימון ביוגוסלביה בין ה־4 ל־10 באפריל שבמהלכו תקיים הנבחרת ארבעה משחקי אימון — שניים נגד אלופת הנוער של יוגוסלביה, אולימפיה לובליאנה, וכן שני משחקים נגד שתי קבוצות בוגרים מהליגה הארצית.

כן אושרה הרשמת נבחרות הקדטים והקדטיות של ישראל לאליפות אירופה באפריל 1989.

איגוד הכדורסל ממליץ לקבוצות המסונפות אליו לנסות לשכנע את קהל האוהדים שלא יעשנו באולמות המשחקים. בהמלצת רופא האיגוד ד"ר חיים רסנר ממליץ האיגוד לקבוצות לפרסם ולמנוע עישון בעת משחקים. צויין כי האיגוד לא יכול לכפות על הקבוצות למנוע עישון אך להמליץ אפשר לנסות.

הספורט הצדיע לקרית־שמונה

מוליכת הליגה הלאומית בכדורגל, קבוצת מכבי נתניה, זכתה אתמול בגביע בתום מסע הוקרה שנערך על ידי ההתאחדות לספורט לתושבי קרית־שמונה והצפון.

הנתנייתים התמודדו מול נבחרת קרית־שמונה ובתום המשחק לא הושגה הכרעה — 1:1. רק בתום דו קרב כדורי עונשין מ־11 מטרים ניצחו הנתנייתים 3:5 וזכו בגביע.

את השער לנתניה כבש בני לם בדקה ה־21 ואת שער השיוויון לקרית שמונה כבש עמוס כהן בדקה ה־88.

מפעל ההוקרה כלל גם משחק כדורסל וכן ניצחה נבחרת הנוער את הפועל קרית־שמונה מהליגה הארצית 78:96 לאחר 44:51 במחצית. גיא גורס 27 וערן ברגשטיין 15 הירבו לקלוע לזכות נבחרת הנוער. לקרית־שמונה הירבה לקלוע שחקן החיזוק מהפועל נהריה אילן ועקנין, 27 נקודות.

במרוץ תחרותי למרחק 2500 מטרים זכה יאיר קרני מהפועל עמק חפר שעבר את המרחק ב־6 דקות ו־54 שניות. בין הנשים הגיעה ראשונה תושבת קרית־שמונה, עדנה לנקרי מהפועל גליל עליון בזמן 8:42 דקות.

למעלה מ־2000 נטלו חלק במרוץ.

בקרית־שמונה נחנך אתמול גם מטווח אזורי לירי באקדח ורובה אויר. במסגרת חנוכת המטווח ערכה הנבחרת הלאומית תחרות ברובה אויר בה ניצח מנחם אילן שצבר 572 נקודות. הוא הקדים את אורי ספירוב שצבר אותו מספר נקודות. שלישי היה גיא סטריק עם 567 נקודות.

במסגרת המפעל נערכו גם מופעי ראווה באקרובטיקה והתעמלות וכן נערכו תחרויות ראווה באיגרוף, סיוף, הרמת משקולות, טניס שולחן וג'ודו.

טקס הסיום היה ססגוני ולווה בבידור ומופעי ספורט. יושב ראש ההתאחדות לספורט עמי שלף אמר בסיום: „היתה הצלחה מעל למשוער. ישובי הצפון נהנו מחויה יוצאת דופן. נהפוך את העניין למסורת כך שבכל שנה יהיה לתושבי קרית־שמונה והסביבה מפגן ספורט של הזדהות".

ליפין לא התאמן, ארואסטי מועמד לחמישיה

יצחק וייסהוף

חן ליפין, רכז מכבי תל־אביב, ניסה אתמול למרות ערב ליטול חלק באימון קבוצתו מכבי תל־אביב, אך 20 התפרים שבידו מנעו זאת ממנו והוא צפה באימון חבריו מהצד.

ליפין נפצע שלשום במהלך משחק הליגה של קבוצתו עם אליצור נוהדרור רמלה כאשר בדקה ה־15 נפל על לוח פרסום ובעקבות כך נוצר חתך עמוק בכף ידו עובדה שהצריכה את רופא הקבוצה ד"ר טדי פינקלשטיין לבצע את התפרים.

לא ברור אם ליפין יטול חלק במשחק קבוצתו מחר במשחק המכריע עם פרטיזן בלגרד, משחק בעל משמעות עצומה למכבי תל־אביב שכן נצחון על האלופה היוגוסלבית יביאה למשחק חצי גמר גביע אירופה לאלופות ב־5 באפריל בגנט שבבלגיה.

אם ליפין לא יטול חלק במשחק עשוי המאמן רלף קליין לשלב בחמישיה הפותחת את הותיק מוטי ארואסטי. אפשרות נוספת היא הצבתו של ווילי סימס כרכז אך במכבי תל־אביב רוצים לראות את סימס ממשיך בתפקיד חצי פינה. אם בכל זאת ישחק סימס כרכז יפתח מוטי דניאל בחמישיה.

לבד מליפין התאמנו אמש כל השחקנים והאווירה באימון היתה טובה, כמו לקראת כל משחק חשוב.

הקבוצה היוגוסלבית אמורה להגיע היום בשעות הצהרים ובערב תקיים אימון בהיכל הספורט ביד־אליהו.

דגן ישפוט באליפות אירופה לנשים דרג ב'

יצחק וייסהוף

דוד דגן, שופט הכדורסל הבין לאומי, זומן ע"י פיב"א לשפוט בחודש מאי במשחקי אליפות אירופה דרג ב' לנשים שיתקיימו באיטליה.

נבחרת הנשים של ישראל תשתתף אף היא באליפות זו.

רק צימרמן נותר בסבב פרנקל

● טניס

יצחק אשל

הטניסאי תומר צימרמן הוא היחיד מקרב הטניסאים והטניסאיות הישראלים שנותר בתחרות המאסטרס של סבב פרנקל ומפיליפס.

צימרמן הפתיע אתמול כשגבר על המדורג מספר 2 דניאל מרקו מספרד 4:6, 3:6, 4:6. צימרמן העפיל לרבע הגמר שם יפגוש את האיטלקי חוגו קולומביאני שגבר על הגרמני קיין ג'סקר 4:6, 3:6.

הרומני איטו רג'ואן ניצח בועז מרנשטיין 4:6, 2:6 וז'אן הנריק דודס מהולנד ניצח את רביב ויירנפלד 4:6, 2:6, 4:6. מארקו אדריאן מרומניה גבר על מיכאל דניאל 5:7, 5:7.

יתר העולים לרבע הגמר הם הרומני ואנאטה, השבדי גנוס צ'ילה והאמריקני ויליאמסון.

בתחרויות הזוגות נוצחו בחצי הגמר בועז מרנשטיין ומיכאל דניאל.

בתחרויות הנשים נוצחה ברבע הגמר הישראלית יעל סגל על־ידי אנט אלונן משוודיה 6:7, 7:6, 6:7, 3:6.

כן העפילו לחצי הגמר התאומות ההולנדיות מריל וניקולט רוימאכס והדרום אפריקנית אמנדה קוצר.

בחצי גמר זוגות נשים נוצחו הישראליות יעל סגל ואילנה ברגר. המשחקים יימשכו היום בצהרים.

ברגר ניצח את סאנשז

הטניסאי האמריקני ג'יי ברגר, המדורג 11, הביס את הספרדי אמיליו סאנשז 4:6, 7:6, 4:6 והעפיל לרבע גמר הטורניר בקי ביסקיין.

המדורג שביעי, השבדי אנדרס יאריד, שגבר על הצרפתי גי פורז'ה 2:6, 1:6, 4:6, 6:7 יתמודד ברבע הגמר עם ג'ימי קונורס בן ה־36, שניצח קודם לכן את עמוס מנסדורף 3:6, 4:6, 3:6.

המדורג שלישי, הצ'כי מילוסלאב מאצ'יר, גבר על המדורג 14, השבדי מיקאל פרנפורס 5:7, 0:6, 1:6.

האמריקנית ברברה פוטר, המדורגת תשיעית, ניצחה את הגרמניה סאבינה גאוור (ניצחה קודם לכן את מגדליקובה) 3:6, 0:6.

כריס אוורט, המדורגת שנית, שהודיעה כי היא עומדת להינשא בקיץ לגולש אמריקני בעבר ופרשן טלוויזיה כיום, ניצחה את הצרפתיה פאסקאל פאראדיס 4:6, 2:6.

למרות הכשלון מסיבה לכדורידנים

יוסף זהב

למרות שלא הצליחו להעפיל למשחקי אליפות העולם דרג ב' ערך אמש איגוד הכדוריד מסיבה לשחקני הנבחרת ולבנות זוגם.

יו"ר איגוד הכדוריד מני ויצמן שחילק לכל אחד משחקני הנבחרת שעון קיר מהודר וקלטת מהמשחקים באליפות העולם אמר לשחקנים: „עבור איגוד הכדוריד היתה זו טראומה קשה לא להעפיל לדרג ב'. היינו קרובים מאוד. חבל. צריך להתאושש במהירות. השקעתם רבות במשך שנתיים ללא כל תמורה ואין בפי להודות לכם ולבני משפחותיכם".

קפטן הנבחרת יואב דרוקר בירך בשם השחקנים ואמר: „כואב לנו שלא יכולנו לחגוג ערב זה כשאנחנו בדרג ב'".

בין המוזמנים היה יו"ר האיגוד הישראלי, מזכ"ל התאחדות הגרמנית פרנק בנקפילר, שאף הוא קיבל שעון קיר.

שוערי הנבחרת יוסי מאסס וישראל פלסה קיבלו גם מגן על 75 הופעות בינלאומיות.

במסיבה נכחו בהעדרם המאמן הלאומי איגור ביזאליק והמנהל בשירות מלואים.

נקבעו ארבע הקבוצות שתשחקנה בחצי גמר הקט־רגל

הפועל ת"א, הפועל ר"ג, בני יהודה ומכבי נתניה

עמי רוזנברג

משחקי אליפות הקט־רגל של ישראל, נמשכו אתמול, באולם ראשון לציון, לשלב חצי הגמר. העפילו הפועל ת"א, בני יהודה ת"א, מכבי נתניה והפועל ר"ג. משחקי חצי הגמר ייערכו בשבוע הבא.

אמש באולם ראשון־לציון במסגרת בית ג', הביסה הפועל ת"א את בית"ר ת"א 0:3, צמד שערים של דוד הרשליקוביץ ושער של אילן שוקרון.

מכבי שעריים נפרדה בתיקו 2:2 מול שמשון ת"א. לשעריים כבשו חיים מסיקה ויצחק צבי ולשמשון צמד של מוטי לוגסי.

במשחק יחיד בבית ד' ניצחה בני יהודה ת"א 3:5 את הפועל בת ים. דוד מנצור (3), יעקב אסייג ואייל חיים כבשו לבני יהודה. אבי שלום (2) ושי סבטיאן כבשו לבת־ים.

שפטו במשחקים רק יצמולת ואריה הולץ, לעיני 20 צופים בלבד.

הערב בוומבלי: אנגליה — הולנד

שבח בן־גבריאל

הערב בשעה 10 לפי שעון ישראל, יתקיים באיצטדיון וומבלי בלונדון, משחק מסקרן בכדורגל, בין נבחרות אנגליה והולנד, שיופיעו בחודש יוני במערב־גרמניה, בשלבי גמר אליפות אירופה. המשטרה הועמדה במצב הכן עקב פלישת אוהדים הולנדים רבים, הידועים כ„מחוללי פרעות". יהיה זה המפגש השמיני בין שתי הנבחרות המעולות. עד כה מורה המאזן — ארבעה נצחונות לאנגליה, נצחון בודד להולנד ב־1977 בוומבלי — 0:2 ושתי תוצאות תיקו.

ההיכרות הראשונה ביניהן היתה ב־1935, כאשר אנגליה הוזמנה לאמסטרדם, שם ניצחה את הולנד 0:1. רק כעבור 11 שנה חודש הקשר ביניהן, כאשר אנגליה אירחה את שכנתה מעבר לים בהדרספילד, שם השיגו המארחים את הנצחון הגבוה ביותר — 2:8.

חלפו 18 שנה עד המפגש השלישי שנערך באמסטרדם, אבל הפעם לא יכלו זו לזו והמשחק נסתיים בתיקו 1:1. כעבור חמש שנים ב־1969 ושוב באמסטרדם, ניצחה אנגליה 0:1, ואילו ב־1970 בתקופת המאסטרו יוהאן קרוייף, נפרדו אנגליה והולנד בוומבלי, בלא שערים.

ההרכב האנגלי: יהיה פיטר שילטון (דרבי), גרי סטיבנס (אברטון), דייב ווטסון (אברטון), טוני אדאמס (ארסנל), קני סאנסום (ארסנל), טרבור סטיבן (אברטון), בראיין רובסון (מנצ'סטר־יונייטד), ניל ווב (נוטינגהאם), ג'ון בארנס (ליברפול), גרי ליניקר (ברצלונה) ופיטר בירדסלי (ליברפול).

הולנד: ואן ברוייקלן (פיליפס), ברי ואן ארלה (פיליפס), רונאלד קומאן (פיליפס), סחאק טרוסט (פיינורד), סוני סילוי (ראסינג פאריס), גראלד ואננבורג (פיליפס), יאן ווטרס (אייאקס), ארנולד מורן (אייאקס), ג'ון ואנט סחיפ (אייאקס), רוד חוליט (מילאן), וג'ון רוסמאן (אייאקס).

שתי נבחרות נוספות שהעפילו לשלבי הגמר במערב־גרמניה — ספרד ואייר — יהיו גם הן עסוקות הערב.

ספרד תתארח בבורדו אצל אלופת אירופה היוצאת, צרפת בעיר היין בורדו. הספרדים ינסו לגמול לשכניהם הצרפתים על הפסדם בגמר אליפות אירופה ב־1984 בפאריס.

לשני המאמנים, הנרי מישל מצרפת ומיגל מוניוז מספרד, בעיות פציעה.

משורות צרפת ייעדרו בשל כך, מגן מארסיי, ויליאם אייאש וחלוץ בורדו, ג'וזה טורה. במרכך טרם ידוע מצבם של החלוצים, פיליפ פארג'ון וז'אן־קלוד פאפן.

בספרד יחליף ראמון קאלדרה את הקשר ויקטור מונוז הפצוע.

גם לאייר בעיות פציעה. היא תארח את רומניה בדאבלין. האירים יופיעו לראשונה בגמר אליפות אירופה.

בבלפאסט: צפון־אירלנד — פולין ובטונגס: וולס־יוגוסלביה.

● שחיה

הבינלאומיות שורוליני ברוחים, שבל לה את מוליאנסקי (שאון עולם בגב), המיטרי וולקוב, ואוריש יאורישצ'ק ונאאלי סריקורה, שיפרה במוסקבה את שיאה האולימפי ב־4 כפול 100 מטר מעורב — 3:40.68 דקות (הקודם מלפני שנה — 3:41.51).

המעפיל שלישית

● כדורעף

בנצחון חלק 0:3 על הפועל בת־ים, זכתה אמש קבוצת הפועל המעפיל במקום השלישי בליגה הלאומית בכדורעף.

היה זה המשחק השלישי לאחר שהמעפיל ניצחה במשחק הראשון 0:3 ובת־ים ניצחה במשחק השני 2:3.

אתמול, לעיני 400 צופים בעין החורש, התייצבה קבוצת הפועל המעפיל בלעדי שני שחקני השישיה הראשונה יניב ברנצר ואביב הלפרין (בנו של גיורא), שיצאו לפולין, אבל עובדה זו לא מנעה מהם נצחון הרבה בזכות יכולתו הגבוהה של קפטן הנבחרת הלאומית שמאי גלזר.

הפועל בת־ים נראתה לפני המשחק שאננה כאילו הנצחון מונח בכיסה אלא שהעדרו של כוכב בת־ים רפי רולניק פגע קשות במשחק הקבוצה כולה.

המשחק נמשך 76 דקות והמערכות בו היו 10:15, 12:15, 13:15.

לאורך כל המשחק שיחקה הפועל המעפיל באותה שישיה: שמאי גלזר, זוהר בר־נצר, מאיר גולן, איתי דיין, ניר מגור וסער דניאל. המאמן אבישי קרמונסקי ששימש כשחקן מחליף לא נזקק כלל לשירותי עצמו.

שפט אהרון קאמל בעזרת נתי תרום.

הערב – סיום הפליי־אוף לנשים

המחזור האחרון בפליי־אוף לנשים בכדורעף ייערך הערב.

הפועל עין־החורש תארח ב־6.30 את הפועל בת־ים, בקרב האליפות. בת־ים ניצחה בסיבוב הראשון — 0:3. ישפטו נתי תרום וצבי לוטן.

הפועל כפר־סבא תתמודד ב־7 באלקמה עם אס"א באר־שבע. ישפטו אסא ויגגר (נתי הר...

מאבק תחתית ברמת הכובש

● כדוריד

יוסף זהב

מוקד משחקי המחזור ה־15 בליגה הלאומית בכדוריד יהיה הערב בקיבוץ רמת הכובש, כאשר הפועל נוף ים המדורגת עשירית תארח בקרב תחתית את מכבי האדומים רמת גן המדורגת מקום אחד מתחתיה.

משחקי הערב שיחלו ב־8.30:

● מכבי ראשל"צ — אליצור הרצליה (אולם מכבי ראשל"צ, ישפטו: הרט וברנדווין; 21:28 למכבי ראשל"צ בסיבוב הראשון).

● מכבי רחובות — מכבי פתח תקוה (ההיכל ברחובות, רוזנברג ווילברצויג, 21:25).

● הפועל נוקיים — מכבי האדומים ר"ג (האולם ברמת הכובש, שדה וצדוק, 16:25).

● מכבי ק"ש חולון — מכבי נתניה (אולם המתנ"ס בקרית שרת, זכבצקי ונוטמן, 29:20).

● הפועל רמת גן — הפועל רחובות (אולם האוניברסיטה ברמת אביב, פלם ומאיה, 22:25).

● הפועל פתח תקוה — הפועל ראשל"צ (האולם ביהוד, גורודין ויעקובוביץ, 26:18).

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 (להלן החוק):
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6583 חלקה 387, רח' אוסטרובסקי, מבוקשת הקלה בגובה הבנין דהיינו 4 קומות במקום 3 קומות המותרים לפי תוכנית רע/1/א'.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. וולמוביץ, יו"ר הועדה לתכנון ובניה

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־40775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: לה־שומייר — לאשר בדיעבד שינוי יעוד ממגורים למסעדה (עסק) בקומת־הקרקע בשדרות בן־גוריון 40א' חלקה 34 בגוש 10829, מושבה גרמנית.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינוביץ
מהנדס העיר

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי
עמק הירדן
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 5280 — כביש עוקף האון — עין גב", שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3449 מיום יב' אייר התשמ"ז (11.5.87) עמוד 1615.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: — חלקי גושים: 15185, 15188, 15189, 15192, 15198.
עיקרי מטרת התכנית: יעוד השטח לסלילת כביש עוקף וכל העבודות הכרוכות בסלילתו.
התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק הירדן שבמועצה האזורית עמק הירדן, צמח, וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
עמרם קלעגי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
תאריך: י"ד באדר התשמ"ח 3.3.1988.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממגורים למשרד עורכי דין בקומת קרקע לתקופה של 5 שנים ברחוב השופטים מס' 42 גוש 6111 חלקה 194/1.
תיק בנין 4/0334־048
בקשה מס' 880108
כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו העדכנית וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כבסי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
רעננה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/287".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6586, חלקה 597, רחובות אוסטרובסקי סינת קלאוזנר.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד מאזור מגורים ג' לאזור מיוחד הקמת 12 יח"ד במקום 10.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3429 התשמ"ז, עמ' 1058 ובעיתון בוקר הצופה מתאריך: 27.1.87 ובעיתון ערב חדשות מתאריך: 27.1.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 27.1.87 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד. שריש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

עירית חולון
מינהל כללי
הודעה
ניתנת בזאת ההודעה הבאה לכל אחד מה"ה ששמותיהם מפורסמים להלן (שהינם מהבעלים הרשומים של חלקה 38 בגוש 7167 בחולון). ההודעה נעשית לאחר כל שמות בעלי החלקה אליהם מכוונת ההודעה הם: 1. נוסי מקמל, 2. ג'ניט מייארס, 3. אברהם בני מקמל, 4. יעקב מאיר מקמל, 5. אהרון נתן מקמל, 6. הלן מקמל, 7. משה מקמל, 8. אליהו מקמל 9. סילה מקמל, 10. ג'ליאן מקמל, 11. יאן מקמול, 12. ננסי מקמול.
הנדון: צו שימוש זמני במגרש ריק כמגרש חניה צבורי
נמסרת בזאת הודעה לכל אחד מהמנויים לעיל כאחד הבעלים הרשום של החלקה 38 בגוש 7167 רח' ההגנה מס' 5, שהוא מגרש ריק בתחום של תחום שפוט עיריית חולון, כי בהתאם לסמכותה לפי סעיפים 2 ו־3 של חוק הרשויות המקומיות (שימוש ארעי במגרשים ריקים), התשמ"ז ־ 1987, סבורה מועצת העיריה כי המגרש הריק לעיל דרוש לצבור כל עוד הוא ריק, והחליטה על השימוש הזמני במגרש כמגרש חניה צבורי.
תוקף צו זה הוא ל־5 שנים מיום החלטת המועצה בנדון (שנתקבלה בישיבת מועצת העיריה מס' 41 מיום 20.9.87).
בהתאם להוראות סעיף 3 של החוק חייב בעל המגרש להתיר הכשרתו של המגרש כמגרש חניה ע"י הרשות, ולהמנע במישרין או בעקיפין מלהפריע לכל איש מהצבור להשתמש במגרש.
לפי הוראות סעיף 6 של החוק הוא רשאי בהודעה שתמסר לראש העיריה תוך 60 ימים מיום פרסום הודעה כי ישתמש במגרש כמגרש חניה פרטי ויראו הודעה זאת כבקשה לרשיון לנהל מגרש חניה פרטי לפי כל דין.
לפי הוראות סעיף 9 של החוק מי שרואה עצמו נפגע ע"י הצו לשימוש ארעי, רשאי תוך 30 יום מיום קבלת ההודעה, לערער עליו לפני בית המשפט המחוזי.
בכבוד רב,
עו"ד חיים שרון ראש העיר

טלוויזיה

(כ) כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה

08.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 08.05 שעה כושר. 09.15 גברת סלפלת. 09.25 רחוב סומסום. 09.55 הרפתקאות בגן חיות, פרק 12. 10.20 סידרת הרפתקאות חדשה. סוכן חשאי מ.י.ל. שני ילדים, פרני וקולין, נקלעים לפרשת ריגול ומתח הקשורה בחפץ עתיק ממצרים הקדמונית, כל זאת משום שרצו לעזור לאישה זקנה בעלת חנות עתיקות. 10.40 בעלי החיים המופלאים. מופע ראווה המדגיש את הקשרים המיוחדים בין בעלי החיים לבני האדם ואת בעלי התכונות והאנוסיות שמבין החיות. 11.25 רפאל. סדרה הסוקרת את חייו ואת יצירתו של הצייר רפאל. פרק 1. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. מוסיקה: כיתת אומן, נשימות. 2. פסיכולוגיה קוגניטיבית, הזכרון. 15.00 טוב טוב הגמר. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאחיים שניות למבואות ים. 15.55 גברת סלפלת. 16.05 שביל באמצע שביל בצר. טיול השבוע: הר גריזים. ספי בן־יוסף מראה אתרים בהר גריזים, ומקבל הסברים על עדת השומרונים מהכהן הגדול של העדה. 16.20 סיפורים, שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 16.50, 40, עד כאן. מידע הסטורי, מ־40 שנות מדינת ישראל. 17.00 ערב חדש, מנחה גדעון רייכר. 17.30 שמיניות באוויר. מגזין לנוער בשידור ישיר מנחה דליק וולינץ. 18.30 קיצור החדשות. 18.32 על ספרות ותרבות. 1. אריה יצחקי על הספר אגדה של מקום. 2. הד"ר עלי קליבו, על מחקריו ועל התכתבויות בינו לבין תופיק אלחכים. 3. גב' אסתר רוזתן על ספרו של פרופסור מוריס (ערבית). 19.00 בקו הבריאות. 1. אנטיביוטיקה. 2. הפניצילין (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 משהו מהסרטים. תכנית דו־שבועית מגישה שירה גרא, בהשתתפות שאול שירדן. 20.30 בין הכיסאות. מגזין דו־שבועי בענייני משפחה והכרה מנחה עמוס ארבל. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 מוקד. 22.05 משחקי הטורניר הקדם־אולימפי באוקיאניה. תקציר משחק הכדורגל ישראל־טיוואן. 22.35 סרט קולנוע קט באלו. 00.10 פסוק של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 סרט לילדים הרעמה הלבנה. 19.00 צרות עכשיו. 19.25 סרט הנפשה שלושת הממציאים. 19.40 סרט תיעודי האימפריה המקושטת. 20.00 סרט תיעודי פסיכיאטריה ללא גדרות. 21.00 גלויות מפריז. 21.15 שאנסונים בביצועם של ז'אן מאס ומישל ברגר. 21.30 זרים. תבלש בולמן.

רדיו

קול המוסיקה

08.02 צלילי בוקר. 07.04 בהאזנה נינוחה — פרסקובלדי: וריאציות בנוסח פסקליה. היידן: סימפוניה מס. 101 „השעון", צ'ייקובסקי: קונצ'רטו לפסנתר מס. 1; מוסורגסקי „לילה על הר קרח"; סטרווינסקי „צפור האש" סוויטה. 09.00 קונצרט בוקר — היידן: רביעית כלי קשת אופ. 77 מס. 1; סמטנה: „מולדתי"; דבוז'ק חמישית כלי קשת, אופ. 97; שימנובסקי: קונצ'רטו לכנור ותז. אופ. 35; ברטוק: סוויטה מחול. 11.57 פינת השיר משירי רליה רביקוביץ. 12.00 אמנים באולפן — דויד צור — חליל, אמה גרינפול, רוחמה וינטראוב • פסנתר • ק.פ.ע. באך: שלישיה בסי במול מג'ורו י.ס. באך: סונטה מס. 2 במי במול מג'ורו א. כלודי: סויטה מוראלית (1956) ס. קוי: 3 קטעים אופוס 56. 13.00 בהאזנה נינוחה — וכו': הזמנה למחול; ראבלו ולסים אצילים וסנטימנטליים; שוברט: 12 ולסים אופ. 18 צ'ייקובסקי ולס הפרחים מתוך „מפצח האגוזים" סיבליוס ולס ליד אופ. 96, מס. 1; סבלייה: 3 ולסים רומנטיים; ברהמס: ולסים ושירי אהבה, אופ. 52; בהליווי האולס — פרק 2 „חנשי" מתוך הסימפ, המנטסטית, שטראוס: ולס הקיסר. 15.00 מוסיקה ויוח — מוסיקה שבריית בת זמננו. 16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפ. יים רשה"ש — דבוז'ק סימפוניה מס. 6; יוסף טל: מחול המאורסות; הצ'טוריאן: קונצ'רטו לחליל ותז. (עפ"י הקונצ'רטו לכנור): מוצרט: סונטה בסי במול מג'ור ק. 378 לחליל ופסנתר; גלוק: מחול הרוחות הטובות מ„אורפאוס". 18.00 שעה עם... 19.00 מוסיקה אהובה עליכם • לאוטולף מוצארט: „חתונת אברים" (להקת אוראורד מלקוס; וו.א. מוצארט: סרנדה ברה־מג'ור, ק. 203 („קולהרדו") (להקת מוצארט הוינאית/וילי בוסקובסקי. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו — התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מנצח. קלאודיו אבאדו: מאהלר: סימפוניה מס. 9. 23.30 מחוזי יצירות — י.ס. באך: יצירות קאמריות ועולה היידן: סימפוניות.

רשת א'

07.30 רדיירקל. 08.05 חוגה עם בני הנדל. 09.05 טלרדיו שירות מידע. 10.05 שירקור מתולות ושירים. 11.05 פניני בוקר עם גדעון הוד. 12.05 מפרב יפתיכוני. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש בעיר מגזין יומי לילדים. 15.30 האוניברסיטה המשודרת — הציונות באיה"ב: „ציונות, ארה"ב וציונות אירופית" — הקשה השואתית ד"ר אלון גל. 16.05 „משנים" תעלומת הצבע (חלק א') משתתפים: סרום: קול חזיק מהמקלטה לארכיטקטורה בטכניון, ד"ר רפאל מלאך ממרכז לחקר מערכת העצבים וההתנהגות במכון ויצמן למדעי הרוח. או: סבירסקי מנמולוגית (ק"ח). 17.10 צבעי הקשת שירי עמים. 18.05 פינת ערב. 19.05 סיכום

המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי עם מילכה למדן.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת עם יואב גינאי. 12.10 אלף־אלף בכית, עם אהוד מנור. 13.05 במצי היום חדשות וזמנונים. 14.05 לראות או לא לראות יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק גור והומור. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 קראתי ספר קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מספרים ואנשים מגוון המשק והחברה. 17.05 רגעי קסם. 18.06 יש שאלות. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון. 20.05 צמוקים ושקדים: שירי אברהם ריזין במלאת 35 שנה לפטירתו. 22.05 מתפשים את המטמון. 00.15 ג'או ועוד עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת תולדות מלחמת העצמאות מחשבות לקראת גמר המלחמה. מרצה ד"ר מאיר פעיל. 06.30 מוקדים ערן. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בקר טוב ישראל. 09.05 מוסיקה עם אורלי יניב. 10.05 עשר שירים עבריים. 10.55 לא סמים פינה יומית. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 40 לאחור סיפור היום בתש"ח עם רודו דיין. 14.05 פגישה יומית עם אורלי יניב. 15.05 שירים לתת עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 באופן מילולי פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 יעד משודר מגאוון גל"צ לענייני צבא ובטחון. 18.45 מעבר לגבול מגאוון גלי־צה"ל לענייני ערבים. 19.05 שירים מבאן שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 בעיקר מוסיקה המכללה המוסיקלית המשודרת של גלי־צה"ל. תימנה בראואר מגישה הרצאה בנושא „הקול בג'אז". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת תולדות מלחמת העצמאות מחשבות לקראת גמר המלחמה. מרצה ד"ר מאיר פעיל. 22.05 על הרכש ועל הכיבוש. 22.55 לא סמים — פינה יומית. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה. 23.55 שיחת חצות עם סרוס' ירון ורדימון מעצב גרפי ומרצה ב„בצלאל".

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו עם יואב קוטנר. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המטושש. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה עם דני קרמל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאושה. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 גימלים עם מיכל שמואלי. 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.05 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב.

הצעקה האחרונה עם יגאל רביר. 20.05 כסוב באוניברס שירי הפינה לשיפוטכם. 21.05 צליל מכוון. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
אסתר: אבא רד ממני 4.30, 7.15, 9.30
אורלי: מוכת ירח 5, 7.15, 9.40
בן־יהודה: חיזור גורלי 7.15, 9.30
גת: הקיסר האחרון 4.30, 7.00, 9.30
גורדון: יופיו של החטא 6.00, 9.00
דקל: מסור 7.00, 9.30
דרייב אין: עבודה בעיניים 5, 7.00, 9.30
דיזנגוף: עבודה בעיניים 7.45
לימור חדש: לאור היום 5, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: סגור
פאר: ת"א לוס אנג'לס 5, 7.30, 9.30
פאריס: יהושע יהושע 2, 12, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: חופשה בכפר 5, 7.30, 9.30
חן 2: מעקב צמוד 5, 7.25, 9.45
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: אפרית השמש 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: תרגילים בזוגיות 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: הזעקה לתופש 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: לוחמי התופש 5, 7.15, 9.30
תכלת: עשכי בר 4.30, 7.00, 9.35
לב 1: חופשה בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: מלאכים בשמי ברלין 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: מגרל הרבורים 2, 5, 8, 10.00
לב 4: טמפוסו 30 2, 5, 7.30, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7.00, 9.00

רמת־גן
אואזיס: נרין 4, 6.40, 9.30
לילי: יופיו של החטא 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: מעקב צמוד 5, 7.20, 9.40
גן 2: ללא מוצא 9, 6
גן 3: ריקוד מושחת 5, 7.30, 9.40
גן 4: מעקב צמוד 6.15, 9.15

ירושלים
אורנה: תגובה קטלנית 4.30, 7.15, 9.30
אורגיל: אי אפשר לקנות אהבה 4.30, 9.15
רון: חשור 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון:
אני 16.00
אקסודוס 18.15
בית האמיצים 22.00
כליר: מוכת ירח 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: אפרית השמש 8.30
מיטשל: חיזור גורלי 7.00, 9.15
סמדר: ריקוד בחשיכה 7.00, 9.15
חבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: עבודה בעיניים 4.30, 7, 9.00

תיאטרון ירושלים:
תקוה והתילה 18.45, 21.45

חיפה
אורה: אורות הכרך 4.30, 7.00, 9.15
חן: אבא רד ממני 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: עבודה בעיניים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: הזעקה לתופש 4.30, 7.00, 9.15
רון: מוכת ירח 4, 6.30, 9.00
רביאורו:
רביאור 1: החשור 6.45, 9.15
רביאור 2: הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רביאור 3: מעקב צמוד 6.50, 9.15
אורלי: יופיו של החטא 6.45, 9.15
קרן אור המחודש:
ת"א לוס אנג'לס 7.00, 9.15
מאה: הפורצת מסן פרנסיסקו 5.00, 7.30, 9.30

נתניה
שרון: ת"א לוס אנג'לס 5, 7, 9.15

חולון
מגדלור: חיזור גורלי 5, 7.15, 9.30
מגדלו: הקיסר האחרון 6.00, 9.00
ארמון: ת"א לוס אנג'לס 5, 7.30, 9.30

בת־ים
עצמאות: חיזור גורלי 5, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל: עבודה בעיניים 7.15, 9.30

פתח־תקוה
היכל 1: הזעקה לתופש 5, 7.15, 9.30
היכל 2: חיזור גורלי 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: עבודה בעיניים 7.15, 9.30

עפולה
משתרון: עבודה בעיניים 9.00

ראשון־לציון
רון 1: חיזור גורלי 7.30, 9.30
רון 2: עבודה בעיניים 7.30, 9.30

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 23.3
מעגל הגיר הקווקזי 20.30
מותו של סוכן: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 23.3 ב־20.00
„ערביי ישראל – תמונת מצב"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים – הנביאים 3

חולון
אחרון – הופין 52
עין יהב – עין יהב 2

ירושלים
מור – עמק רפאים 11

נתניה
קרניאל – ק. גורדאו מ. מסחרי

פתח־תקוה
קופ"ח – חיים עוזר

רמת־גן
יהלום – קריניצי 63

תל־אביב
כול – כול 26
נצח ישראל – נצח ישראל 11

חיפה
יבנה – אבן סינא 7

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים – ילדים
הדסה ע"כ – פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.
הדסה ה"צ – כירורגית, אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־20.00—08.00, בימי ו' 15.00—08.00. טלפונים 03־433500, 03־433500.
יד בדך – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ירושלים – 02־243358. ת"א – 226027 (24 שעות). חיפה – 04־329488 (20.00–11.00). גליל מערבי – 04־923222.
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 222752.
„קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שלוד והסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות 21.00—15.00.
הכתובות: רח' ז'בוטינסקי 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טלי 523566. פתוחה: מדי יום־ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד.
ד"ר גוף מנגר, שער 3 (ליד המשבירי) קומה א', טל' 03־285822, 294869.
מרכז מידע לקרבנות אונס
לרעננה ואזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־335316.
ער"ן כפר־סבא — 052־913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.
סולם מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100, אילת – 244, חדרה – 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד, רמלה — 101, טל' 08־231022, עפולה טלפון 065־93334, טבריה — 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־823333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767, שה"ל בגוש רן, טל' 03־310848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה' 16.00
בימי ו' וערבי חג 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'–ה' 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה' 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בנימינה, לתל־אביב:
בימים א'–ה' 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה' 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.18
בימי ו' וערבי חג 9.05, 10.35
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה פתח תקוה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר פת/6/41".
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: פתח תקוה רח' כצנלסון גוש 6373 חלקות 358.
עיקרי הוראות התכנית: שינוי % בניה התאמת גובה הגג לגובה גג שכן.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל; כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז מרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי
אילת
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת כזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 20 לתכנית מיתאר 101/02/2 — אילת.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי בתוואי דרך מס' 90.
קביעת רוחב רצועת הדרך ל־32 מ' במקום 80 מ' והקטנת קווי הבנין.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: דרך מס' 90 מסדרון תעבורתי אילת.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות תוגש בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.
שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

6 מתושבי השטחים חשודים בהפצת כרוז נגד הכיבוש

עתי"ם

"אם השוטרים יפרצו את דלת המחסן בו אנו גרים — נזרוק עליהם רימונים". כך, לטענת המשטרה בבית־המשפט, איימו שישה ערבים תושבי השטחים המתגוררים בתל־אביב, לאחר ששוטרים ניסו לפרוץ את דלת המחסן בו התגוררו, לאחר שנחשדו בניסיון שמטרתו הדבקת כרוז נגד הכיבוש.

השישה הובאו אתמול לבית־המשפט השלום בתל־אביב, שם הורתה השופטת אסתר קובו לעצרם ל־6 ימים.

נציג המשטרה, רס"ל יעקב נרקיס, טען בבקשת המעצר, כי שלשום לפנות בוקר נשמע רעש ניפוץ חלון ברחוב בן־עטר בתל־אביב, צוות סיור משטרתי, שהיה בקרבת מקום, הספיק להבחין בחשוד הנכנס לנגריה ונועל דלת ברזל מאחריו. אנשי המשטרה ניגשו לדלת, הזדהו כשוטרים וביקשו מהנוכחים במחסן לפתוח אותה, אך אלה סירבו.

השוטרים הזמינו צוות כיבוי אש שוחל בנסיונות לפריצת הדלת ובמקביל קיבלו במכשיר הקשר דיווח טלפוני, ממוקד המשטרה, בה נאמר כי 6 החשודים מסרו למוקד הודעה טלפונית, שהוקלטה, בה הם מאיימים כי אם תיפרץ הדלת — הם יזרקו רימונים על השוטרים. רק לאחר זמן מה נאותו החשודים לפתוח את הדלת ואז נעצרו.

רס"ל נרקיס הוסיף, כי על חלון הראווה המנופץ התגלה כרוז עליו כתוב באנגלית: "זו נקמה על כך שישראל אינה נסוגה מהשטחים". לטענתם, נמצאו בחיפוש במחסן שני עפרונות הזהים לאלה שבהם נכתב הכרוז.

6 החשודים, מכפר סלתה (27) מעוה, מחמוד עטר (43) מרפיח, וכן ראפת אלנאאה (22), מחמד וואדי (20), גאמל אלנגה (28) ונאסר אלנגה (19) מחאן־יונס, כפרו בחשדות המיוחסים להם וטענו, כי ישנו במחסן ואין להם כל קשר לאירועים.

שוב צו עיכוב יציאה נגד שמואל פלאטו־שרון

עתי"ם

שופטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, הדסה בן־עיתו, הוציאה אתמול צו עיכוב יציאה מהארץ נגד שמואל פלאטו־שרון. נגד שרון מתנהל בימים אלה משפט, בו תובעת ממנו החברה הצרפתית "קומפני דה־פריזיון" כ־30 מיליון דולר.

החברה טוענת, כי את הכספים האלה הוציא פלאטו־שרון במרמה כהלוואות ולא החזירם. בבית־המשפט נטען, כי הפרשה כולה אירעה בעת פעילותו העיסקית בצרפת בשנות ה־70, על פרשה זו הוא נשפט והורשע בצרפת וכשלה הוא מבוקש בצרפת ובמדינות רבות, אליהן הופנתה בקשת מעצר על־ידי ה"אינטרפול".

בעבר כבר הוצאו נגד פלאטו־שרון מספר צווי עיכוב יציאה מהארץ ותוקפו של האחרון שבהם פג לפני זמן מה.

נציגי החברה הצרפתית בארץ, עוה"ד ברוך גרוס, ישי כית־און ויונתן כך, ציינו בנימוקיהם להוצאת הצו, כי בספטמבר אשתקד רואיין פלאטו־שרון בערוץ 5 של הטלוויזיה הצרפתית המסחרית, שם הודיע כי הוא עומד להגיע לצרפת בכדי להוכיח את חפותו ולחילופין, להסדיר את העניין עם מספר פוליטיקאים צרפתיים. לטענתו, אחד מהמועמדים לנשיאות בבחירות הקרובות בצרפת וכן פוליטיקאים נוספים היו קשורים לפרשות המרמה כהן הוא הורשע, באותו ראיון ציין פלאטו־שרון, כי בכוונתו להתחשבן עם אותם פוליטיקאים כדי שיתחלקו עימו באוצריות הכספית הרובצת עליו.

עוד ציינו עורכי־הדין בבקשתם, כי לפני כשבועיים התראיין פלאטו־שרון בתכניתו של רפי רשף בגלי צה"ל, שם אמר כי בכוונתו לצאת לצרפת שכן, בשל הבחירות הקרובות והולכות שם, יהיה זה זמן טוב לסדר עניינים אלה. הם ציינו, על־סמך שתי כתבות אלו, כי פלאטו־שרון עומד לעזוב את הארץ, ומכיוון שהוא עלול להיעצר או לסרב לחזור לארץ, עלול המשפט להיהרוס.

מגמת עלייה במניות

גלגלי הבורסה

אלחנן הורוביץ

למגמת עלייה התפתחה תשומור שהל שלשום אחרי הצהריים במניות הרוכשות. הביקושים לחן הסתכמו אתמול ב־3.3 מיליון ש"ח וההיצעים ב־1.3 מיליון ש"ח. משערייהן עלו 156, ירדו 89 ו־187 נשארו בלי שינוי.

במניות והסדר הסתכמו הביקושים ב־1.6 מיליון ש"ח וההיצעים — ב־997 אלף ש"ח. משעריהן עלו 15, ירדו 4 ו־11 נשארו בלי שינוי.

המחזורים הסתכמו ב־6.1 מיליון ש"ח בחופשיות וב־2.7 מיליון ש"ח במניות הסדר. כמשתנים כלבד התקרב המחזור ל־1.5 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות עד 1% בצמודות למדד ב־100%. בצמודות ב־80% היו תנודות עד 0.5%. בסוג "ברירה כפולה" נעו התנודות עד 3%. בצמודות למט"ח הוגדרו התנודות כקלות.

קרנות נאמנות המתמחות בהשקעות בצמודות למט"ח קנו איגרות חוב צמודות לדולר, אחרי שהציבור השקיע בהן, תוך ציפיות לפיחות השקל.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.17% ל־1.7167 ש"ח ושער הדולר היציג ירד ב־0.11% ל־1.5765 ש"ח. דולר נוסעים — 1.8696 ש"ח. דולר שחור הוסיף לנוע בין 1.66 ל־1.68 ש"ח.

חייל חשוד בגניבת טיל לאו

עתי"ם

במסגרת המאמצים שעושה פיקוד צפון של צה"ל למנוע גניבות נשק מבסיסי צה"ל, החלה המשטרה הצבאית בביקורות פתע בתיקיהם של החיילים העוזבים את הבסיסים בדרכם הביתה.

השבוע נתפס חייל תושב רמת ישי המשרת ברמת־הגולן כשבתיקו האישי נמצא, לא פחות, מטיל לאו. החייל עצר ונכלא.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 22.3.1988

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7052	1.7265	1.7167
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5662	1.5858	1.5765
מרק גרמני	1	0.91	0.95	0.9249	0.9364	0.9320
לירה שטרלינג	1	2.82	2.95	2.8681	2.9039	2.8818
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2719	0.2753	0.2741
ין יפני	100	1.21	1.27	1.2294	1.2447	1.2379
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8240	0.8343	0.8296
פרנק שוויצרי	1	1.10	1.15	1.1211	1.1351	1.1270
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2618	0.2651	0.2636
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2462	0.2493	0.2473
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2411	0.2441	0.2427
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3852	0.3900	0.3876
דולר קנדי	1	1.23	1.29	1.2542	1.2698	1.2639
דולר אוסטרלי	1	1.12	1.20	1.1559	1.1703	1.1645
ראנד דר' אפריקני	1	0.44	0.74	0.7343	0.7435	0.7377
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4434	0.4490	0.4457
שילינג אוסטרי	10	1.29	1.36	1.3171	1.3335	1.3259
לירה איטלקית	1,000	1.23	1.30	1.2521	1.2677	1.2592

הועדה המקומית לתכנון ובניה
קרית טבעון
הודעה עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־טבעון בקשה לשימוש חורג, בגוש 11397 חלקה 8, 7 רחוב ק. הרושת טב/62, משפ' דב שימכן בקשה להקלה בניה לשימוש חורג למבלאות כלבים לתקופה של 3 שנים.
התנגדויות יש להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. בן דרור
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת
נמסרת כזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה פתח תקוה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מספר פת/7/41".
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: פתח תקוה גוש 6373 חלקות 347.
עיקרי הוראות התכנית: קביעת אחוזי בניה וקוי בנין רחוב הפלמח 25.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי **עומר**
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת כזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עומר הופקד שינוי התכנית הנקראת שינוי מס' 14 לתכנית מיתאר 160/02/14 ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: א. חלוקת מגרש 218 ל־2 מגרשים 218א, 218ב' ותכנון דרך גישה למגרש הורש ע"י שינוי יעוד קרקע משטח ציבורי פתוח לדרך. ב. שינוי בקו בנין צד מערבי במגרש מס' 218א' מ־3.00 מ' ל־2.55 מ' לאורך קיר של 4.70 מ' בלבד.
ואלה הם השטחים הכלולים לתכניות: שטח התכנית: 2.14 דונם, גוש: 38558, ומקומו עומר רח' רותם.
כל המעונין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על־פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.
שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
דרום־השרון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' שר/8/1002".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: חלק בגושים 8905, 8906, 8907, 8909, 8910.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי מגורים, ש.צ.פ. מוסדות ציבור ודת, רחוב פרטי להולכי רגל, חניה פרטית משותפת, אזור חקלאי ושטח לתכנון בעתיד, למגורים, מגורים מיוחד, ש.צ.פ. דרכים, חניה פרטית משותפת, מוסדות ציבור ודת.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3479 התשמ"ז, עמ' 2396 ובעתון בוקר הצופה מתאריך: 15.7.87, ובעיתון ערב חדשות מתאריך: 24.7.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 15.7.87 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

בפלילים

5 שנים למוכר נשק שהגיע לארגון חבלה

עתי"ם

5 שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב על מוחמד זיתון (28) מלוד, שהורשע בקניית כלי נשק גנובים מצה"ל ומכירתם לערבי, שסיפק אותם לאנשי ארגון החזית העממית.

זיתון הורשע, על־פי הודאתו, כי קנה שני רובי "עוזי" ורובה "גליל" מיוסף ישראל, שגנב אותם ממגורי חיילות בבסיס צה"ל בצריפין. תמורת הרובים, שנגנבו בשלוש הזדמנויות שונות, בחודשים ספטמבר 86 ומאי ויוני 87, שילם זיתון סכומים של 1400, 700 ו־500 דולרים. את הרובים מכר לעטא אבו צעלוק שסיפק אותם לחברי ארגון החזית העממית.

יוסף ישראל נידון ל־8 שנות מאסר על חלקו בפרשה זו.

השופט ארמונד לוי אמר בגזר הדין, כי הוא מתחשב בעובדה שמעשיו של ישראל היו חמורים מאלה של זיתון ולפיכך החליט לא לגזור על הנאשם תקופה ארוכה מזו שנגזרה על ישראל.

האחים אלפרון חשודים בהצתת רכוש אחיותיהם

עתי"ם

האחים דוד, משה, יעקב וניסים אלפרון, החשודים בעבירות של סחיטה באיומים מאחיותיהם ובני משפחתן, וכן בתקיפות ובהצתות מכנים ורכוש, נעצרו אתמול ל־7 ימים.

הדיון בבקשת מעצרם נערך שלשום בבית־משפט השלום בתל־אביב, אולם בשל החומר הרב אותו הציגה המשטרה בפני השופטת, אסתר קובו, נרחתה ההחלטה לאתמול.

בהחלטתה ציינה השופטת, כי עיקר החשדות מתמקד ב־4 אירועים: הצתת ביתה של חיה פרטוש, סגירת מסגריה, בה עבד משה פרטוש, הצתת דוכן פלאפל של משפחת בן־דוד והצתת "פונדק הנמרים", הנמצא בבעלותה של אחת מאחיותיהם של ארבעת החשודים.

עוד ציינה השופטת, כי מחומר החקירה שהוכא בפניה עולה, כי יעקב אלפרון (34) הינו "המוח" שמאחורי קבוצת הנגבים ואילו דוד אלפרון (41) היה הפעיל שבין האחים בביצוע העבירות. לגבי ניסים אלפרון (33) ציינה השופטת, כי העובדה ששהה תקופה מסויימת בבית־הסוהר לא היה בה כדי למנוע ממנו מעורבות בסכסוך בעצמו או באמצעות אחרים. לגבי האח הרביעי משה (36) היא אמרה, כי חלקו באירועים קטן יותר.

זוכה מחמת הספק מהצתת ביהמ"ש בחיפה

עתי"ם

מאיר אלקיים בן 30 מקרית־אתא, שהואשם בהצתת כ־50 אלף תיקים וכתבי־אישום בבית המשפט לתעבורה בחיפה, זוכה אתמול מחמת הספק בבית־המשפט המחוזי בעיר.

אלקיים הואשם שביום 9 במאי 87', יום אחד בלבד לאחר שנידון לשנת מאסר על תנאי ולשלילת רשיונו, פרץ לבית־המשפט לתעבורה בחיפה והעלה אותו באש.

התביעה התבססה על כך שמיד כשנגזר דינו צעק לעבר השוטרים והשופטת "אני את הקנס לא אשלם ומי שישלם יהיו אזרחים". עוד טענה התביעה, שטביעת נעל שנתגלתה על כיסא שהיה בלשכת השופטת רחל חווה, שרנה אותו ואשר דרך חדרה פרץ הנאשם, תואמת את גודל רגלו.

השופט אמנון כרמי, שזיכה את הנאשם מחמת הספק, הדגיש בפסק דינו, כי לא עלה בידי התביעה להוכיח שטביעת הנעל שנתגלתה על הכיסא היא אכן של הנאשם.

עם לידיה, יהודה והילדים
אתכם בצערכם העמוק במות
האם
בית מגידו

יד טבנקין
החוג לקידום השיתוף והניהול העצמי
אבלים וכואבים על חברנו
אברהם דניאל
אשר ניספה בתאונה
תנחומינו למשפחה

למשפחת לויט
ולקיבוץ גת
אתכם באבלכם הכבד במות
שמחה לויט
קיבוץ גלאון

האיגודים המקצועיים בשירות הציבורי יגבשו מסגרת להסכם

אם לא תושג הבנה עם האוצר והמעסיקים בדבר מו"מ על הסכמי שכר חדשים ● יתבעו לנהל מו"מ נפרד עם כל איגוד

אבשלום קורח

האיגודים המקצועיים בשירות הציבורי יגבשו בימים הקרובים מסגרת של הסכם, אם יתברר כי לא ניתן להגיע להבנה עם האוצר והמעסיקים הציבוריים בדבר מו"מ על הסכמי שכר חדשים במיגזר זה.

דברים אלה מסר אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, בכנס שקיים המכון לקידום יחסי עבודה בתל־אביב בנושא השפעות אירגוניות וחברתיות על המו"מ הקיבוצי.

מזכירי האיגודים. המקצועיים החליטו על כך בפגישה שהתקיימה אתמול בבוקר בבניין הוועד הפועל בתל־אביב.

לדברי הברפלד, קיימת בקרב מזכירי האיגודים תחושה שאין למעשה פרטנר המוכן להגיע להבנה איתם ולכן החליטו לגבש מסגרת להסכם ולתבוע מו"מ נפרד של כל איגוד ואיגוד עם המעסיק שלו.

הברפלד קבע, כי לא ניתן להמשיך לחיות עם הסכמי המסגרת היוצרים עיוותים ואינם מספקים תשובות מניחות את הדעת לבעיות בתחום השכר ותנאי העבודה. עוד אמר, כי ההסתדרות והאיגודים מסוגלים להגיע להבנות בינם לבין עצמם מהר יותר מאשר נציגי הממשלה והמעסיקים הציבוריים. הוא תקף את משרד האוצר בקובעו, כי ראשיו נוקטים בשיטות עונשין ביחסי העבודה. "הממשלה איכרה את הצפון, כפי שהדבר מתבטא במספר סעיפים הכלולים בחוק התקציב", אמר יו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

יריד "אשה 88" נפתח בת"א

רונית מורגנשטרן

הדוגמנית שרון ביריד "אשה 88"

יריד "אשה 88" נפתח אתמול במרכז הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב ויימשך שלושה ימים.

את היריד, הראשון מסוגו בישראל, מארגנת חברת "ירידי האומה".

היריד משלב דוכני מכירה, סדנאות והרצאות. הפעילות בו מתחילה ב־10 בבוקר ונמשכת עד 10 בלילה. במקום ניתן לשמוע הרצאות בנושאים: תזונה בסרטן, בדיקות עצמיות, ריפוי טבעי, האשה בתקשורת, חשבה מקצועית, חיים יצירתיים. במקביל מתקיימים סדנאות לאיפור, סידור פרחים, הכנת מרצפנים ומזון טבעי, טיפולי עזרה ראשונה לרכב, התעמלות, במיוחד לנשים בהריון ולאחר לידה, מחול אירובי, תצוגות אופנה ומופע קברט וקונקן מפאריס.

אתמול פשטו מאות חיילות צה"ל על היריד במסגרת יום כיף שערך הח"ן לחיילותיו. היום ומחר יבקרו ביריד חיילות נוספות מבסיסים אחרים. מערך הח"ן של צה"ל משתתף ביריד במגוון פעילויות. במסגרת זו תצגנה חיילות מקצועות כמו מקחית טיסה, מאלפת כלבים, צפנית, מטאורולוגית, מ"פ היאחזות, מדריכת טנקים ועוד. כן מלווה את המארחות ביריד התערוכת צילומים תחת הכותרת — חחיילת בצה"ל. שירות שמרטף יאפשר לאמהות ליהנות מהפעילויות והמוצגים באין מפריע.
מחיר כניסה — 8 ש"ח.

● במיליון תלמידים מתחילים היום את חופשת חג פסח שתימשך עד יום א', 10.4.88. משרד־החינוך והתרבות הודיע, כי עם תחילת החופשה תיפתח ההרשמה לביה"ס העל־יסודיים לשנת תשמ"ט, היא תימשך עד למועד חידוש הלימודים.

ישיש נחנק למוות בדליקה בביתו בירושלים

בצלאל עמיקם, עתי"ם

ישיש בן 83 נחנק למוות משאיפת עשן בעקבות דליקה שפרצה אתמול בבוקר בדירתו בשכונת תלפיות בירושלים.

הדליקה פרצה סמוך לשעה 6.30 בבוקר בדירתו שבשכונת תלפיות בירושלים.

הדליקה פרצה סמוך לשעה 6.30 בבוקר בדירה הנמצאת בקומה השנייה ברחוב בית"ר. צוותי חילוץ של מד"א, מכבי האש והמשטרה שהוזעקו למקום הצליחו לפרוץ לדירה אחוזת הלהבות ומצאו את הישיש בתוך חדר האמבטיה כשהוא במצב קשה. הוא הועבר לבית החולים "הדסה" עין כרם שם נפטר.

הדליקה פרצה כנראה מהתלקחות תנור חימום שפעל בדירה.

אלפים מתושבי באר־שבע ליוו אתמול למנוחות את ליאת ושניר שימיאל שניספו שלשום בדליקה בביתם. אמם של הילדים התמוטטה ואמבולנס פינה אותה מחלקת הקבר.

חברי ט.נ.ט. שוחררו לאחר ניכוי שליש ממאסרם

ניצה רימון

חברי כנופיית ט.נ.ט. (טרור נגד טרור), דוד עטיה, בן־דודו עמרם עטיה ואורי בן־עיון שוחררו אתמול מהכלא לאחר שריצו ארבע שנות מאסר.

השלושה, שהורשעו בהנחת מטענים במסגדים וכנסיות בירושלים, נדונו לשש שנות מאסר, מהן נוכתה להם תקופת שליש בשל התנהגות טובה בכלא.

השלושה טענו, כי הם הקימו את הכנופייה טרור נגד טרור כדי לנקום את דמם של ששת הילדים שנהרגו בפיצוץ מטען חבלה באוטובוס קו 18 בירושלים.

עמרם עטיה ואורי בן־עיון, שריצו את עונשם בכלא תל־מונד, יצאו אתמול מהכלא ברכב שכור. בצאתו אמר עמרם עטיה, כי המצב היום מוכיח שהערבים אינם מעוניינים בשלום אלא רק בהשמדת ישראל ומה שקבוצות מסויימות ידעו בעבר יודעות היום גם קבוצות אחרות. דוד עטיה השתחרר אתמול מכלא שאטה.

האוניברסיטאות ישתפו פעולה עם המכון ללימודים ערביים

קאסם זייד

המכון ללימודים ערביים, שיוקם ביוזמת ועד ראשי הרשויות הערביות, יפעל בשיתוף פעולה מלא עם המוסדות האקדמיים ומוסדות המחקר הקיימים בארץ. על כך מסר ד"ר מאג'ד אל־חג', מרצה לסוציולוגיה באוניברסיטת חיפה ויו"ר ועדת המעקב של החינוך הערבי.

בשיחה עם כתבנו אמר ד"ר אל־חג', שההחלטה להקמת המכון ללימודים ערביים נתקבלה לפני ארבע שנים ושאין כל קשר בינה לבין ההתקוממות בשטחים.

ד"ר אל־חג' הבהיר, כי ערביי ישראל שואפים לשוויון אזרחי ולפתרון הסכסוך הישראלי־פלשתיני בדרכי שלום, ואינם מעוניינים במחיקת הקו הירוק המפריד בינם לבין תושבי השטחים.

לדבריו, הרעיון להקמת המכון הערבי נמצא בשלבי גיבוש והיוזמה להקמתו באה מהוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות.

השומר הצעיר
הועידה ה־9
באר־שבע 29־31.3.88
י"א־י"ג בניסן תשמ"ח
1913–1988 השומר הצעיר

הנושא: "עצמאות הקן השומרי"
המקום: היכל התרבות של עובדי באר־שבע
תוכנית הועידה

יום שלישי 29.3.88
10.00 קליטה והרשמה
12.00 יום תנועה – פעילות בקבוצות:
● טיולים בעיר ● ספורט עממי
● קהילה ושכונה ● יצירה
● רעיונות פוליטית
20.00 מפקד אש
21.00 פעילות תרבותית: שירה בציבור, הרקדה, במה לחופעות, לונה פארק

יום רביעי 30.3.88
07.00 גמר תחרויות הספורט
10.00 מצעד ברחובות באר־שבע
13.00 מליאת פתיחה במעמד נשיא המדינה מר חיים הרצוג
בהשתתפות:
מר משה זילברמן – ראש העיריה
הח' בנץ כרמל – מזכיר מ. הפועלים
הח' יעקב חזן
16.00 חוגים
21.00 ערב תרבות מרכזי:
מופע – "75 שנות תנועה"

יום חמישי 31.3.88
08.00 חוגים
13.00 מליאת סיכום והחלטות
17.30 פיזור

בועידה יועלו לדיון ולהחלטה הנושאים הבאים:
✦ מבנה הקן השומרי ✦ השותפות הרעיונית
✦ שכבת הדרכה ✦ מעורבות בחברה
✦ הקבוצה החינוכית

הרשמה וסידורי הסעות – לטלפן מידית למחלקת צופיות – בהנהגה הראשית.
תוכי השכבה הבוגרת ליום תנועה – פיזור ביום רביעי בשעה 12.00 מבאר־שבע.
חלינה – בתוך בחניון גן משה. יש לחצטייד באוכל ליומיים אלו.
הצירים נציגי כיתות ט' – מגיעים בכוחות עצמם לבאר־שבע ביום רביעי 30.3.88 עד שעה 11.00
הצירים נציגי כיתות י', י"א, י"ב, נשארים לאחר יום תנועה. הפיזור לכל צירי הועידה ביום חמישי באחריות התנועה.
אוכל לצירי הועידה בימים רביעי – חמישי, מסופק במרוכז ע"י התנועה.

"חזק ואמץ" **מטה הועידה**

סיכוי לסיום הסכסוך עם רופאי המדינה

הושג הסכם עם בתי־החולים הגריאטריים

יוסף שמי, עתי"ם

רופאי המדינה סוגרים את חדר המיון של בית־החולים "שיבא" היום ומחר ויתקבלו מקרי חירום בלבד. בתי־החולים "איכילוב" בתל־אביב, "שערי צדק" בירושלים ו"הלל יפה" בחדרה יעבדו היום ומחר במתכונת שבת.

בסכסוך עם רופאי המדינה חלה אתמול התקדמות לאחר שנציגי הרופאים דרשו מכתב התחייבות, לפיו ההסכם שהושג עם רופאי קופ"ח ייושם גם במערכת הממשלתית. מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, חתם על מכתב זה, והבוקר אמור המכתב להגיע לדוד בועז, הממונה על אגף התקציבים באוצר.

רופאי המדינה הודיעו, כי אם יקבלו לידיהם את המכתב יפסיקו את העיצומים לאלתר. במשרד הבריאות הביעו תקווה, כי אם ייחתם המכתב ללא תקלות מיוחדות יימסר לידי הרופאים עוד היום, קיימת תקווה כי השיבושים במערכת הבריאות ייפסקו.

הסכם עם בתי־ח הגריאטריים

הוסר האיום לפינוי 2000 קשישים המוחזקים בבתי־החולים הגריאטריים הפרטיים, בעקבות הסכם שנחתם אתמול בין נציגי בתי־החולים, משרד־האוצר ומשרד־הבריאות.

בהסכם שנחתם יקבלו בתי־החולים הגריאטריים הפרטיים 53 שקלים ליום אישפוז, כפי שדרשו. משרד־האוצר יערוך בהתאם לסיכום בדיקה מחודשת בבתי־החולים הפרטיים ויעמוד על היקף ורמת השירות שמעניק כל בית חולים למאושפזיו.

יו"ר סיעת המערך, רפי אדרי, ושרת־הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, ייפגשו הבוקר עם שר־האוצר, משה ניסים, וינסו להגיע להבנה בעניין תקציב משרד הבריאות והקיצוץ המוצע בסך 53 מיליון ש"ח.

תושב האן־יונס נרצח — כנראה על רקע פלילי

עזרא אבירן

נעים מחמד אבו־לחיה בן 34 מחאן־יונס נרצח אתמול לפני הצהריים בוויה בראשו. גופתו נמצאה, מוטלת על הכביש העוקף את עזה בקיים צפונית מצומת נצרים.

ברואי משנט אל־עוזומה, שנסע במכונית פרטית, הבחין באיתותים עצבניים של נהג מכונית "ל.מ.ר.", בצבע צהוב שנסעה לפניו. כאשר עקף את המכונית שמע יריות והגביר את המהירות. כהגיעו לצומת סג'ייה — נחלץ הבחין בנידת משטרה וסיפר על המקרה לשוטרים.

כוח משטרה יצא למקום האירוע ושם נתגלתה גופת הנהג, שמכוניתו המפוארת נעלמה בינתיים. המכונית נתגלתה כעבור שעתיים מתחת לגשר ואדי עזה דרומית לעיר עזה.

משטרת נפת עזה, שפתחה בחקירה, חושדת כי הרצח בוצע על רקע פלילי של חיסול חשבונות.

הסתדרות השומר הצעיר
מחנהגה הראשית

הסעות להכנת טיול ירושלים
— כיתות ח' — ביום ה',
ה־24.3.88:
אוטובוס 1 — בשעה 08:00 — מחיפה (מאולמי רון ליד תחנה מרכזית), אוסף ב: צ'ק פוסט (הכביש החדש), צומת יגור, ג'למי, מנסורה, אליקים, אולגה, נתניה.
אוטובוס 2 — בשעה 09:00 — מתל־אביב (מבריכת גלית ליד איצטדיון יד־אליהו).

הסעות להכנת סמינר סיורים
— כיתות ט' — ביום ה' ה־24.3.88.
אוטובוס 1 — בשעה 08:00 — מחיפה (מאולמי רון ליד התחנה המרכזית), אוסף ב: צ'ק פוסט (הכביש החדש), צ. יגור, ג'למי, מנסורה, אלייקים, אולגה נתניה.
אוטובוס 2 — בשעה 09:00 — מתל־אביב (ליד בריכת גלית), אוסף ב: צומת אשדוד, צומת כנות, צומת קסטינה, צומת גת — גלאון (הכניסה מכביש ב"ש — ת"א).
אוטובוס 3 — בשעה 09:00 ת"א (ליד בריכת גלית) אוסף ב: צומת נחשון, צומת שמשון.

להזכירכם:
1. יש לבוא להכנות עם משות, חוברות המפעל, ניילון נגד גשם ואוכל לארבעה ימים (כולל לחם).
2. מדריך שלא היה בהכנה, קבוצתו לא תוכל להשתתף במפעל.
3. להכנת סמינר סיורים יש לשלוח (מלבד מדריך הקבוצה) חניך על כל 10 חניכים.
בדבר שאלות ובעיות ניתן לפנות למחלקת צופיות בהנה"ר, טלפון: 03-291161
חזק ואמץ
מחלקת צופיות